

T.C  
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ  
TARİH ANABİLİM DALI  
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEMETTUÂT DEFTERLERİNE GÖRE BABAESKİ

EDİP İPEK

DANIŞMAN  
YRD. DOÇ. DR. FARUK DOĞAN

KIRKLARELİ  
2014

T.C  
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ  
TARİH ANABİLİM DALI  
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEMETTUÂT DEFTERLERİNE GÖRE BABAESKİ

EDİP İPEK

DANIŞMAN  
YRD. DOÇ. DR. FARUK DOĞAN

KIRKLARELİ

2014

## ÖZET

Bu tez çalışmasında, H.1260 (M.1844) yılında Edirne Eyâleti, Babaeski Kazası'na bağlı olan Dindoru ve El-Hac Hasan Mahalleleri ile Cehillü, Cengerli, Çiftlikler, Doğanca-i Sağır, Dokuzöyük, Göçoba ve Çergenışın Kıptiyan Taifesi, Graba, İmampazarı, Karahalil, Karamesudlu, Kumrular, Natırlı, Oruçlu, Sarıcaali ve Yeniköy köylerine ait temettüat defterlerinden yararlanılarak, müslüman ve gayrimüslim ahalinin sosyal ve ekonomik yapısı ortaya konmaya çalışılmıştır.

İncelenen mahalle ve köylerdeki halk geçimlerini genellikle tarım ve hayvancılıktan sağlamaktadır. Ziraati yapılan ürünlerin başlıcaları: buğday, çavdar, arpa, üzüm, susamdır. Büyükbaş, küçükbaş ve yük hayvanı olarak ise: inek, öküz, koyun, keçi, beygir, katır v.b. yetiştirmekte olup, bazı köylerde ise: arıcılık da yapmaktadırlar. Ayrıca birbirinden farklı, çok sayıda meslek kolu vardır. Çiftçilik, çobanlık, demircilik, terzilik, berberlik, bakkallık ve değirmencilik en başta gelen mesleklerdendir. Son olarak çalışmamızda bütün hane reislerinin tarım, hayvancılık ve meslek gelirleri hesaplanmış, ödemiş oldukları vergi-i mahsusa, aşar, cizye v.b. vergiler tablo ve grafiklerle ifade edilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Edirne Eyâleti, Babaeski Kazası, Temettüat Defterleri, Sosyal, Ekonomik, Tarım, Hayvancılık, Vergi.

## SUMMARY

Muslim and non-Muslim folk's social and economical structures are exhibited in this thesis statement via dividend books which belong to Edirne province's Babaeski town's Dindoru and El-Hac Hasan district, Cehillü, Cengerli, Çiftlikler, Doğanca-i Sağır, Dokuzöyük, Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan Taifesi, Graba, İmampazarı, Karahalil, Karamesudlu, Kumrular, Natırlı, Oruçlu, Sarıcaali ve Yeniköy in H.1260 (M.1844).

The Public who lived in these districts and villages have generally lived on agriculture and animal husbandry. The major agriculture products were wheat, rye, barley, grapes and sesame. They breeds the cows, oxen, sheep, goats, horses, mules, etc. as a bovine, ovine and beast of burden and, in some villages were active in beekeeping. Furthermore there were a lot of different occupational groups. Farming , occupation of a shepherd, iron worker, tailoring, being a barber, grocery, milling were the main professions. Finally, All householder's agriculture, animal husbandry and profession incame was calculated and their taxes like mahsusa tax, tithe (aşar), jizya (cizye) were expressed with charts and graphics in our study.

**Key words :** Edirne Province, Babaeski town, Dividend book, Social, Economical, Agriculture, Animal Husbandry, Tax.

**T.C.**  
**KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE**

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Temettuât Defterlerine Göre Babaeski” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynaklarda gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu haysiyet ve şerefimle teyit ederim.

Edip İPEK



T.C.  
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ  
YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMASI SINAV TUTANAĞI

Sayfa : 1/1

TARİH : 12.02.2014

Öğrencinin Adı Soyadı : Edip İPEK  
Öğrenci Numarası : 1108102104  
Enstitü Anabilim Dalı : Tarih  
Enstitü Bilim Dalı : Sosyal Bilimler Enstitüsü  
Genel Ağırlıklı Not Ortalaması : 3,60  
Öğretim Yılı/Yarıyılı : 2013/2014 GÜZ/BAHAR  
Danışman Öğretim Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Faruk DOĞAN

## SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Jürimiz 12.02.2014 tarihinde Fen-Edebiyat Enstitüsünde/Fakültesinde toplanarak yukarıda adı geçen öğrenciyi KLÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği 21 (3) Maddesi uyarınca Yüksek Lisans Tez Savunma Sinavına tabi tutmuş ve KLÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği 21 (4) Maddesi uyarınca Yüksek Lisans Tez Çalışması Başarı Notunun (3,60) olduğuna ve Yüksek Lisans Tez Çalışması hakkında OYBİRLİĞİ/ OYÇOKLUĞU ile aşağıdaki kararı almıştır.

SINAV JÜRİSİ	ÜNVANI, ADI SOYADI	İMZA	BAŞARILI/BAŞARISIZ/ DÜZELTME
JÜRİ BAŞKANI	Yrd. Doç. Dr. Faruk DOĞAN		Başarılı
ÜYE	Yrd. Doç. Dr. Fatih BAŞPINAR		Başarılı
ÜYE	Yrd. Doç. Dr. Tarık ÖZCELİK		Başarılı

Oy çokluğu durumunda muhalefet edenin gerekçesi: .....

**Düzeltilme verilmesi halinde :**

Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı ...../...../..... tarihinde, saat ..... 'da yapılacaktır.

**Tez adı değişikliği yapılması halinde :**

Tez adının.....  
..... şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Başkanı

Jüri Üyesi

Jüri Üyesi

KLÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Yüksek Lisans Tezinin Sonuçlanması MADDE 21 – (3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren erken onbeş gün, en geç bir ay sonra toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Sınav, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından belirlenen gün, yer ve saatte yapılır. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılmaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla belirlenerek enstitü müdürlüğüne bildirilir ve en geç onbeş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. Yüksek lisans tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru ve cevap bölümlerinden oluşur. Savunma sınavı, dinleyicilere açık yapılabilir.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez savunması hakkında oy çokluğu ile kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, jüri başkanı tarafından tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrenci için, 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümleri uygulanır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini ilgili enstitüye teslim eder ve tercihen aynı jüri önünde tezini yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi reddedilen öğrenci için, 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümleri uygulanır.

**Başarı denetlemesi** –Tezli yüksek lisans yapan öğrencinin; Mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalaması 2.50'den az olamaz. Tez savunma sınavı sonunda ortalama şartını sağlayamayan öğrenci tez savunma sınavından başarısız sayılır.

.....tarih ve ..... sayılı EYK kararıyla ..... karar verilmiştir.

## ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda ilan edilen Tanzimat Fermanı'ndan sonra önemli olaylar yaşanmıştır. Özellikle maliye alanındaki gelişmeler başta gelmektedir. Bu alandaki gelişmeler içerisinde vergi adaletinin nasıl sağlandığı, çıkarılan yeni vergilerin halkın sosyal ve ekonomik hayatını ne şekilde etkilediği dikkat edilmesi gereken noktalar arasındadır. Bu amaçla H.1260 (M. 1844) yılında Edirne eyâletine bağlı olan Babaeski' nin sosyal ve ekonomik yapısı incelenmiştir.

Babaeski'nin sosyal ve ekonomik hayatını incelerken, ana kaynak olarak temettuât defterlerinden yararlanılmıştır. Bu defterler yalnızca ait oldukları yerleşim yerlerinin değil, aynı zamanda 19. yüzyıldaki Osmanlı Devleti'nin sosyal ve ekonomik hayatı hakkında da çok önemli bilgiler vermektedir.

Bu tez çalışması, tarihi çok eskilere uzanan Babaeski'nin 19. yüzyıldaki genel yapısı bağlamında ipuçları verirken, Osmanlı Devleti'nden günümüze gelen Babaeski'yi anlamamızı kolaylaştıracaktır. Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım bu çalışmamda bana yardımcı olan, yol gösteren, kıymetli fikirlerinden istifade ettiğim danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Faruk DOĞAN ile değerli hocalarım Prof. Dr. Ali ÖNGÜL, Doç. Dr. Mesut AYAR, Yrd. Doç. Dr. Raşit GÜNDOĞDU, Yrd. Doç. Dr. Raif İVECAN, Yrd. Doç. Dr. V. Türkan DOĞRUÖZ, Yrd. Doç. Dr. Tarık ÖZÇELİK ve Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim ASILSOY' a sonsuz teşekkürlerimi arz ederim.

Edip İPEK  
Kırklareli - 2014

## İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET.....	III
İNGİLİZCE ÖZET.....	IV
YEMİN METNİ.....	V
TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI.....	VI
ÖNSÖZ.....	VII
TABLolar.....	XI
GRAFİKLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XIV

### GİRİŞ

#### I.BÖLÜM

#### BABAESKİ' NİN TARİHİ VE COĞRAFİ YAPISI

A) TÜRK VE İSLAM ÖNCESİ DÖNEMDE BABAESKİ.....	1
B) OSMANLI DÖNEMİNDE BABAESKİ.....	1
C) TEMETTUÂT DEFTERLERİNİN NİTELİĞİ VE BABAESKİ	
TEMETTUÂT DEFTERLERİ.....	3
1-Temettû Vergisi.....	3
2- Babaeski Temettuât Defterleri.....	6

#### II. BÖLÜM

#### TEMETTUÂT DEFTERLERİNE GÖRE BABAESKİ' NİN İDARİ, SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI

A) İDARİ YAPI.....	10
--------------------	----



<b>B) SOSYAL YAPI</b>	11
1- Genel Nüfus Yapısı	11
2- Gayrimüslim Nüfus	13
3- Müslüman Nüfus	14
4- Halkın Kullandığı İsimler ve Lakaplar	17
a) Müslüman İsimleri	17
b) Gayrimüslim İsimleri	18
c) Lakaplar	19
<b>C) EKONOMİK YAPI</b>	21
1- Mahalle ve Köylerin Gelir Seviyeleri	21
a) Yüksek Gelirli Haneler	23
b) Düşük Gelirli Haneler	24
2- Tarım Gelirleri	25
a) Ekili-Dikili Alanlar	25
b) Ziraati Yapılan Tarım Ürünleri	28
3- Hayvancılık Gelirleri	30
a) Büyükbaş Hayvancılık	33
b) Küçükbaş Hayvancılık	35
c) Yük Hayvanları	36
d) Arıcılık Faaliyetleri	37
4- Meslekler	38
5- Gelir Getiren Diğer Alanlar	42
6- Sanayi	44
7- Yıllık Gelirler ve Ödenen Vergiler	44
a) Cizye Vergisi	45
b) Vergi-i Mahsusa	48
c) Aşar Vergisi	49
d) Diğer Vergiler	51

<b>SONUC</b>	<b>53</b>
<b>KAYNAKÇA</b>	<b>55</b>
<b>EKLER</b>	<b>61</b>
<b>EK-1: BABAESKİ' NİN MAHALLE VE KÖYLERİNE AİT TEMETTUÂT DEFTERLERİNDEN ÖRNEK TRANSKRİPSİYONLAR</b>	<b>61-83</b>
<b>EK-2: BABAESKİ' NİN MAHALLE VE KÖYLERİNE AİT TEMETTUÂT DEFTERLERİNDEN ÖRNEK BELGELER</b>	<b>84-116</b>

**TABLolar LİSTESİ****Sayfa**

Tablo 1. Mahalle ve Köylerdeki Tahminî Nüfus (H.1260-M.1844)	13
Tablo 2. Mahalle ve Köylerdeki Tahminî Gayrimüslim Nüfus (H.1260-M.1844)	14
Tablo 3. Mahalle ve Köylerdeki Tahminî Müslüman Nüfus (H.1260-M.1844)	15
Tablo 4. Mahalle ve Köylerdeki Müslüman Halkın Kullandığı İsimler	17
Tablo 5. Mahalle ve Köylerdeki Gayrimüslim Halkın Kullandığı İsimler	18
Tablo 6. Mahalle ve Köylerdeki Halkın Kullandığı Lakaplar	20
Tablo 7. Mahalle ve Köylerin Ortalama Gelirleri (H.1260-M.1844)	22
Tablo 8. Mahalle ve Köylerdeki Yıllık Geliri En Yüksek Hane Reisleri	24
Tablo 9. Mahalle ve Köylerdeki Tarım Alanlarının Dönüm Olarak Hesapları	25
Tablo 10. Hane Başına Düşen Ortalama Ekili Tarla Miktarı ve Yıllık Geliri	26
Tablo 11. Mahalle ve Köylerin Ürettikleri Buğday Miktarı	28
Tablo 12. Mahalle ve Köylerdeki Küçükbaş, Büyükbaş ve Yüklü Hayvanı Sayıları	30
Tablo 13. Mahalle ve Köylerdeki Ortalama Hayvancılık Gelirleri	31
Tablo 14. Mahalle ve Köylerdeki Büyükbaş Hayvan Sayıları	34
Tablo 15. Mahalle ve Köylerdeki Küçükbaş Hayvan Sayıları	36
Tablo 16. Mahalle ve Köylerdeki Yüklü Hayvanı Sayıları	37
Tablo 17. Mahalle ve Köylerdeki Arıcılık	38
Tablo 18. Mahalle ve Köylerdeki Meslek Kolları	40
Tablo 19. Mahalle ve Köylerdeki Gelir Getiren Diğer Alanlar	43
Tablo 20. Mahalle ve Köylerin Yıllık Gelirleri	45

Tablo 21. Gayrimüslim Halkın Cizye Vergisine Göre Ekonomik Durumları	47
Tablo 22. Mahalle ve Köylerin Ödedikleri Vergi-i Mahsusa Toplamları	49
Tablo 23. Mahalle ve Köylerin Ödedikleri Aşar Vergisi Toplamları	51

**GRAFİKLER LİSTESİ****Sayfa**

Grafik 1. Babaeski’de Yaşayan Müslüman, Gayrimüslim ve Kıpti Nüfus Oranları	16
Grafik 2. Mahalle ve Köylerdeki Müslüman ve Gayrimüslim Nüfus Oranları	16
Grafik 3. Mahalle ve Köylerin Gelir Dağılımı	23
Grafik 4. Mahalle ve Köylerdeki Tarla Gelirlerinin Toplam Gelire Göre Oranları	27
Grafik 5. Toplam Buğday Üretiminin Mahalle ve Köylere Göre Dağılımı	29
Grafik 6. Mahalle ve Köylerdeki Büyükbaş, Küçükbaş ve Yüklü Hayvanı Oranları	32
Grafik 7. Mahalle ve Köylerdeki Hayvancılık Gelirlerinin Toplam Gelire Göre Oranı	33
Grafik 8. Gayrimüslim Halkın Cizye Vergisine Göre Ekonomik Refah Düzeyi	48

**KISALTMALAR**

<b>BOA</b>	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
<b>C.</b>	: Cilt
<b>DH.İ.UM.</b>	: Dâhiliye İdâre-i Umûmiye
<b>DH.İ.UM.EK.</b>	: Dâhiliye İdâre-i Umûmiye Ekleri
<b>DH.ŞFR.</b>	: Dâhiliye Őifre Kalemî
<b>H.</b>	: Hicrî
<b>İE. ŞKRT.</b>	: İbnülemin Tasnifi, Őükr ü Őikâyet
<b>M.</b>	: Miladî
<b>ML.VRD.TMT.d</b>	: Mâliye Vâridât Temettuât Defterleri
<b>M.S.</b>	: Milattan Sonra
<b>nr.</b>	: Numara
<b>s.</b>	: Sayfa
<b>ŐD.</b>	: Őûrâ-yı Devlet
<b>v.b.</b>	: Ve benzeri

# GİRİŞ

## I. BÖLÜM

### BABAESKİ' NİN TARİHİ VE COĞRAFİ YAPISI

#### A) TÜRK VE İSLAM ÖNCESİ DÖNEMDE BABAESKİ

Babaeski günümüzde Marmara Bölgesi'nin Trakya kesiminde, Kırklareli'ye bağlı bir ilçedir. Kuzeyinde merkez ilçe, doğusunda Lüleburgaz, güneybatısında Pehlivan köyü, güneyinde Tekirdağ, batısında da Edirne bulunmaktadır. 41 derece 25 dakika 30 saniye kuzey enleminde ve 27 derece 05 dakika 30 saniye doğu boylamında yer almaktadır.

Babaeski, Bizanslılar döneminde Bulgarophyon adıyla bilinmekteydi. Babaeski'ye Yunanlılar: Bulgaros, Bulgarlar: Phygon, Osmanlılar ise: Baba-i Atik adını vermişlerdir (Kırklareli İl Yıllığı, 1967 ; Kırklareli, 2000).

Babaeski'nin tarih öncesi dönemlerle ilgili yapılan araştırmaları yetersizdir. 1936 yılında Arif Müfid Mansel tarafından Alpullu höyüğünde yapılan araştırmalarda kerpiç kalıntıları, ilk tunç çağına ait tek renkli çanak ve çömlekler bulunmuştur. Yörenin yerli halkı, Traklar'dır. 1980 yılında Mehmet Özdoğan tarafından, Kırklareli-Babaeski yolu üzerindeki Tilki Burnu höyüğünde yapılan araştırmada, son kalkolitik dönem keramikleri ile Yunan ve Roma dönemlerine ait yapı kalıntıları bulunmuştur (Arslan, 2011: 259).

#### B) OSMANLI DÖNEMİNDE BABAESKİ

Babaeski Sultan I. Murat döneminde 1359' da Balaban Bey tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır. Bu tarihten sonra, "Baba-i Atik" adını almıştır. Babaeski adını alması ise Fatih Sultan Mehmet'e dayandırılmaktadır (Kırklareli, 2000). Bir söylentiye göre; Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethi için Edirne'den yola çıkıp buraya geldiğinde, Eski Cami önünde gördüğü yaşlı bir tamirciye beldenin ne zaman kurulduğunu sormuş ve aldığı yanıt "eskidir, eski" olmuştur. Padişah, yaşlı adamın kendi yaşını sorduğunda da yine "Baba... eski" yanıtını alır. Bunun üzerine beldenin adı "Babaeski" olarak anılmaya başlanmıştır. Cumhuriyet döneminde de bu isim kullanılmaya devam etmiştir (Karaçam, 1995: 660-662).

H. 1260 (M.1844) Temettuât defterlerine göre Edirne' ye bağlı olan Babaeski, 1879'da Kırklareli sancak olunca Kırklareli'ye bağlanmıştır. Evliya Çelebi ünlü seyahatnamesinde Babaeski'yi şöyle anlatmaktadır: “Madyan oğlu Yanko zamanından beri bayındır bir kale ve büyük bir şehir idi. Sonra, Sırp, Bulgar ve Hersekliler birleşip İstanbul'u yıkmaya giderken bu şehri de yıkmışlardır. Sonra, Sarı Saltuk Bey, Pravadi yakınında vefat edince, eski vasiyeti üzerine cenazesi yedi adet tabuta konarak herbiri bir tarafa götürülürken Edirne Kralı da “Bu adam bizdendir” diye Saltuk'un naaşını getirip Babaeski'de gömdürmüştür. İşte buna dayanarak kasabaya “Babaeski” denilmiştir. Halkı bütün vergilerden hariç, güzel bir mıntika ve yüzelli akçelik kazadır. Bin altmış adet bağ ve bahçeleri, baştanbaşa kızıl kiremit örtülü alçaklı, yüksekli kâgir binaları olup, yirmi mihraplıdır.” Evliya Çelebi Babaeski'deki mimari eserlerle ilgili olarak da şunları yazmıştır : “Şehrin doğu girişinde ve su kenarındaki Ali Paşa Camii, medrese, imaret, han ve dükkanların hepsi Semiz Ali Paşa tarafından yaptırılmıştır. Bunlardan başka, yedi mescid, yedi çocuk mektebi, yedi han, yüz kadar dükkân, bir aşevi, bir hamam, üç adet tekke ve çarşı içinde hayat suyu akan bir çeşmesi vardır. Ayrıca Saltuk Baba ziyaret yeri ve Şeyh Mahmud Şühüdi Türbesi buradadır.” (Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 1986: 370).

Edirne Vilayet Salnamelerindeki bilgilere göre: 1870 yılında Babaeski'de 838'i Müslüman, 2658'i gayrimüslim olmak üzere toplam 3496 erkek, 374'ü Müslüman, 974'ü gayrimüslim olmak üzere toplam 1348 kadın bulunduğunu o dönemde Babaeski'nin toplam nüfusunun ise: 4844 olduğunu anlıyoruz. 1892'de Babaeski'nin demiryolu istasyonunda elliye yakın mağaza ve dükkân bulunuyordu. Büyük ölçüde zahire ihracatı buradan yapılıyordu. Kasaba içindeki 4 mahallede bulunan 320 evde 1149 Müslüman, 246 evde 989 Hıristiyan ve 1 evde 9 Yahudi yaşıyordu. Kara Halil, Çengerli, Pınarhisar, Kozcığaz, nahiyelerinde ve merkeze bağlı 31 köyde, kasaba dışında 1505 evde 5064 Müslüman nüfus, 1219 evde 5561 Hristiyan nüfus ve 18 evde de 82 çingene nüfus vardı. 41 dükkân, 4 cami, 11 mescit, değişik 31 okul, 9 kilise, 2 köprü, 10 çeşme, 5 kiremit ve tuğla ocağı yer alıyordu. 1901'de ise, Babaeski'nin nüfusun 5344 erkek, 4994 kadın olmak üzere toplam 10338 müslüman; 2900 erkek, 2707 kadın olmak üzere toplam 5607 Rum; 703 erkek ve 629 kadın toplam 1332 Bulgar'dan oluştuğunu, Rum ve Bulgarlarla birlikte Babaeski'nin toplam nüfusunun 17277 olduğunu öğrenmekteyiz (Edirne Vilayet Salnamesi, 1870: 1892: 1901).



1894 yılında Edirne Gazetesi'nde çıkan bir habere göre Babaeski'nin çevre felaketlerine uğradığını anlıyoruz. Habere göre, aralıksız otuz altı saat süren yağmurdan dolayı Babaeski civarında akan dere taşmış, etrafındaki bahçe ve kulübeleri, Natırlı köyünde yirmi dokuz evi, Alpullu deresi de taşarak bazı evleri su altında bırakmış ise de, ahaliden ve hayvanlardan ölen olmamıştı (Edirne Gazetesi, 04 Mart 1894).

20. yüzyılın başında altı mahalle ve kırk üç köyden oluşan Babaeski'nin, 1919 yılında yapılan bir sayıma göre nüfusu 1968 kişiden oluşmakta idi. Babaeski 1891'de Edirne Vilayeti, Kırkkilise Sancağı'na bağlı bir kaza iken, 1924 yılında Kırklareli'nin vilayet olması üzerine yapılan yeni idari bölünmede Kırklareli'ye bağlı bir kaza olmuştur (Sezen, 2006: 178). Babaeski 1912 yılında Bulgarlar'ın, 1919 yılında da Yunanlılar'ın işgaline uğramış, 9 Kasım 1922'de ise işgalden kurtarılmıştır.

## **C) TEMETTUÂT DEFTERLERİNİN NİTELİĞİ VE BABAESKİ TEMETTUÂT DEFTERLERİ**

### **1-Temettû Vergisi**

Osmanlı İmparatorluğu Akdeniz coğrafyasında hüküm sürmüş, yüzyıllara kök salmış gerçek anlamıyla son imparatorluktur. Dünya tarihine mührünü vuran bu cihan devleti, 14.yüzyıl başlarında küçük bir uç beyliği iken zamanla üç kıtayı yöneten güçlü bir imparatorluk haline gelmiştir. Günümüzde hala cevap bekleyen soruları bünyesinde barındıran bu imparatorluk, tarihçilere çok kıymetli arşiv malzemeleri sunmaktadır. Bu malzemeler siyasî, askerî, hukukî, dinî, kültürel, ekonomik ve sosyal tarih açısından bir hazine değerindedir. Bu açıdan bakıldığında “Temettuât Defterleri” Osmanlı İmparatorluğu'nun 19.yüzyıl sosyal ve ekonomik tarihi hakkında eşsiz bilgiler vermektedir.

Hiç şüphe yok ki, Osmanlı İmparatorluğu'nun bu kadar uzun soluklu oluşunda sağlam temellere oturduğu vergi sisteminin payı büyüktür. İmparatorluğun klasik çağında toprağa dayalı vergi sistemini kayıt altına aldığı en önemli araç “Tahrir Defterleri”dir. En eski örneklerine 15. yüzyılda rastladığımız tahrir defterleri bir ölçüde temettuât defterlerinin öncüsüdür. Ancak, imparatorluk ömrünün sonuna kadar klasik vergi sistemini koruyamamış, dolayısıyla da tahrir defterleri de değişikliğe uğramıştır.

Özellikle 19. yüzyılda Tanzimat Fermanı'yla birlikte vergi toplama konusunda yeni arayışlara gidilmiştir. Örfî vergiler kaldırılarak yerine an-cemaatin vergi adıyla tek bir vergi getirilmiş, halkın verdiği vergiler bir miktar indirimle başka bir vergi şeklinde tahsil edilmeye başlanmıştır. Bu vergi hiçbir zaman iltizama verilmedi. 1856 Islahat Fermanı ile vergiler yeni düzenlemeye tabi tutuldu. An-cemaatin vergi yerine emlâk, arazi ve temettû vergileri ayrı ayrı tahsil edilmeye çalışıldı. Bu amaçla Tanzimat yöneticileri tahrir çalışmalarına hemen başladılar. Fakat altyapı eksikliğinden dolayı istenilen sonuç alınamadı (Saydam, 2002: 277).

Osmanlı Devleti'nde 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı'nda, vergilerde adalet ve maliyede düzenleme konuları oldukça önmeli bir yer kaplıyordu. Temettû vergisi bu amaçlarla çıkarılmıştır diyebiliriz. Bu vergi herkesin kazancıyla mütenasip olarak devlete verdiği bir vergi türüdür (Kamus-ı Türkî, 2011: 344). Tüccar ve esnafın senelik kazançları üzerinden alınan vergi hakkında kullanılan bir tabirdir. Arapça kâr etmek anlamına gelir. Sultan II.Mahmut zamanında ihdas olunan ihtisap vergisidir (Pakalın, 1983: 453). Bu vergi şehriye-i dekâkin, yevmiye-i dekâkin adlarıyla tüccar ve esnaftan alındığı gibi bütün yenilecek ve sarf edilecek maddelerden, maden ve mücevherlerden, dokuma ve sair ürünlerden de belirli miktarlar dahilinde alınırdı. Tanzimatı müteakip bu ihtisap vergisi kaldırılarak doğrudan doğruya temettû vergisi ihdas olunmuştur (Yurtseven, 2013: 802). Temettû vergisi ilerleyen yıllarda kazanç vergisi adı altında alınmaya başlanmıştır. Bu kazanç vergisi ise, Osmanlı Devleti'nin oturtmaya çalıştığı yeni vergi sisteminde temettuât defterlerine kapı aralamıştır. Temettuât: Kazanç, fayda, yarar anlamına gelen temettû kelimesinin çoğuludur. Sözlükte yararlar, faydalar, kazançlar anlamına gelmektedir (Devellioğlu, 2010: 1073).

Tanzimat'ın getirmeye çalıştığı yeni malî düzenin bütün ülkede uygulanması mümkün olmamıştır. Çünkü bütün ülke topraklarının nüfus ve emlâk tahririnin bir anda yapılması mümkün değildir. Tanzimat'ın getirdiği yeni malî düzen önce Anadolu ve Rumeli'de bazı eyaletlerde, yani Hüdavendigâr, Konya, Aydın, Sivas, Ankara, Biga, Edirne, Rumeli, Silistre, Vidin ve Selanik eyaletlerinde uygulamaya konulmuştur (Arslan, 2002: 60).

Temettuât defterleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Maliye Nezaretinin varidat kaleminde "ML.VRD.TMT" kaydıyla bulunmaktadır. 1988' e kadar bu seriden çok az deftere Maliyeden Müdevver ve Kepeci tasnifleri arasında rastlanmıştır (Kütükoğlu, 1995: 396). Temettuât defterlerinin tasnifi ve kataloglanmasında o tarihlerdeki idarî taksimat

esas alınmıştır. Defterler, içindeki bilgiler esas alınarak alfabetik olarak eyaletlere ayrılmıştır. Her eyalet de kendi içinde alfabetik olarak kazalara ayrılmıştır. 1988’ de kataloglanan defterler H. 1256-1261 (M. 1840-1845) tarihleri arasında toplam 17.747 adettir (BOA. Rehberi, 2000: 289).

Temettuât defterlerini ayrıntılı olarak ilk defa inceleyen Prof. Dr. Tevfik Güran’dır. Yine bu alanda Prof. Dr. Mübahat Kütükoğlu’nun çalışmalarını da zikretmeliyiz. Mübahat Kütükoğlu’nun “Osmanlı Sosyal ve İktisâdi Tarihi Kaynaklarından Temettû Defterleri” adlı çalışması bu alanda önemli bir boşluğu doldurmuştur (Öztürk, 2003: 296).

Tanzimat Fermanı’ndan sonra yapılan temettuât sayımları yerel idareciler tarafından yapılmıştır. Temettuât defterlerine konu olan faal nüfus, sancak, kaza, kasaba, mahalle ve köy gibi yerleşim yerlerinde hane olarak ele alınmıştır. Her hanenin sahip olduğu emlak, arazi, hayvan, meslek gelirleri vb. gibi bilgiler ayrıntılı olarak kaydedilmiştir. H.1256 (M.1840) yılındaki sayımlardan, hazine adına vergileri toplama yetkisine sahip memurlar olan muhasıllar sorumluydu. Muhasılların denetiminde başlayan tahrirler ile adil ölçüler içerisinde bir vergilendirme yapılmak isteniyordu. Ancak, 1840 yılında düzenlenen tahrirlerde hakkaniyet gözetilmediği, tahrirde usulsüzlükler yapıldığı ve kazadan kazaya değişen oranlarda vergi miktarı belirlendiği iddiaları üzerine, bu ilk tahrir defterlerine itibar edilmedi (Bütün, 2001: 23).

Temettuât defterlerinin bir özelliği de sayımın sonunda, görevli ve sorumlu kişilerin mühürlerinin de yer almış olmasıdır. Ancak belirtmek gerekir ki, her Temettuât defterinin sonunda mühür bulmak mümkün değildir (Kütükoğlu, 1995: 398). Tahriri tamamlanan defterler muhasıllar tarafından İstanbul’a götürülür, Maliye Nezareti’nde incelendikten sonra Meclis-i Vâlâ’da görüşülüp padişah iradesiyle onaylandıktan sonra tekrar eyaletlere, oradan muhtar ve papazlara kadar giderdi (Kayhan, 2006: 15). Temettuât defterleri hazırlanırken birçok masraf ortaya çıkardı. Bunların başlıcaları: kâtip aylıkları, yazım sırasında kullanılan kırtasiye malzemeleri, kâtiplerin kazalardaki perakende aşiretlerin emlak ve arazilerini yazmaya giderken kullandıkları beygirlerin ücretleridir (Gökmen, 2008: 77).

## 2- Babaeski Temettuât Defterleri

Babaeski temettuât defterlerinde Osmanlı Devleti'nin Edirne Eyâleti'ne bağlı bir kaza olarak yazılmıştır. Bu defterler H.1260-1261 (M.1844-1845) yıllarına ait olup, İstanbul'da Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunmaktadır. Babaeski temettuât defterleri, 2 mahalle ve 15 köy olmak üzere toplam 17 tanedir. Bu 17 defterlerde kayıtlı mahalle ve köyler şunlardır: Cehillü, Cengerli, Çiftlikler, Dindoru, Doğanca-i Sağır, Dokuzöyük, El-Hac Hasan, Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan Taifesi, Graba, İmampazarı, Karahalil, Karamesudlu, Kumrular, Natırlı, Oruçlu, Sarıcaali ve Yeniköy. Dindoru ve El-Hac Hasan Mahalleleri, müslümanlar ve gayrimüslimler için ayrı ayrı iki adet deftere sahiptir. Köyler de dâhil olmak üzere, gayrimüslim ahaliye ait defterler “Reaya” olarak belirtilmiştir.

Babaeski Temettuât defterlerinin ilk sayfasına baktığımızda, köyün bağlı olduğu idâri birimler eyâletten köye doğru sırasıyla yazılmıştır. Örneğin: “Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazasına tâbî Cengerli karyesinde sâkin ahâli-i İslâmın emlâk ve arâzî ve temettuâtlarının mikdârını mübeyyin defterdir” veya “Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kasabasında El-Hac Hasan mahallesinde mukîm bulunan ahâli-i İslâmın emlâk ve arâzî ve temettuâtlarının mikdârını mübeyyin defterdir” şeklinde yer almıştır (BOA, ML.VRD.TMT., nr. 5211, 5212). Burada geçen “karye” kelimesi köy anlamına gelmektedir (Devellioğlu, 2010: 565). Bu nedenle ilerleyen sayfalarda “karye” kelimesi yerine köy kelimesi, ayrıca “Baba-i Atik” yerine de günümüzdeki ismiyle Babaeski kelimesi kullanılmıştır.

Defterin başında yer alan bu açıklamadan sonra, vergi mükellefinin hane ve aile numarası yer almıştır. Temettuât kayıtlarındaki hane; bir evin avlusu, bahçesi, hayvan barınağı ve genellikle de içinde birden fazla ailenin ikamet ettiği geniş bir yaşam alanını ifade etmektedir (Bizbirlik ve Atar, 2009: 40). Dolayısıyla aynı hanede birden fazla ailenin yaşadığı söylenebilir. Ardından adı, baba adı, varsa unvan ve lakabı v.b. özellikleri yazılmıştır. Birisinin oğlu ise “bin” ya da “oğlu” olarak belirtilmiştir. Gayrimüslim ahali genellikle “veledi” şeklinde kaydedilmiştir. Örnek verecek olursak: “Mahmud oğlu Abdullah Ağa” , “Zeynel bin Ömer” , “Kosta veledi Miloş”. Ayrıca, Cengerli Köyü'nün 1. ve 2. hanelerinde kayıtlı “Kara oğlu Mustafa Ağa ve Kara oğlu Ahmed Ağa” nın kardeş olduklarını anlamaktayız.

Bazı durumlarda adı geçen kişinin dinî, millî, sosyal, yöresel, fiziksel, meslekî v.b. özelliklerinden kaynaklanan sıfatları da deftere yazılmaktadır. “Sekbân oğlu Ahmed, Hüseyin Pehlivan oğlu Çeribaşı Hamza Kıpti, Molla İbrahim oğlu Halil, Demirci Nikola, Topal oğlu Kostandi (Zımmî), Topal Üstoyan (Zımmî), Hacı oğlu İsmail, Kara Ahmed bin Abdullah, Deli Hüseyin Damadı Ahmed oğlu Mehmed” isimleri örnek olarak verilebilir.

Defterlerde hane reisinin ismi, lakap ve ünvanları yazıldıktan sonra, geçinmek için yaptığı meslekler yazılmıştır. H.1260 (M.1844)’tan önce tutulan temettuât defterlerinde ise vergi mükelleflerinin meslekleri yazılmamıştır. Mahalle ve köylerde yaşayan ahali genellikle tarım ve hayvancılık ile uğraşmış olsa da, çeşitli meslekleri icra edenler de bulunmaktadır. Hemen hemen her hane reisinin toprağı olduğu gibi, hiç toprak sahibi olmayan veya kira ile toprak işleyen hane reisleri de mevcuttur. Babaeski temettuât defterlerinde, örnek olarak mesleklerle ilgili, “erbâb-ı zirâatten idüğü, bakkal esnafından idüğü, demirci makulesinden idüğü, hizmetkâr tâifesinden idüğü” ibareleri bulunmaktadır. Ayrıca hane reisine mesleğı dışında gelir getiren, yaptığı diğer işler de sayfanın sonunda verilmiştir. Örneğin: “Arıcılıktan bir senede temettuâtı 350 kuruş, karye-i mezkûrede koruculuktan bir senede temettuâtı 460 kuruş, sığırtmaçlıktan bir senede temettuâtı 400 kuruş” şeklinde kaydedilmiştir.

Meslekler ile ilgili bölümden sonra, hane reisinin ödediğı vergi-i mahsûsa miktarı; “Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu, 55 kuruş” örneğinde olduğu gibi yer almaktadır. Ardından, hane reisinin yetiştirdiğı tarım ürünü varsa, aşar vergisi ile ilgili bölüm gelir. O da; “Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu” şeklinde belirtilir. Bu ibarenin altına hane reisinin ürettiğı tarım ürünleri yazılır. Bu ürünler genellikle; hinta (buğday), şair (arpa), çavdar, alef, kapluca, üzüm ve susamdır. Daha açık ifade etmek gerekirse, Yeniköy’ ün 4. hanesine kayıtlı Topal oğlu Kostandi zımmînin yetiştirdiğı tarım ürünleri şöyledir:

Hınta, kile 8 (15)	Şair, kile 8 (6)	Çavdar, kile 4 (6)	Alef, kile 4 (5)
$\frac{120}{120}$	$\frac{48}{48}$	$\frac{24}{24}$	$\frac{20}{20}$
Kapluca, kile 1 (5)	Üzüm (para10)	50	Susam1,5 (30)
$\frac{5}{5}$	$\frac{12,5}{12,5}$		$\frac{1,5}{1,5}$

Parantez içindeki rakam vergi oranını, paydaki rakam verilen vergi miktarını ve paydadaki rakam ise vergi matrahını ifade etmektedir. Tarım ürünlerinden sonra, hane reisinin küçükbaş hayvanı varsa, onlar için ödediği vergi “Aded-i ağnam rüsûmu” şeklinde yazılarak belirtilmiştir. Hemen altına, eğer arıcılıkla uğraşıyorsa ödediği vergi “Bedel-i öşrü kovan” olarak yazılmıştır.

Hane reislerinin ekili tarlaları dönüm hesabına göre “mezrû tarla” ifadesiyle yazılmaktadır. Yan tarafına yıllık hâsılâtı kuruş olarak kaydedilir. Alt kısmına tahminen gelecek yılın hâsılâtı eklenir. Boş bırakılan tarlalar ise, yine dönüm hesabıyla “gayr-i mezrû” ifadesiyle kayıt altına alınmıştır. Bir örnekle açıklamak gerekirse, Oruçlu Köyü’nün 5. Hanesine kayıtlı Emir Ahmed oğlu Hasan’ın tasarruf ettiği toprakların durumu şöyledir:

Mezrû tarla dönüm 10	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	895
(ber-vechi tahmîn)	H.1261	330
		+ -----
		1225 Kuruş

(Bunlardan kiraya vermemiş idüğü) Gayr-i mezrû tarla dönüm 18

Daha sonra hane reisinin kaç dönüm bağı olduğu ve bundan kazandığı yıllık gelir kaydedilmiştir. Kiraya verilen ve kiralanan tarlalar da dönüm hesabına göre not edilmiştir. Bunlardan elde edilen kira geliri ve hâsılât ise ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

İncelediğimiz Babaeski temettuât defterlerinde tarlalar ile ilgili bilgiler verildikten sonra hane reisinin varsa hayvancılık ile ilgili verileri işlenmiştir. Öncelikle büyükbaş hayvanlar ve bunlardan elde edilen yıllık gelirler yazılmıştır. Kaydedilen büyükbaş hayvanlar sağmal inek, sağmal camuş ineği, karasığır ineği, düğe, öküz, manda, tosun, malak, dana v.b. dir. Bazılarının bir yaşında dana, iki yaşında düğe, üç yaşında tosun gibi yaşları da verilmiştir. Büyükbaş hayvanlardan sonra, küçükbaş hayvanlar ve bunların yıllık hâsılâtları yazılmıştır. Defterlere yazılan küçükbaş hayvanlar şunlardır: sağmal koyun ve keçi, kısır koyun ve keçi, şişek (doğurmuş koyun), koç, oğlak ve toklu (bir yıllık kuzu). Küçükbaşlardan sonra ise yük hayvanları yazılmıştır. Yük hayvanlarının yıllık hâsılâtı yoktur. Kaydedilenler şunlardır: bargir, kısırak, aygır, sıpa, merkep, tay, katır. Ayrıca gayrimüslimlerin yetiştirdiği domuz, canavar olarak

yazılmıştır. Ardından arıcılıkla ilgili bilgiler verilmiştir. Arı kovanları adet olarak verilmiş ve kovan başına 5 kuruş yıllık hâsılât kaydedilmiştir.

Hane reislerine ait yukarıdaki bilgiler yazıldıktan sonra, son olarak elde ettiği toplam geliri ve bunların dışında varsa yaptığı diğer işlerin senelik gelirleri alt alta yazılıp toplanmıştır. Yine bir örnekle açıklarsak, El-Hac Hasan Mahallesi'nin 15. Hanesinde kayıtlı olan Nalband Ali'nin yıllık gelir toplamı şöyledir:

Mecmûundan bir senede temettuâtı	870,5
Nalbandlıktan bir senede temettuât	780
	+ _____
	1650,5 Kuruş

Babaeski temettuât defterlerinin son kısmında ise, mahalle ve köylerin ödediği toplam vergi-i mahsûsa miktarları ve toplam gelirleri bulunmaktadır. Ayrıca bu defterlerin yazılmasında görevli olan kişilerin isimleri, görevleri ve mühürleri aşağıdaki gibi kaydedilmiştir.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Bende Abdülmümin Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Bende Es- Seyyid Ömer Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Bende Hacı Halîl Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Bende Hüseyin Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Bende Eci Yanaki Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Bende Eci Hristaki Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr
---------------------------------------------------------	----------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------	-------------------------------------------------	----------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------

## II. BÖLÜM

### TEMETTUÂT DEFTERLERİNE GÖRE BABAESKİ' NİN İDARİ, SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI

#### A) İDARİ YAPI

Osmanlı Devleti 14. yüzyılda Trakya'ya geçtikten kısa bir süre sonra, 1361 yılında Sultan I.Murat zamanında Edirne gibi önemli bir şehri fethetmiştir (İnalçık, 2009: 55 ; Finkel, 2007: 17). Trakya'nın hemen hemen tamamının fethi ise Sultan I.Murat'ın beylerbeyi Lala Şahin Paşa tarafından Filibe'nin alınmasından sonra gerçekleşmiştir (Roux, 2007: 329). Fethettiği toprakları, izlediği iskan politikası ile Türkleştiren Osmanlı Devleti, buralarda idarî yapıyı yeni eyaletler oluşturarak yeniden düzenlemiştir. Fethedilen bu topraklar içinde yer alan Babaeski kalesi de Sultan I.Murat'ın Edirne seferi sırasında alınmıştır (Danişmend, 2011: 45 ; Zinkeisen, 2011: 167).

15. yüzyılda (1475) Rumeli'de adı geçen on yedi sancak beyliğinden birisi de Edirne'dir (İnalçık, 2010: 208). Çalışma konumuz olan Babaeski ise Kanuni Sultan Süleyman kanunnâmesine göre, 1522 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun idarî taksimatında "Baba-eskisi" adıyla Vize Sancağı'na bağlıdır (Çakar, 2002: 268). 1667 yılındaki idari yapılanmaya göre Babaeski, Vize Sancağı'na bağlı bir kazadır. Başbakanlık Osmanlı Arşivi belgelerine göre 18. yüzyılda Trakya'da üç sancak vardı. Bunlar Gelibolu Sancağı, Paşa Sancağı (Edirne) ve Vize Sancağı idi. Vize Sancağı'na bağlı kazalar şunlardı: Silivri, Ereğli, Çorlu, Saray, Hayrabolu, Bergos (Lüleburgaz), Baba-i Atik (Babaeski), Kırkkilise (Kırklareli), Pınarhisar. 1777 – 1778 yıllarında Babaeski, idari olarak yine Vize Sancağı'na bağlıdır. Babaeski 1867 yılında bu kez, Edirne merkez sancağına bağlı bir kaza konumundadır. 1890'da ise Babaeski, Edirne Vilayeti, Kırkkilise Sancağı'na bağlı bir kazadır (Arslan, 2011: 591,592 ; Ceylan, 2011: 54).

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan, Babaeski kazası sakinlerinin Vize sancağı mutasarrıfı Hüseyin Bey'i zulmünden dolayı Babaeski kadısı Abdülaziz'e şikayet eden H. 1123 – M. 1711 tarihli bir belge, Babaeski'nin 18.yüzyılda Vize Sancağı'na bağlı olduğunu göstermektedir (BOA, İE. ŞKRT., nr., 663). 19. yüzyılda tutulan temettuât defterlerine göre ise Babaeski, Edirne'ye bağlı bir kaza konumundadır. 20. yüzyılda Kırkkilise'ye bağlanan Babaeski, 1924 yılında Edirne'den ayrılarak il olan Kırklareli'nin bir ilçesi olmuştur.



İncelediğimiz H.1260 – M.1844 tarihli temettuât defterlerine göre Babaeski kazası, 2 mahalle, 5 çiftlik ve 14 köyden oluşmaktadır. Bu köylerden bir tanesinde Kıpti yani Çingenerler yaşamaktadır. Babaeski'nin 1844 yılında adları Dindoru ve El-Hac Hasan olan mahalleleri, günümüzde “Dindoğru ve Hacı Hasan” adlarını almışlardır. Temettuât defterlerinde kayıtlı olan Dügüncülü, Kırık, Sofu Halil ve Doğanca-i Kebir Çiftlikleri bugün birer köydür. Mandıra Çiftliği ise günümüzde bir beldedir. Karahalil, Karamesudlu, Dokuzöyük, Yeniköy, Oruçlu, Cengerli, Cehillü, Natırlı, Kumrular ve Doğanca-i Sağır köyleri bugün de Babaeski'ye bağlıdır. Ancak Cehillü Köyü “Çiğdemli” , Dokuzöyük Köyü “Dokuzhöyük” , Doğanca-i Sağır Köyü “Doğanca” ve Natırlı Köyü “Nadırlı” adlarını almışlardır. Karahalil Köyü ise bugün beldedir. Ayrıca Graba Köyü günümüzde yoktur. Sarıcaali Köyü Lüleburgaz'a, İmampazarı Köyü ise Pehlivan köy ilçesine bağlanmıştır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde kayıtlı H.1340 – M.1921 tarihli bir belgeden, Babaeski kazası dahilinde Doğanca Çiftliği'nde iskân edilen muhacirlerden teşekkül ettirilen köye Çavuşköy isminin verildiğini anlıyoruz (BOA, ŞD., nr., 32). H.1335 – M.1916 tarihli başka bir belgeden, Babaeski Kasabası kenarında muhacirin hanelerinden mürekkep Tefvikiye adıyla bir mahalle teşkil edildiğini öğreniyoruz (BOA, DH.İUM.EK., nr., 19). Yine M.1918 tarihli belgelerde, Babaeski'nin Erikleriyurdu ve Mestanlı adlı köylerinden bahsedilmektedir (BOA, DH.ŞFR., nr., 125,149). Bugün Kırklareli'nin bir ilçesi olan Pehlivan köy ise, H.1333 – M. 1915 tarihli bir belgede Babaeski'ye bağlı “Pavli” adında bir nahiyedir (BOA, DH.İUM., nr., 72). Babaeski'nin günümüzde 9 mahallesi, 4 beldesi ve 31 köyü bulunmaktadır. (<http://www.babaeski-bld.gov.tr/mahalle> (09 Temmuz 2013)).

## **B) SOSYAL YAPI**

### **1- Genel Nüfus Yapısı**

Osmanlı Devleti'nde ülke nüfusu ile ilgili bilgi alabileceğimiz kaynaklar vergi, askerlik, toprak kayıtları v.b. amaçlar için düzenlenmiş defterlerden oluşmaktadır. Bunlar arasında tahrir, temettuât, cizye defterleri ile salnameleri zikredebiliriz. Fakat bu defterlerde genellikle vergi veren hane reisinin adı yazılmış, diğer aile mensupları kaydedilmemiştir. XIX. yüzyıldaki temettuât sayımları da benzer şekilde, devletin malî imkânlarını tesbit amacına yöneliktir. Sultan II. Mahmut bu amaçla 1829 yılından itibaren önce İstanbul' daki demografik ve malî değişiklikleri tesbit eden bir sayım

yaptırmıştı. 1831 yılında da bütün ülkeyi kapsayan sayımlar yapıldı. Böylece her eyaletin nüfusu, taşınmaz malları ve gelir kaynakları yeniden tespit edildi (Tabakoğlu, 2002: 375). Sultan II. Mahmut (1808-1839) zamanında, 1831’de yapılan ve sadece erkek nüfusu kapsayan bir sayıma göre Anadolu’da 7-7,5 milyon kişinin yaşadığı tahmin edilmektedir. Yine 1844’te Sultan Abdülmecit (1839-1861) zamanında yapılan bir sayımda, bütün ülke nüfusunun 36,5 milyon civarında olduğu tahmin edilmektedir (Tabakoğlu, 2000: 166). Kısacası günümüz örneğinde kesin sonuçlar içeren bir nüfus sayımı söz konusu değildir.

Temettuât defterlerine baktığımızda nüfus miktarı olarak tahminî bir sayıya ulaşabiliriz. Bunun nedeni sayımda sadece hanedeki vergi mükellefinin kaydedilmiş olmasıdır. Aynı hanede yaşayan eş, çocuk, dede, nine v.b. diğer üyeler yazılmaz. Köy ya da mahalle nüfusuna ulaşmak için bu çalışmada her hanede yaşayan tahmini kişi sayısı beş olarak kabul edilmiştir. İncelediğimiz defterlere göre Babaeski kazasında mahalle ve köyler dahil toplam 949 hane vardır. Her hanede beş kişi yaşadığını varsaydığımızda H.1260 (M.1844) yılına göre Babaeski kazasının tahminî nüfusu 4745 olarak karşımıza çıkmaktadır. Öyleki günümüz Türkiye’sinde nüfusu beş bini bulmayan ilçe sayısı oldukça fazla iken, 19. yüzyılda bu rakamı bir kazanın nüfusu için kalabalık sayabiliriz. Babaeski’nin bugünkü nüfusu ise ilçe merkezi ve kırsal yerleşmeler dâhil olmak üzere toplam 50.559’ dur (<http://rapor.tuik.gov.tr/reports/rwservlet?adnksdb> (09 Temmuz 2013)).

Tablo 1’ i incelediğimizde Babaeski kazasının 2 mahallesi, 14 köyü ve çiftlikleri bulunmaktadır. Yine tabloya baktığımızda en kalabalık nüfusun 228 haneyle Dindoru Mahallesi’nde olduğunu, onu 110 haneyle El-Hac Hasan Mahallesi’nin izlediğini görmekteyiz. En az nüfus ise 6 haneli Sarıcaali köyündedir. 14 haneli, yaklaşık 70-100 nüfuslu Çingene vatandaşların yaşadığı Göçoba ve Çergenişin Kıptiyan Taifesi ise dikkat çekmektedir. Bu yerleşim yerinde Çingene vatandaşlar deftere “Kıpti” şeklinde yazılmıştır. Tabloya göre ayrıca, halkın % 35,6’sı mahallelerde, % 64,4’ü ise kırsal alanda yaşamaktadır. Çevredeki diğer yerleşim yerlerine baktığımızda benzer hane sayılarını görürüz. Örnek olarak Kırkkilise (Kırklareli)’nin Bayraklı Mahallesi 172 haneli, Sarıca Hatun Mahallesi 133 haneli ve Ermeni Mahallesi 57 hanelidir (BOA, ML.VRD.TMT.,nr. 6011, 6018, 6019).

Tablo 1. Mahalle ve Köylerdeki Tahminî Nüfus (H.1260-M.1844)

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Tahminî Nüfus	Mahalle Nüfus Oranı	Kırsal Alan Nüfus Oranı
Cehillü	17	85	% 35,6	%64,4
Cengerli	16	80		
Çiftlikler	5	25		
Dindoru Mahallesi	228	1140		
Doğanca-i Sağır	45	225		
Dokuzöyük	52	260		
El-Hac Hasan Mahallesi	110	550		
Graba	20	100		
Göçoba ve Çergenışin	14	70		
İmampazarı	22	110		
Karahalil	108	540		
Karamesudlu	56	280		
Kumrular	48	240		
Natırlı	71	355		
Oruçlu	26	130		
Sarıcaali	6	30		
Yeniköy	105	525		
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>4745</b>	<b>% 100</b>	

## 2- Gayrimüslim Nüfus

Babaeski temettuât defterlerini incelediğimizde halkın dörtte üçünün gayrimüslim olduğunu görürüz. Tablo 2'ye baktığımızda bunu çok net anlayabiliriz. Tabloda ilk olarak gayrimüslim nüfusun çokluğu göze çarpar. Toplam 949 hanenin 699 tanesi gayrimüslim vatandaşlara aittir. Bu da yaklaşık 3500 kişi anlamına gelmektedir.

Graba, Göçoba ve Çergenışin ile Sarıcaali köylerinde gayrimüslim vatandaş hiç yoktur. En az gayrimüslim Cengerli ve Oruçlu köylerinde yaşamaktadır. En kalabalık gayrimüslim nüfus ise sırasıyla Dindoru Mahallesi, Karahalil ve Yeniköy köylerindedir.

Tablo 2. Mahalle ve Köylerdeki Tahminî Gayrimüslim Nüfus (H.1260-M.1844)

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Tahminî Nüfus
Cehillü	5	25
Cengerli	1	5
Çiftlikler	3	15
Dindoru Mahallesi	181	905
Doğanca-i Sağır	45	225
Dokuzöyük	52	260
El-Hac Hasan Mahallesi	15	75
Graba	-	-
Göçoba ve Çergenışin	-	-
İmampazarı	22	110
Karahalil	105	525
Karamesudlu	45	225
Kumrular	48	240
Natırlı	71	355
Oruçlu	2	10
Sarıcaali	-	-
Yeniköy	104	520
<b>Toplam</b>	<b>699</b>	<b>3495</b>

### 3- Müslüman Nüfus

Babaeski’de Müslümanlar nüfusun dörtte birini oluştururlar. Toplam 949 haneden, 250 tanesi müslümanlara aittir. Bu da 1250 civarında insan anlamına gelmektedir. İlginç bir nokta olarak Kıptiler Müslüman kimlikleriyle deftere kaydedilmiştir. Gayrimüslim vatandaşlar isimlerinin sonunda, İslam devleti tebaasından olan ve haraç veren Hıristiyanlar, Yahudiler (Devellioğlu, 2010: 1384) anlamına gelen “Zımmî” ibaresiyle kayıtlı iken, Kıptilerde böyle bir şey söz konusu değildir (BOA, ML.VRD.TMT.,nr. 5222 ). İstisna olarak yalnızca, Cengerli Köyü’nün 16. hanesine “Kıpti taifesinden Mihal zımmî” şeklinde kayıtlı olan vatandaşın gayrimüslim olduğu anlaşılmaktadır (BOA, ML.VRD.TMT.,nr. 5211 ).

Tablo 3’ ü incelediğimizde Doğanca-i Sağır, Dokuzöyük, İmampazarı, Kumrular ve Natırlı köylerinde hiçbir müslüman vatandaşın yaşamadığı anlaşılmaktadır. En kalabalık müslüman nüfusun sırasıyla, 95 haneyle El-Hac Hasan ve 47 haneyle Dindoru mahallelerinde yaşadığı görülür. En az müslüman nüfus ise, Çiftlikler ile Yeniköy ve

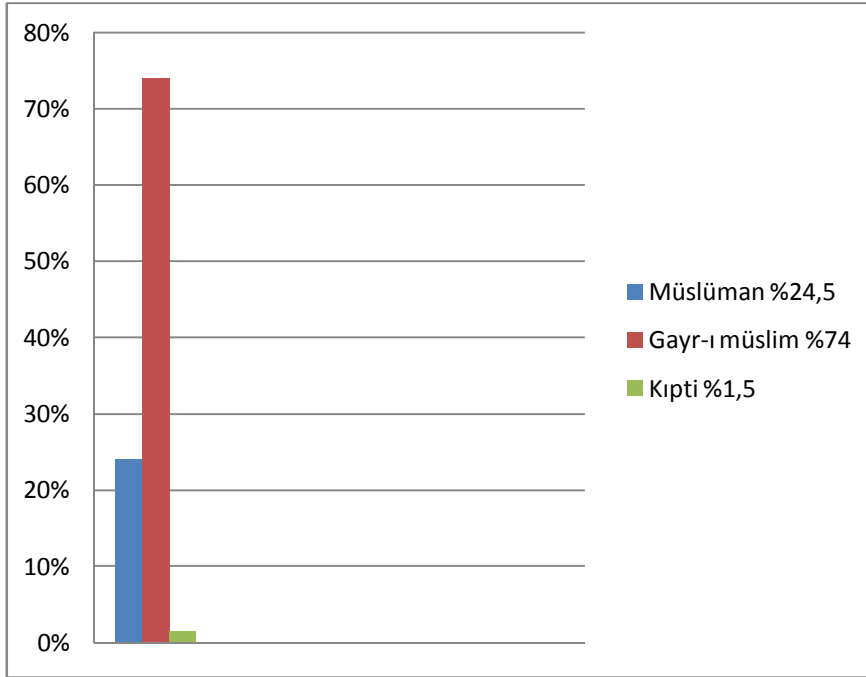
Karahalil köylerindedir. Göçoba ve Çergenışin, Graba ile Sarıcaali köylerinin ise tamamı müslümandır.

*Tablo 3. Mahalle ve Köylerdeki Tahminî Müslüman Nüfus (H.1260-M.1844)*

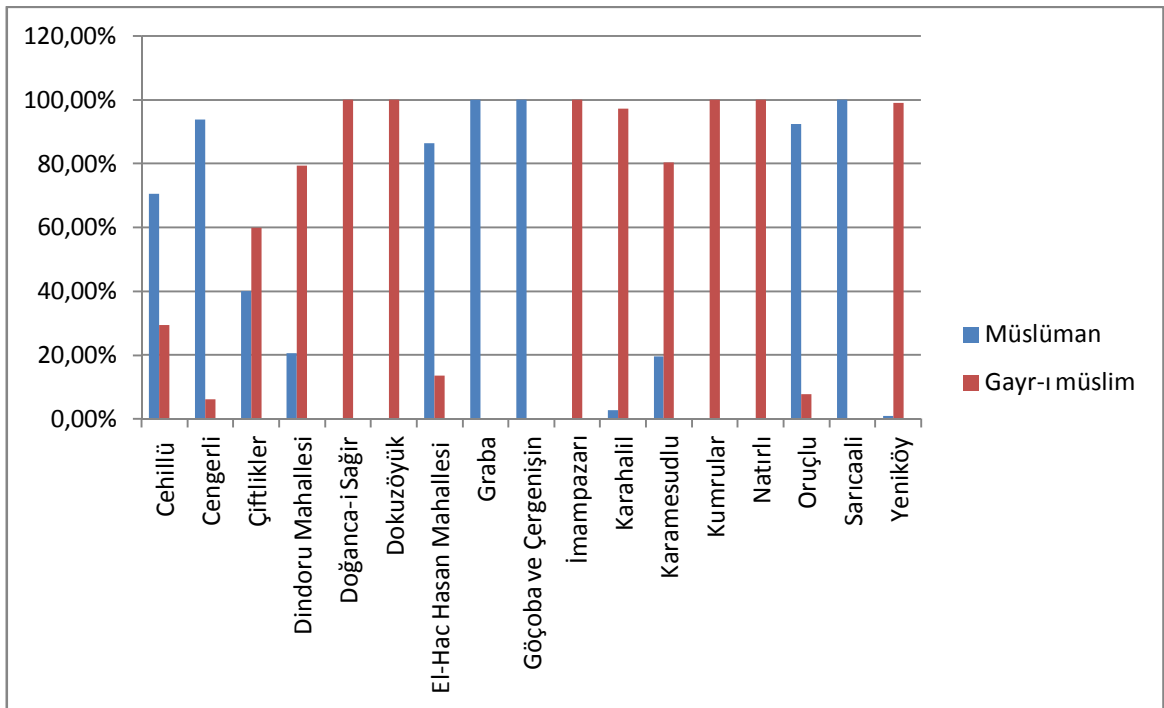
<b>Mahalle ve Köy Adı</b>	<b>Hane Sayısı</b>	<b>Tahminî Nüfus</b>
Cehillü	12	60
Cengerli	15	75
Çiftlikler	2	10
Dindoru Mahallesi	47	235
Doğanca-i Sağır	-	-
Dokuzöyük	-	-
El-Hac Hasan Mahallesi	95	475
Graba	20	100
Göçoba ve Çergenışin	14	70
İmampazarı	-	-
Karahalil	3	15
Karamesudlu	11	55
Kumrular	-	-
Natırlı	-	-
Oruçlu	24	120
Sarıcaali	6	30
Yeniköy	1	5
<b>Toplam</b>	<b>250</b>	<b>1250</b>

Grafik 1’de ise Babaeski’de yaşayan halkın Müslüman, Gayrimüslim ve Kıpti olarak yüzelik cinsinden oranları verilmiştir. Buna göre nüfusun % 74’ü Gayrimüslim, % 24,5’i Müslüman ve % 1,5’i de Kıptidir.

Grafik 2’de ise H.1260 (M.1844) yılına ait Babaeski’nin mahalle ve köylerinde yaşayan halkın dini bakımdan oranları verilmiştir. Grafiği incelediğimizde birçok köydeki %100’lük gayrimüslim nüfus oranı dikkat çekmektedir. Buna göre 3 köyde müslüman nüfusu %100 iken, 5 köyde gayrimüslim nüfus oranı %100’ dür.



*Grafik 1. Babaeski’de Yaşayan Müslüman, Gayrimüslim ve Kıpti Nüfus Oranları (H.1260-M.1844)*



*Grafik 2. Mahalle ve Köylerdeki Müslüman ve Gayrimüslim Nüfus Oranları (H.1260-M.1844)*

#### 4- Kullanılan İsim ve Lakaplar

##### a) Müslüman İsimleri

Mahalle ve köylerde yaşayan müslüman halkın kullandığı isimlerin genellikle İslam dininin sembol isimleri ve peygamber isimleri olduğu görülür. Özellikle Peygamber Efendimiz (sav)’in ve akrabalarının isimleri en çok kullanılan isimler arasında yer almaktadır. Tablo 4’ü hazırlarken en az 2 defa kullanılan isimler esas alınmıştır. İsimleri birer defa geçen “Baht ve Devlet” adlı kişiler Kırım’daki “Giray” hanedanından oldukları için tabloya dahil edilmiştir. “Habibe” adlı kişi de, vergi mükellefleri arasında adı geçen tek kadın olması nedeniyle tabloya alınmıştır.

Tablo 4’e göre müslüman halkın en çok kullandığı isim, Peygamber Efendimiz (sav)’in isminin Türkçeleşmiş hali olan Mehmet’tir. En çok tercih edilen diğer isimler ise sırasıyla Ahmet, Mustafa, Ali, Abdullah, İbrahim, Hasan ve Hüseyin olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Mahalle ve Köylerdeki Müslüman Halkın Kullandığı İsimler

İsim Listesi	Mahalle ve Köy Adı														Toplam			
	Cehillü	Cengerli	Çiftlikler	Dindoru Mahallesi	Doğanca-i Sağır	Dokuzöyük	El-Hac Hasan Mahallesi	Graba	Göçoba ve Çergenışin	İmampazarı	Karahalil	Karamesudlu	Kumrular	Natırh		Oruçlu	Sarıcaali	Yeniköy
Abdullah		1		1			2	4				2			1			11
Ahmet	2	4		7			14	2	1		1	1			2			34
Ali	1	1		5			7	1	2			1						18
Baht											1							1
Devlet											1							1
Habibe	1																	1
Halil		1		2			4											7
Hamza									4									4
Hasan				3			3		2			2			2			12
Hüseyin	1			1			4	1	1							2		10
İbrahim	1			3			4	2							1			11
İsmail							6	1							1			8
Mahmut	1						3	1				1				1		7
Mehmet	2	1		6			11	2	4		1	1			6	2		36

Mustafa		3		5			12	1				1			3	1		26
Osman				1								1						2
Ömer				1			4								1			6
Sait				1			1											2
Salih							4											4
Süleyman				1			4											5
Tahir				1			2	2										5
Veli				1											1			2
Yusuf	1			1			1											3

### b) Gayrimüslim İsimleri

Mahalle ve köylerde yaşayan gayrimüslim halkın kullandığı isimler incelenirken en az 4 defa kullanılmasına dikkat edilmiştir. Nüfusun üçte ikisini gayrimüslimlerin oluşturduğu hesaba katıldığında, kullanılan her ismin tabloya alınması mümkün olmamaktadır. Aksi takdirde çok uzun bir tablo olacağı açıktır.

Tablo 5'e baktığımızda 43 defa ile en çok tercih edilen isim "Tanaş" tır. İkinci sırayı ise 40'ar defa kullanılan "Kostandi ve Yorgi" isimleri almaktadır. "Dimitri, Hristo, Nikola, Panayot, Todori, Vasil, Yani ve Yorgaki" isimleri de çokça kullanılanlar arasındadır. Gayrimüslim halkın özellikle seçtiği bu isimler, onların Ortodoks Hıristiyan kimlikleri hakkında ipucu vermektedir.

Tablo 5. Mahalle ve Köylerdeki Gayrimüslim Halkın Kullandığı İsimler

İsim Listesi	Mahalle ve Köy Adı															Toplam			
	Cehillü	Cengerli	Çiftlikler	Dindoru Mahallesi	Doğanca-i Sağır	Dokuzöyük	El-Hac Hasan Mahallesi	Graba	Göçoba ve Çergenışin	İmampazarı	Karahalil	Karamesudlu	Kumrular	Natırh	Oruçlu		Sarıcaali	Yeniköy	
Anastaş				2							1		1					1	5
Andon	1			3														2	6
Andreya				4	1								1	2					8
Atanaz										6	1								7
Benaki				6	2		1		1					2					12
Dimitri				5	1		2						4	1				2	15



Dimitraki				7	1					3	1	1				2	15
Dimo				3	2				1			1				1	8
Estefani				3	1						1		1				6
Hristaki				2	1		1										4
Hristo				3	2				1	2			2			1	11
Hristodili				4								1				1	6
İstoraki				4								1				1	6
Kiryak				2			1			1	1						5
Kole					1				1	10							12
Kosta											1					4	5
Kostandi	1			15	4	3				3	2	1	6			5	40
Mihalaki				3			1				1						5
Mitra					2	2			1	9	3		2	1		1	21
Niko				3					1		1						5
Nikola				3		2			2				2	1		4	14
Panayot				5						1	4		5			1	16
Paskal				3	2	1											6
Petko						3					4						7
Tanaş	1			14	4		3			3	1	2	2	7		6	43
Tani										8							8
Todori					1					8	3	1				2	15
Todoraki				6												3	9
Ustoyan						5					3	1	3				12
Vasil				4	1	2			1		1		3			1	13
Yani				5	1	1	1			6		2	1			3	20
Yorgaki				3	1		1			3			3			3	14
Yorgi				9	1	3	1		1	10	1	1	5			8	40
Yuan				4	1	5				4	1	1				1	17

### c) Lakaplar

Babaeski’de yaşayan halkın kullandığı lakaplara baktığımızda, çok çeşitlilik arz ettiğini görürüz. Tablo 6’yı incelediğimizde bunu açıkça görebiliriz. Tablo hazırlanırken müslüman ve gayrimüslim ayrımı yapılmamıştır. İlginç bir nokta olarak tabloda ilk sırada yer alan “Arnavut” lakabının temettuât defterlerinde “Arnabut” şeklinde yazıldığı görülmüştür (BOA, ML.VRD.TMT.,nr. 5212, 5220, 5224).

Tablo 6’ya göre 15 kez tekrar eden “Kara” ve 10 kez tekrar eden “Hacı” lakapları ilk iki sırayı almaktadır. Ayrıca bunun yanında “Arnavut, Bulgar, Tatar” gibi millet belirten; “Çoban, Hallaç, Saraç” gibi meslek bildiren; “Bodur, Çolak, Kambur, Topal” gibi bedensel özellik ifade eden; “Derviş, Hacı, Hafız, Hoca, Molla, Papaz” gibi dinî statü taşıyan lakaplar da bulunmaktadır.

Tablo 6. Mahalle ve Köylerdeki Halkın Kullandığı Lakaplar

Lakap Listesi	Mahalle ve Köy Adı														Toplam		
	Cehillü	Cengerli	Çiftlikler	Dindoru Mahallesi	Doğanca-i Sağır	Dokuzöyük	El-Hac Hasan Mahallesi	Graba	Göçoba ve Çergenışin	İmam pazarı	Karahali	Karamesudlu	Kumrular	Natırh		Oruçlu	Sarıcaali
Arnavut				1			1						3				5
Bodur												1					1
Bostancı						1											1
Bulgar				2		1						2				3	8
Çakır							1				1						2
Çalık				1													1
Çavuş				1													1
Çaylak				1	1												2
Çoban				3													3
Çolak				2													2
Çorbacı										1		1				3	5
Dağh														1			1
Dalkıran								1									1
Damat				1		1								1			3
Dede	1													1			2
Deli				1	1				1	3				1			7
Delibalta					1												1
Deligöz					1												1
Derviş				1										1			2
Dingil							2										2
Hacı				2		6	1							1			10
Hafız						1											1
Hallaç						1											1
Hoca	1			1		2								1			5
Kadı						1											1
Kalfa						1											1
Kalyoncu						3											3
Kambur				2									1				3
Kanlı				1													1
Kapıcı						1											1
Kara		1		4	1	1	3	1	1		1	1					15
Karabaş													3				3

Karagöz	1			3														4
Keçici				1														1
Keşanlı				1														1
Kısır				1			1											2
Koca	1			1											1			3
Kocagöz									1									1
Kotak				1														1
Köse									1		1							2
Küçük											2							2
Lokmacı	1																	1
Molla							6	1										7
Papaz				3														3
Pehlivan							1		2						1			4
Saka							1											1
Saraç				1														1
Sekban		1																1
Tatar				1														1
Tiryaki				1			1											2
Topal											1	2					2	5
Topsakal											4							4
Tuzsuz							1											1
Uzun				1			2					1	1					5
Yetim															1			1
Yörük		1		1											2			4
Zaim				2			1											3

## C) EKONOMİK YAPI

### 1- Mahalle ve Köylerin Gelir Seviyeleri

Bu bölümde Babaeski'nin mahalle ve köylerinde yaşayan halkın ekonomik durumu ele alınmıştır. Halkın ortalama geliri, yüksek gelirli haneler, tarım ve hayvancılık faaliyetleri, çeşitli meslek kolları, gelir getiren diğer alanlar, ödenen vergiler v.b. tablo ve grafiklerle ifade edilmeye çalışılmıştır.

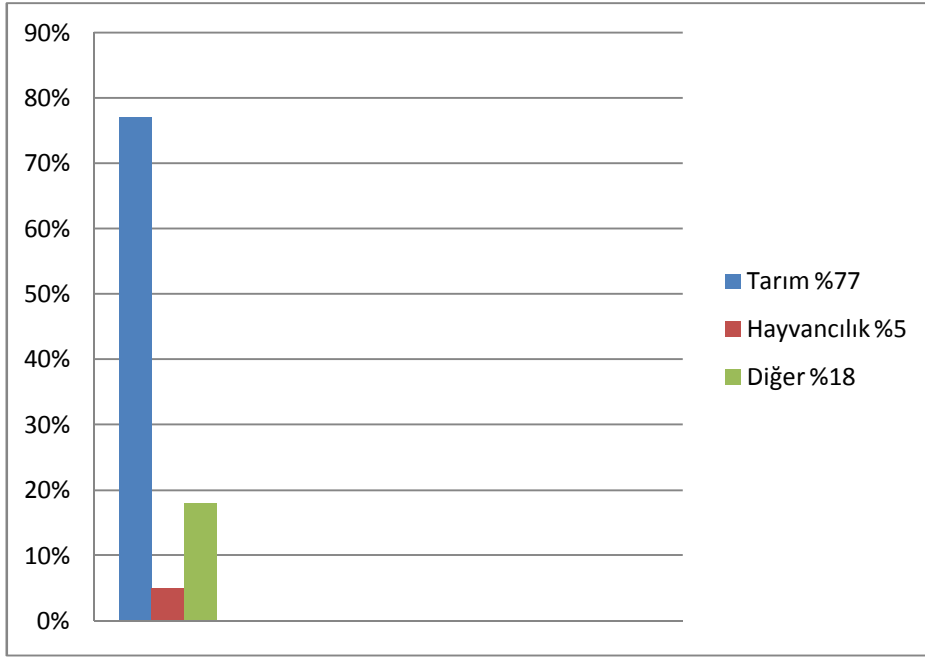
Halkın ekonomik yapısıyla ilgili olarak ilk ele aldığımız konu mahalle ve köylerin ortalama gelirleridir. Ortalama gelirler hesaplanırken hanelerin bütün tarım, hayvancılık ve mesleki kazançları toplanmıştır. Buna göre Tablo 7'ye baktığımızda Babaeski'nin mahalle ve köylerinin toplam geliri 1.728.087,35 kuruştur. Toplam geliri 949 haneye böldüğümüzde, hane başına ortalama gelir 1.821 kuruştur. Mahalle ve köylerin toplam gelirin baktığımızda ilk sırayı 265.815,1 kuruşla Dindoru Mahallesi, ikinci sırayı ise: 244.296,2 kuruşla Karahalil Köyü almaktadır. En düşük gelire sahip köyler ise: 14.020

kuruşla Göçoba ve Çergenışin, 36.853,2 kuruşla İmampazarı'dır. Yine Tablo 7'ye göre en çok gelire sahip Dindoru Mahallesi'nin sadece 33 hanesi 1.821 kuruşun üstünde ortalama gelire sahiptir. Geri kalan 195 hanesi ise: ortalama gelirin altında bir kazançla sahiptir.

*Tablo 7. Mahalle ve Köylerin Ortalama Gelirleri (H.1260-M.1844)*

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Düşen Ortalama Gelir	Ortalama +/-	Ortalama Üstü Hane Sayısı	Ortalama Altı Hane Sayısı
Cehillü	17	60.923,2	3.583,7	+	10	7
Cengerli	16	46.002,2	2.875,1	+	10	6
Çiftlikler	5	92.409,2	18.481,8	+	5	0
Dindoru Mahallesi	228	265.815,1	1.165,8	-	33	195
Doğanca-i Sağır	45	90.765	2.017	+	19	26
Dokuzöyük	52	81.243,3	1.562,3	-	16	36
El-Hac Hasan Mahallesi	110	139.545	1.268,5	-	24	86
Graba	20	45.260,2	2.263	+	10	10
Göçoba ve Çergenışin	14	14.020	1.001,4	-	3	11
İmampazarı	22	36.853,2	1.675,1	-	5	17
Karahalil	108	244.296,2	2.262	+	53	55
Karamesudlu	56	135.389,3	2.417,6	+	27	29
Kumrular	48	82.742	1.723,7	-	17	31
Natırlı	71	122.147	1.720,3	-	25	46
Oruçlu	26	47.772,05	1.837,3	+	7	19
Sarıcaali	6	51.783	8.630,5	+	3	3
Yeniköy	105	171.119	1.629,7	-	36	69
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>1.728.087,35</b>	<b><u>1.821</u></b>		<b>303</b>	<b>646</b>

Grafik 3'te ise, Babaeski'deki mahalle ve köylerin toplam gelirleri yüzdeler olarak ifade edilmiştir. Grafiğe göre toplam gelirin %77'sini tarım gelirleri, %5'ini hayvancılık gelirleri, %18'ini ise diğer gelirler oluşturmaktadır.



Grafik 3. Mahalle ve Köylerin Gelir Dağılımı (H.1260-M.1844)

#### a) Yüksek Gelirli Haneler

Mahalle ve köylerde çok fakir haneler olduğu gibi, çok zengin haneler de oldukça fazladır. Öyle ki bu zengin hane reislerinin toplam kazançları birçok köyün toplam gelirinden yüksektir. Bu nedenle Tablo 8 oluşturulurken en yüksek gelirli hane reisleri dikkate alınmıştır. Tablodaki hane reislerinin temettuât defterlerinde kayıtlı ekili-dikili tarlaları, hayvan sayıları, bağları, hanları, değirmenleri v.b. mal varlıkları bir hayli fazladır.

Tablo 8'e göre en yüksek gelire sahip hane reisi 33.162 kuruşla Sarıcaali köyünden 6. haneye kayıtlı "Süleyman Bey" dir. İkinci sırada 23.070 kuruşla Dügüncülü çiftliğinin sahibi "Mustafa Ağa" yer almaktadır. Üçüncü sırada ise 17.545 kuruşluk geliriyle Karahalil Köyü' nün 1. hanesine kayıtlı "Devlet Giray Sultan" bulunmaktadır. Yine Tablo 8'de yer alan en düşük gelire sahip hane reisi 2.000 kuruş gelire Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan taifesinden "Hamza Kıpti" dir. Yüksek gelirli hane reislerinin mesleklerine baktığımızda hemen hemen hepsinin ziraat ile uğraştığını görürüz. Tabloya göre hepsinin toplam kazancı ise 180.850,10 kuruştur. Bu miktar, Dindoru Mahallesi ve Karahalil Köyü hariç diğer mahalle ve köylerin toplam gelirinden fazladır.

Tablo 8. Mahalle ve Köylerdeki Yıllık Geliri En Yüksek Hane Reisleri

Mahalle ve Köy Adı	Hane No	İsim	Meslek	Toplam Gelir (Kuruş)
Cehillü	17	Kostandi	Ziraat	10.281,20
Cengerli	1	Mustafa Ağa	Ziraat	7.179
Çiftlikler	-	Mustafa Ağa	Çiftlik Sahibi	23.070
Dindoru Mahallesi	18	Nikolaki	Ziraat	10.307
Doğanca-i Sağır	1	Yorgo	Ziraat	8.426,30
Dokuzöyük	1	Mitra	Ziraat	4.633
El-Hac Hasan Mahallesi	48	İsmail Ağa	Ziraat	5.833,20
Graba	1	İbrahim Ağa	Ziraat	9.138
Göçoba ve Çergenışin	3	Hamza Kıpti	Ahz ü ita	2.000
İmampazarı	1	Dimo	Ziraat	8.455
Karahalil	1	Devlet Giray	-	17.545
Karamesudlu	-	Abdülmümin	Ziraat	13.218
Kumrular	10	Dimitri	Ziraat	6.162
Natırlı	38	Panayot	Ziraat	6312,20
Oruçlu	1	Mustafa	Ziraat	10.159
Sarıcaali	6	Süleyman Bey	Ziraat	33.162
Yeniköy	14	Kosta	Ziraat	4.968
<b>Toplam</b>		<b>17</b>		<b>180.850,10</b>

### b) Düşük Gelirli Haneler

Babaeski'nin mahalle ve köylerindeki düşük gelirli haneler incelenirken, yıllık gelir seviyesi 500 kuruş ve altındakiler hesaba katılmıştır. Buna göre Dindoru Mahallesi'nde 54 hane, El-Hac Hasan Mahallesi'nde ise 32 hane düşük gelirlidir. Cehillü, Graba ve Sarıcaali köylerinde 2 hane, Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan Taifesi'nde 4 hane, Kumrular ve İmampazarı'nda 4 hane, Dokuzöyük ve Natırlı'da 7 hane, Karahalil ve Oruçlu'da 8 hane, Doğanca-i Sağır'de 9 hane, Karamesudlu'da 10 hane, Yeniköy'de 12 hane düşük gelirlidir. Cengerli'de ise düşük gelirli hane yoktur.

Mahalle ve köylerin geneline bakarsak, toplam 949 hanenin 165 tanesi düşük gelirlidir. Düşük gelirli hanelerin oranı ise % 17,38'dir. Bu hanelerin bazılarının hiçbir mal varlığı yoktur. Bazılarının birkaç hayvanı ya da birkaç dönüm toprağı vardır. Bazıları da geçimlerini hizmetkârlık ile sağlamaktadır. Örneğin: Oruçlu Köyü'nün 19. hanesine kayıtlı olan Derviş Abdi oğlu Sağır Abdullah, "Emlâk ve arâzi ve hayvânâtı

olmayub sağır idüğünden işe dahi iktidârı olmayarak vâlidesi yanından mukîm olduğu” cümlesi ile kayıtlıdır. Cehillü Köyü’nün 15. Hanesine kayıtlı Karagöz Tanaş’ın yıllık 500 kuruş geliri vardır, “Emlâk ve arâzi ve hayvânâtı olmayub hizmetkârlık ile melûf olduğu” cümlesi ile deftere yazılmıştır.

Bu verilerden yola çıkarak, Babaeski’nin mahalle ve köylerinde yaşayan hanelerin yaklaşık beşte birinin düşük gelirlili, yani yıllık 500 kuruştan az kazandığını, beşte dördünün ise 500 kuruş ve üzeri gelire sahip olduğunu söyleyebiliriz.

## 2- Tarım Gelirleri

Mahalle ve köylerin tarımsal faaliyetleri ile gelirleri incelenirken, ekili-dikili alanlar ve yetiştirilen tarım ürünleri şeklinde iki kısma ayrılmıştır. Tarım alanları ekilmiş ve ekilmemiş tarla, bağlık, kiraya verilen tarla, arpalık ve sebze bahçesi olarak sınıflandırılmıştır. Yetiştirilen tarım ürünlerinden, halkın temel besin maddesi olan buğdayın toplam üretimi hesaplanmıştır.

### a) Ekili-Dikili Alanlar

Babaeski’nin mahalle ve köylerindeki tarım topraklarının durumu Tablo 9’da verilmiştir. Buna göre toplam mevrû (ekilmiş) tarla 11.975 dönümdür. Gayr-ı mevrû (ekilmemiş) tarla ise 8.765,5 dönümdür. Buna ek olarak 1.301,5 dönüm de bağlık mevcuttur. Yine Tablo 9’a göre toplam 305 dönüm kiraya verilmiş tarla, 51,5 dönüm arpalık ve 1 dönüm sebze bahçesi bulunmaktadır.

Tablo 9’u incelediğimizde Karahalil Köyü 2.231 dönüm ile en çok mevrû (ekilmiş) tarlaya sahiptir. Onu sırasıyla 1.149 dönüm ile Dindoru, 1.125 dönüm ile El-Hac Hasan mahalleleri izlemektedir. İmampazarı Köyü de 172 dönüm ile en az mevrû (ekilmiş) tarlaya sahiptir. Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan taifesinin ise kayıtlı tarım arazileri yoktur. Bu da, onların göçebe bir hayat tarzı yaşadıkları anlamına gelmektedir.

*Tablo 9. Mahalle ve Köylerdeki Tarım Alanlarının Dönüm Olarak Hesapları*

Mahalle ve Köy Adı	Mevrû Tarla	Gayr-ı Mevrû Tarla	Bağlık	Kiraya Verilen Tarla	Arpalık	Sebze Bahçesi
Cehillü	431	223	20	-	-	-
Cengerli	283	145	-	-	-	-
Çiftlikler	830	1.025	-	110	-	-

Dindoru Mahallesi	1.149	760	283,5	133	44,5	-
Doğanca-i Sağır	472	434	15,5	5	-	-
Dokuzöyük	644	370	46	-	-	-
El-Hac Hasan Mahallesi	1.125	1.118	143,5	25	7	1
Graba	540	324	-	2	-	-
Göçoba ve Çergenışin	-	-	-	-	-	-
İmampazarı	172	144	4	-	-	-
Karahalil	2.231	1.059	248	-	-	-
Karamesudlu	719	334	78	-	-	-
Kumrular	599	331	152	-	-	-
Natırlı	929	633	51,5	3	-	-
Oruçlu	336	564,5	29	6	-	-
Sarıcaali	405	815	-	15	-	-
Yeniköy	1.110	486	230,5	6	-	-
<b>Toplam</b>	<b>11.975</b>	<b>8765,5</b>	<b>1.301,5</b>	<b>305</b>	<b>51,5</b>	<b>1</b>

Tablo 10'da ise mahalle ve köylerin yıllık mevrû (ekilmiş) tarla gelirleri ile ortalama gelirleri verilmiştir. Tabloya göre ekili tarlaların toplam yıllık geliri 1.326.761,05 kuruştur. Bu rakamı toplam hane sayısına böldüğümüzde 1.398,06 kuruşluk hane başına düşen ortalama geliri buluruz. 11.975 dönümü toplam hane sayısına böldüğümüzde ise 12,61 dönümlük hane başına düşen ortalama ekili tarla miktarını elde ederiz. Yıllık gelir bakımından yine ilk iki sırayı 205.144,20 kuruş ile Karahalil Köyü ve 152.516,30 kuruş ile Dindoru Mahallesi almaktadır. Hane başına düşen ortalama ekili tarla bakımından ise ilk sırada 166 dönüm ile Çiftlikler bulunmaktadır.

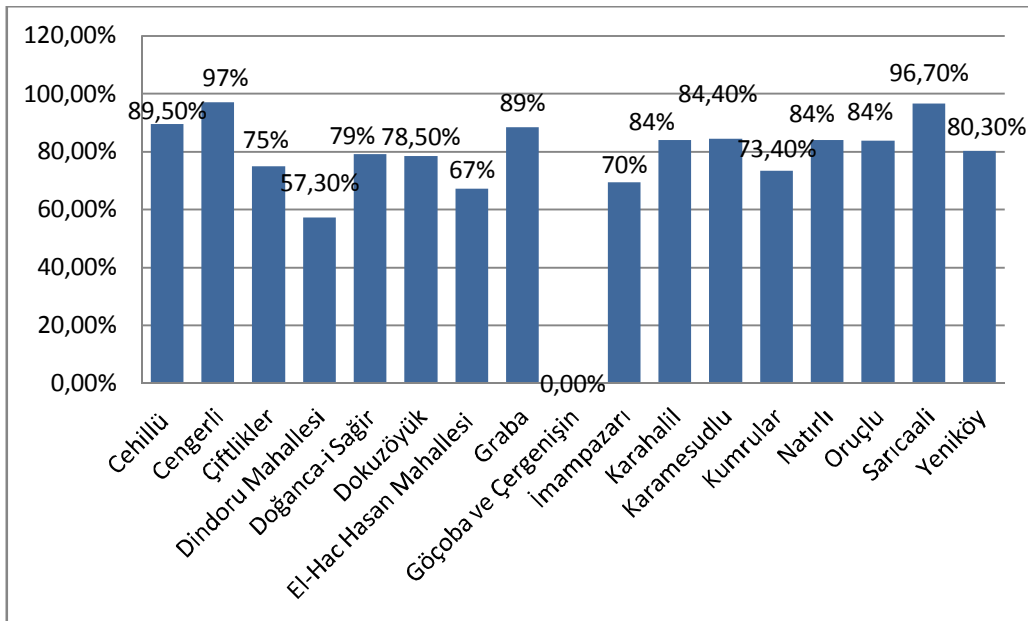
*Tablo 10. Hane Başına Düşen Ortalama Ekili Tarla Miktarı ve Yıllık Geliri*

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Mevrû (Ekili) Tarla	Mevrû Tarla Yıllık Gelir (Kuruş)	Hane Başına Düşen Mevrû Tarla Geliri	Hane Başına Düşen Mevrû Tarla	Ortalama Gelire Göre +/-
Cehillü	17	431	54.522	3.207,17	25,35	+
Cengerli	16	283	44.620,20	2.788,76	17,68	+
Çiftlikler	5	830	69.282	13.856,40	166	+
Dindoru Mahallesi	228	1.149	152.516,30	668,93	5,03	-
Doğanca-i Sağır	45	472	71.922	1.598,26	10,48	+



Dokuzöyük	52	644	63.784	1.226,61	12,38	-
El-Hac Hasan Mahallesi	110	1.125	93.936,10	853,96	10,22	-
Graba	20	540	40.097,30	2.004,86	27	+
Göçoba ve Çergenışin	14	0	0	0	0	0
İmampazarı	22	172	25.607,10	1.163,95	7,81	-
Karahalil	108	2.231	205.144,20	1.899,48	20,65	+
Karamesudlu	56	719	114.294,10	2.040,96	12,83	+
Kumrular	48	599	60.767,10	1.265,98	12,47	-
Natırlı	71	929	102.684	1.446,25	13,08	+
Oruçlu	26	336	39.988,25	1.538	12,92	+
Sarıcaali	6	405	50.094	8.349	67,50	+
Yeniköy	105	1.110	137.500	1.309,52	10,57	-
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>11.975</b>	<b>1.326.761,05</b>	<b>1398,06</b>	<b>12,61</b>	<b>10+ 6-</b>

Grafik 4'te ise toplam gelirin ekili tarla gelirlerine oranları verilmiştir. Grafiğe göre Cengerli Köyü'nün ekili tarla geliri yıllık toplam gelirin %97'sini oluşturmaktadır. Sarıcaali Köyü'nün oranı %96,7, Cehillü Köyü'nün oranı %89,5, Graba Köyü'nün oranı %89, Karamesudlu Köyü'nün oranı ise %84,4' tür. Buna göre tüm kazada halkın gelirin ortalama %80,56'sının tarımdan elde edildiği anlaşılmaktadır.



Grafik 4. Mahalle ve Köylerdeki Tarla Gelirlerinin Toplam Gelire Göre Oranları

### b) Ziraati Yapılan Tarım Ürünleri

Babaeski'nin mahalle ve köylerine baktığımızda tarım ürünleri bakımından çeşitlilik görürüz. Özellikle hinta (buğday), şair (arpa), çavdar, alef (hayvan yemi), kapluca (bir çeşit buğday türü), susam, üzüm, tütün ve keten en fazla yetiştirilen tarım ürünleridir. Müslüman ve gayrimüslim ahali açısından buğday vazgeçilmez bir tarım ürünü iken; gayrimüslim ahali açısından ayrıca, üzüm üretimi son derece önemlidir. Buradan da üzümün şarap yapımında kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 11'de mahalle ve köylerde halkın ürettiği toplam buğday miktarı kile cinsinden hesaplanmıştır. Kile, Arapça "Keyl" kelimesinin Türkçeleşmiş halidir. Özellikle kuru meyve ve hububat ölçümünde kullanılan eski bir ölçek anlamına gelmektedir (Devellioğlu, 2010: 591 ; Kallek, 2002: 568). 1841 yılından itibaren Türkiye'de her yerde kile = 35,27 litredir. Yani 20 okkalık eski buğday ağırlığına eşittir. Eski buğdayın İstanbul'da'ki ağırlığının 20 okka, yani 25,656 kg olduğunu biliyoruz (Bozkurt, 2011: 148). Tabloda sadece buğday üretiminin verilmesinin nedeni ise halkın temel gıda maddesi olmasıdır.

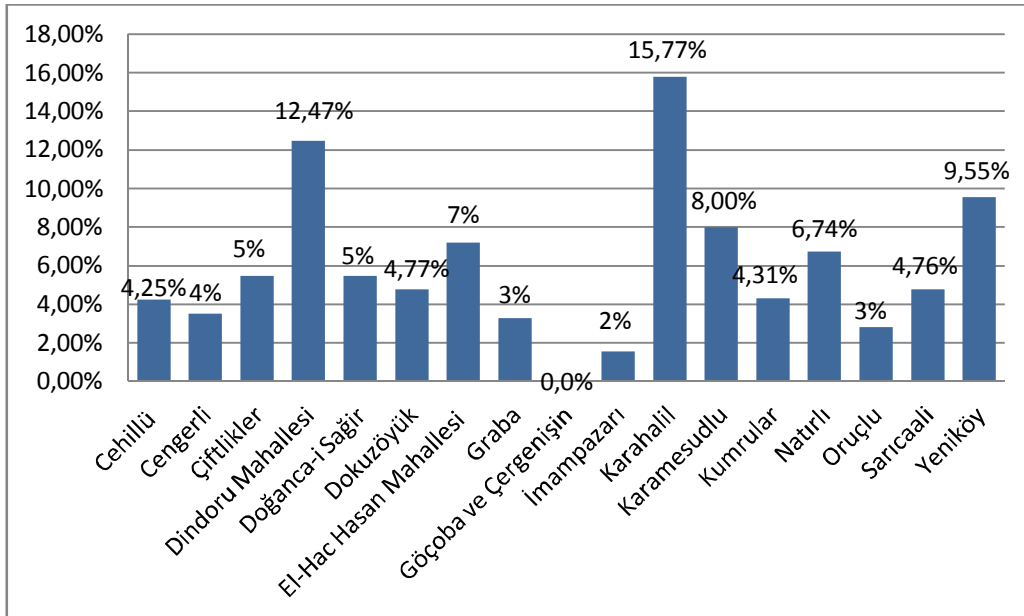
Tablo 11'i incelediğimizde toplam buğday üretimi 6.680,5 kiledir. Bu rakamı toplam hane sayısına böldüğümüzde, hane başına düşen buğday miktarının 7,03 kile olduğunu görürüz. Mahalle ve köylerde 1.054 kileyle Karahalil Köyü ilk sıradayken, 833,5 kileyle Dindoru Mahallesi ikinci sıradadır. Hane başına düşen ortalama buğday üretiminde birinci sırayı 73,2 kileyle Çiftlikler alırken, onu 53 kileyle Sarıcaali Köyü izlemektedir. Dindoru ve El-Hac Hasan mahalleleri Dokuzöyük, İmampazarı, Kumrular, Yeniköy ve Natırlı köyleri ise buğday üretiminde hane başına düşen ortalamanın altında yer almaktadırlar.

Tablo 11. Mahalle ve Köylerin Ürettikleri Buğday Miktarı (Kile) (H.1260-M.1844)

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Toplam Buğday Üretimi	Hane Başına Düşen Ortalama Buğday Üretimi	Ortalamaya Göre +/-
Cehillü	17	284,5	16,73	+
Cengerli	16	234,5	14,65	+
Çiftlikler	5	366	73,2	+
Dindoru Mahallesi	228	833,5	3,65	-
Doğanca-i Sağır	45	366	8,13	+

Dokuzöyük	52	319	6,13	-
El-Hac Hasan Mahallesi	110	480,5	4,36	-
Graba	20	219	10,95	+
Göçoba ve Çergenışin	14	0	0	0
İmampazarı	22	105	4,77	-
Karahalil	108	1.054	9,75	+
Karamesudlu	56	534,5	9,54	+
Kumrular	48	288,5	6,01	-
Natırlı	71	450,5	6,34	-
Oruçlu	26	188,5	7,25	+
Sarıcaali	6	318	53	+
Yeniköy	105	638,5	6,08	-
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>6680,5</b>	<b><u>7,03</u></b>	

Grafik 5'te ise toplam buğday üretiminin mahalle ve köylere göre yüzdelik oranları verilmiştir. Buna göre üretilen toplam buğdayın %15,77'sini Karahalil Köyü, %12,47'sini Dindoru Mahallesi, %9,55'ini ise Yeniköy Köyü sağlamaktadır. Yerleşik bir hayat tarzını benimsemeyen Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan tairesinin ise buğday üretimine katkısı yoktur.



Grafik 5. Toplam Buğday Üretiminin Mahalle ve Köylere Göre Dağılımı

### 3- Hayvancılık Gelirleri

Bu başlık altında, mahalle ve köylerdeki cinslerine göre büyükbaş, küçükbaş hayvan sayıları, hayvancılıktan elde edilen yıllık ve ortalama gelirler ile arıcılık faaliyetleri tablo ve grafiklerle ifade edilmiştir.

Cinslerine göre hayvan sayılarının verildiği Tablo 12'ye baktığımızda, Babaeski'nin mahalle ve köylerindeki toplam hayvan sayısı 18.044'tür. Yine tabloya göre toplam küçükbaş hayvan sayısı 10.891, büyükbaş hayvan sayısı 6.274 iken, yük hayvanı sayısı ise 879'dur. Tablo 12'yi mahalle ve köyler bazında incelediğimizde Karahalil Köyü 2.656 hayvan ile ilk sıradadır. Çiftlikler ise 2073 hayvan ile ikinci sırada yer almaktadır. 71 hayvan ile Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan taifesi de son sırada bulunmaktadır. Küçükbaş bakımından 1892 hayvan ve büyükbaş bakımından da 672 hayvan ile Karahalil Köyü listenin başında yer almaktadır. En çok yük hayvanı ise 112 hayvanla Natırlı Köyü'ndedir.

*Tablo 12. Mahalle ve Köylerdeki Küçükbaş, Büyükbaş ve Yük Hayvanı Sayıları (H.1260-M.1844)*

<b>Mahalle ve Köy Adı</b>	<b>Küçükbaş</b>	<b>Büyükbaş</b>	<b>Yük Hayvanı</b>	<b>Toplam</b>	<b>Hane Sayısı</b>
Cehillü	400	219	72	<b>691</b>	17
Cengerli	50	165	23	<b>238</b>	16
Çiftlikler	1.405	616	52	<b>2.073</b>	5
Dindoru Mahallesi	472	626	62	<b>1.160</b>	228
Doğanca-i Sağır	1.056	371	53	<b>1.480</b>	45
Dokuzöyük	584	209	20	<b>813</b>	52
El-Hac Hasan Mahallesi	305	551	51	<b>907</b>	110
Graba	140	173	12	<b>325</b>	20
Göçoba ve Çergenışin	0	63	8	<b>71</b>	14
İmampazarı	186	185	19	<b>390</b>	22
Karahalil	1.892	661	92	<b>2.645</b>	108
Karamesudlu	400	506	69	<b>975</b>	56
Kumrular	1.225	386	82	<b>1.693</b>	48
Natırlı	1.260	554	112	<b>1.926</b>	71
Oruçlu	282	269	31	<b>582</b>	26
Sarıcaali	120	146	35	<b>301</b>	6
Yeniköy	1.114	552	86	<b>1.752</b>	105
<b>Genel Toplam</b>	<b>10.891</b>	<b>6.252</b>	<b>879</b>	<b>18.022</b>	<b>949</b>

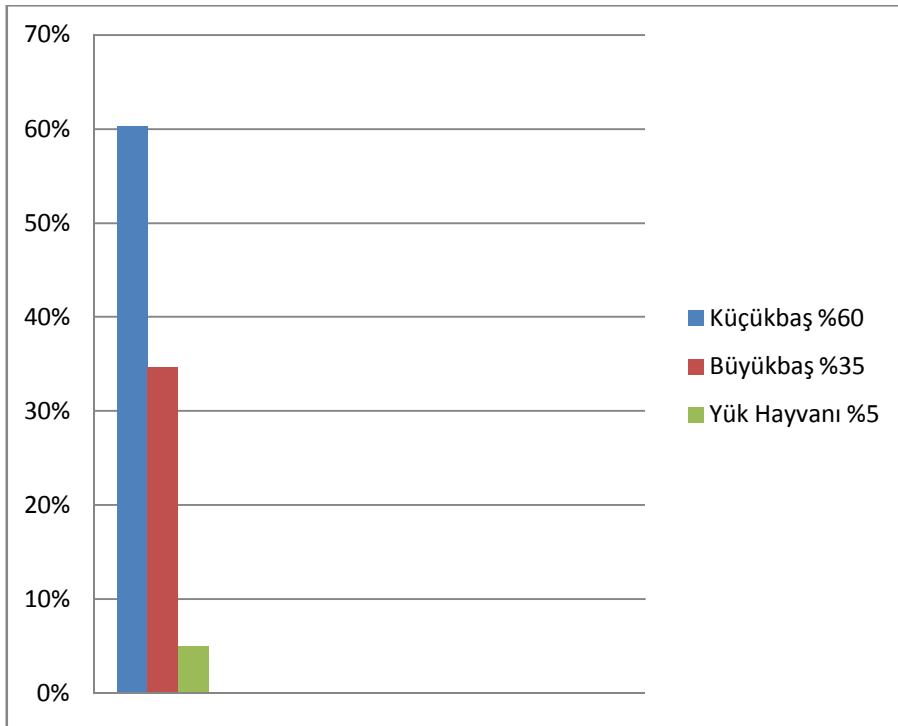
Tablo 13'te ise yıllık ve ortalama hayvancılık gelirleri gösterilmiştir. Yıllık hayvancılık gelirleri hesaplanırken, büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan elde edilen gelirler dikkate alınmıştır. Çünkü defterlere yük hayvanlarına ait herhangi bir gelir kaydı yazılmamıştır. Tablo 13'e göre hayvancılıktan elde edilen yıllık kazanç 83.744,20 kuruştur. Hane başına düşen ortalama gelir ise 88,24 kuruştur. 8 köy, hane başına düşen gelir bakımından ortalamanın üstündedir. 13.233,20 kuruşla yıllık olarak en yüksek gelire Karahalil Köyü sahiptir. Onu 8.978,20 kuruşla Yeniköy izlemektedir. Çiftlikler 1.503,44 kuruşla hane başına düşen en yüksek ortalama gelire sahiptir. Dindoru Mahallesi ise 29,49 kuruşla hane başına düşen ortalama gelir açısından son sıradadır.

*Tablo 13. Mahalle ve Köylerdeki Ortalama Hayvancılık Gelirleri (H.1260-M.1844)*

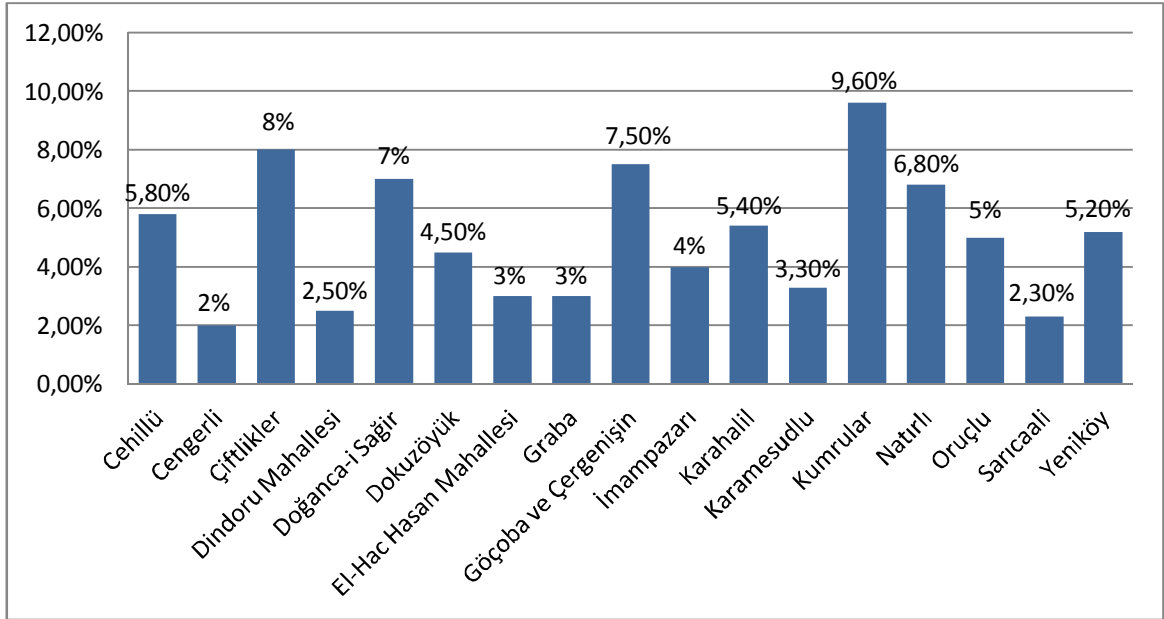
<b>Mahalle ve Köy Adı</b>	<b>Hane Sayısı</b>	<b>Toplam Gelir (Kuruş)</b>	<b>Hane Başına Düşen Ortalama Gelir (Kuruş)</b>	<b>Ortalamaya Göre +/-</b>
Cehillü	17	3.522,20	207,18	+
Cengerli	16	910	56,87	-
Çiftlikler	5	7.517,20	1.503,44	+
Dindoru Mahallesi	228	6.725,20	29,49	-
Doğanca-i Sağır	45	6.376,20	141,70	+
Dokuzöyük	52	3.717,20	71,48	-
El-Hac Hasan Mahallesi	110	4.363	39,66	-
Graba	20	1.458	72,90	-
Göçoba ve Çergenışin	14	1.050	75	-
İmampazarı	22	1.485,20	67,50	-
Karahalil	108	13.233,20	122,52	+
Karamesudlu	56	4.563,20	81,49	-
Kumrular	48	7.976	166,16	+
Natırlı	71	8.310	117,04	+
Oruçlu	26	2.368	91,07	+
Sarıcaali	6	1.189	198,16	+
Yeniköy	105	8.978,20	85,50	-
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>83.744,20</b>	<b><u>88,24</u></b>	<b>8+ 9-</b>

Grafik 6’da mahalle ve köylerde yetiştirilen toplam hayvan sayısının büyükbaş, küçükbaş ve yük hayvanı şeklinde yüzdeler oranları ifade edilmiştir. Grafiğe göre yetiştirilen hayvanların %60’ını küçükbaş hayvanlar, %35’ini büyükbaş hayvanlar ve %5’ini de yük hayvanları oluşturmaktadır.

Grafik 7’de ise mahalle ve köylerdeki hayvancılık gelirlerinin toplam gelire göre oranları verilmiştir. Buna göre Kumrular Köyü’nün toplam gelirin %9,60’ını hayvancılık gelirleri oluşturmaktadır. Ayrıca, Çiftlikler gelirin %8’ini, Doğanca-i Sağır Köyü ise gelirin %7’sini hayvancılıktan sağlamaktadır.



Grafik 6. Mahalle ve Köylerdeki Büyükbaş, Küçükbaş ve Yük Hayvanı Oranları



Grafik 7. Mahalle ve Köylerdeki Hayvancılık Gelirlerinin Toplam Gelire Göre Oranları

#### a) Büyükbaş Hayvancılık

Halkın yetiştirdiği büyükbaş hayvan çeşitlerini gösteren Tablo 14’te sağmal ve kısır inek, öküz, düğe, dana, tosun, manda, macer, malak, boduk, yoz hayvanı, boğa, camuş, buzağı ve domuz sayıları ayrıntılı olarak verilmiştir. Burada adı geçen “Boduk” manda yavrusu, “Yoz hayvanı” ise yaylada otlatılan, kısır büyükbaş hayvan anlamındadır ([http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_bts](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts) (23 Temmuz 2013)). Macer ise 1-4 yaş arası manda yavrusu demektir. İlginç bir nokta, gayrimüslim ahalinin yetiştirdiği domuz, temettuât defterlerinde “Canavar” olarak kaydedilmiştir (BOA, ML.VRD.TMT.,nr. 5215, 5219, 5224, 5226).

Tablo 14’ü incelediğimizde en çok yetiştirilen hayvanın 1923 adetle öküz olduğu görülür. Bunun nedeni öküzün tarla sürmekte kullanılmasıdır. Öküzler defterlere çift olarak kaydedilmiştir. Diğer hayvanlar ise sayıları adedince defterlere yazılmıştır. Yine tabloya göre ikinci sırada 1.709 adetle inek yetiştirildiği görülmektedir. Bunların 902’si sağmal, 807’si ise kısırdır.

Gayrimüslim ahalinin yetiştirdiği toplam domuz sayısı 51’dir. Domuz sadece 4 köyde yetiştirilmektedir. Bunlar: Doğanca-i Sağır, Dokuzöyük, İmampazarı ve Natırlı köyleridir. Natırlı Köyü 23 adetle domuz yetiştiriciliğinde ilk sıradadır. Fakat nüfusun üçte ikisinin Hıristiyan olduğu Babaeski’de domuz sayısının bu kadar az olması

ilginçtir. Buradan da gayrimüslim ahalinin domuz etini fazla tüketmediği sonucu çıkarılabilir.

Tablo 14'e mahalle ve köylerdeki büyükbaş hayvan varlığı açısından baktığımızda, Karahalil Köyü 661 hayvanla ilk sıradadır. İkinci sırada 626 hayvanla Dindoru Mahallesi, üçüncü sırada 616 hayvanla Çiftlikler yer almaktadır. En az hayvan ise 63 hayvanla Göçoba ve Çergenışın Kıptiyan taifesinde bulunmaktadır. Sağmal inek sayısı bakımından 117 adetle Dindoru Mahallesi, kısır inekte 88 adetle El-Hac Hasan Mahallesi, öküzde 302 adetle Karahalil Köyü, dügede 104 adetle Natırlı Köyü, danada 86 adetle El-Hac Hasan Mahallesi, tosunda 91 adetle Natırlı Köyü, mandada 27 adetle El-Hac Hasan Mahallesi, yoz hayvanında ise 316 adetle Çiftlikler ilk sıradadır.

Büyükbaş hayvanlardan gelir getiren cinsler sağmal olanlardır. Defterlere "Sağmal inek, Sağmal karasığır ineği, Sağmal manda ineği, Sağmal camuş ineği" şeklinde kaydedilmişlerdir. Sağmal karasığır inekleri yıllık 20 kuruş hâsılât getirirken, sağmal camuş inekleri ise yıllık 70 kuruş hâsılât getirmektedir. Yaşı küçük olan manda, tosun, malak, düge v.b. hayvanlar da "Gelecek sene temettû olacağı, iki seneden sonra hâsılât alınacağı" gibi ifadelerle kaydedilmiştir.

Tablo 14. Mahalle ve Köylerdeki Büyükbaş Hayvan Sayıları

Büyükbaş Hayvan Cinsleri	Mahalle ve Köy Adı																Toplam	
	Cehillü	Cengerli	Çiftlikler	Dindoru Mahallesi	Doğanca-i Sağır	Dokuzöyük	El-Hac Hasan Mahallesi	Graba	Göçoba ve Çergenışın	İmampazarı	Karahalil	Karamesudlu	Kumrular	Natırh	Oruçlu	Sarıcaali		Yeniköy
Sağmal İnek	40	25	31	117	43	30	84	21	15	23	100	74	55	86	38	23	97	902
Kısır İnek	39	37	41	61	64	24	88	16	26	24	53	49	60	79	56	30	60	807
Öküz	65	55	87	255	92	96	167	52	-	40	302	145	106	145	73	38	205	1923
Düge	30	17	55	52	61	10	39	14	4	22	34	49	40	104	36	16	95	678
Dana	-	3	10	74	20	22	86	28	-	17	77	55	68	7	10	18	18	513
Tosun	28	28	58	22	50	6	27	9	-	32	45	52	25	91	48	8	49	578
Manda	-	-	-	19	16	3	27	13	-	11	22	20	1	4	2	-	-	138



<b>Malak</b>	12	-	11	25	10	4	32	20	18	4	27	14	25	15	5	13	28	<b>263</b>
<b>Domuz</b>	-	-	-	-	14	4	-	-	-	10	-	-	-	23	-	-	-	<b>51</b>
<b>Macer</b>	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	<b>8</b>
<b>Boduk</b>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	7	-	-	-	-	-	<b>10</b>
<b>Yoz Hayvanı</b>	-	-	31	-	-	-	-	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	<b>352</b>
<b>Boğa</b>	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>7</b>
<b>Camuş</b>	-	-	-	-	1	10	1	-	-	-	-	3	6	-	-	-	-	<b>21</b>
<b>Buzağı</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Toplam</b>	21	16	61	62	37	20	55	17	63	18	66	50	38	55	26	14	55	<b>625</b>
	9	5	6	6	1	9	1	3		5	1	6	6	4	9	6	2	<b>2</b>

### b) Küçükbaş Hayvancılık

Babaeski'nin mahalle ve köylerindeki küçükbaş hayvanlara baktığımızda büyükbaşlara oranla daha fazla olduğunu görürüz. Yetiştirilen küçükbaş hayvan çeşitleri ve sayıları Tablo 15'te ifade edilmiştir. Tabloya göre toplam küçükbaş hayvan sayısı 10.891'dir. En çok yetiştirilen hayvan 5665 adetle sağmal koyundur. İkinci sırada 4259 adetle kısır koyun yer alır. Tablodaki diğer küçükbaş çeşitleri ise sağmal keçi, kısır keçi, toklu, şişek, koç ve oğlaktır. Burada adı geçen "Toklu" bir yıllık kuzu demektir. "Şişek" ise kuzulama dönemine girmiş veya doğurmuş koyun anlamındadır ([http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_bts](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts) (23 Temmuz 2013)).

Mahalle ve köylere baktığımızda 1892 adet hayvanla Karahalil Köyü birinci, 1405 adet hayvanla Çiftlikler ikinci sıradadır. Cengerli Köyü ise: 50 adet hayvanla son sıradadır. Göçoba ve Çergenışın Kıptiyan taifesinin küçükbaş hayvancılık yapmaması ilgi çekicidir. Yine Tablo 15'e göre Karahalil Köyü 1092 adetle sağmal koyunda, 684 adetle kısır koyunda ilk sıradadır. Sağmal ve kısır keçide 53 ve 41 adetle Yeniköy, tokluda 246 adetle Natırlı köyleri birinci sırada yer almaktadırlar.

Büyükbaş hayvancılıkta olduğu gibi, küçükbaş hayvancılıkta da, ahali yıllık bir hâsılât elde etmektedir. Defterlere her bir sağmal koyun ve keçi için yıllık 7 kuruş, her bir kısır koyun ve keçi, toklu, şişek ve koç için ise yıllık 2,5 kuruş gelir kaydedilmiştir. Büyükbaş hayvancılığa göre daha az gelir getirmesine rağmen halkın küçükbaş hayvancılığı daha fazla tercih etmesi iklim, bitki örtüsü, yerşekilleri, coğrafi özellikler, etinden, sütünden ve derisinden daha çok fayda sağlanması, bakımının ve beslenmesinin daha kolay olması v.b. gibi nedenlerin yanı sıra, bölgenin başkente yakın olması ve saray ile ordunun et ihtiyacının sağlanmasında önemli bir fonksiyon görmesi de bu durumun nedenleri arasında sayılabilir.

Tablo 15. Mahalle ve Köylerdeki Küçükbaş Hayvan Sayıları

Hayvan Cinsi	Sağmal Koyun	Kısır Koyun	Sağmal Keçi	Kısır Keçi	Toklu	Şişek	Koç	Oğlak	Toplam
Mahalle ve Köy									
Cehillü	205	65	-	-	130	-	-	-	400
Cengerli	30	20	-	-	-	-	-	-	50
Çiftlikler	690	528	-	-	176	-	11	-	1.405
Dindoru Mahallesi	279	193	-	-	-	-	-	-	472
Doğanca-i Sağır	548	508	-	-	-	-	-	-	1.056
Dokuzöyük	311	233	-	6	34	-	-	-	584
El-Hac Hasan Mahallesi	169	136	-	-	-	-	-	-	305
Graba	64	76	-	-	-	-	-	-	140
Göçoba ve Çergenışin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İmampazarı	90	66	-	-	30	-	-	-	186
Karahalil	1.092	684	41	30	45	-	-	-	1.892
Karamesudlu	179	211	-	10	-	-	-	-	400
Kumrular	684	533	-	-	8	-	-	-	1.225
Natırlı	632	378	-	4	246	-	-	-	1.260
Oruçlu	135	59	10	1	52	25	-	-	282
Sarıcaali	62	58	-	-	-	-	-	-	120
Yeniköy	495	511	53	41	-	-	-	14	1.114
<b>Genel Toplam</b>	<b>5.665</b>	<b>4.259</b>	<b>104</b>	<b>92</b>	<b>721</b>	<b>25</b>	<b>11</b>	<b>14</b>	<b>10.891</b>

### c) Yük Hayvanları

Babaeski'nin mahalle ve köylerinde yaşayan halkın yetiştirip yararlandığı hayvanlar içinde en azı yük hayvanlarıdır. Toplamda sayısı bini bile bulmayan yük hayvanlarının sayısı 879'dur. Tablo 16'da hayvan sayıları ayrıntılı olarak verilmiştir. Buna göre tabloda yük hayvanları bargir (beygir), kısırak, tay, merkep, sığa, hergele, katır ve aygır şeklinde sınıflandırılmıştır. Tabloda adı geçen "Hergele" binmeye veya yük taşımaya alıştırılmamış huysuz hayvan anlamındadır (Devellioğlu, 2010: 412).

Tablo 16'ya göre halkın en çok yetiştirdiği yük hayvanı 427 adetle kısıraktır. Daha sonra sırasıyla 177 adetle tay, 142 adetle merkep ve 113 adetle beygir bulunmaktadır. Natırlı Köyü 112 adet yük hayvanıyla ilk sıradadır. Ardından 92 adetle Karahalil ve 86 adetle Yeniköy köyleri yer almaktadır. Beygirden 20 adetle Dindoru Mahallesi, kısırakta ve tayda 56 ve 32 adetle Natırlı, merkepte ise 37 adetle Yeniköy köyleri birincidir. Bunun yanında, defterlerde yük hayvanlarıyla ilgili herhangi bir yıllık gelir kaydı yoktur.

Tablo 16. Mahalle ve Köylerdeki Yüklü Hayvan Sayıları

Hayvan Cinsi	Bargir (Beygir)	Kısrak	Tay	Merkep	Sıpa	Hergele	Katr	Aygır	Toplam
Mahalle ve Köy									
Cehillü	1	42	26	-	-	-	2	1	72
Cengerli	2	13	-	-	-	8	-	-	23
Çiftlikler	1	33	16	2	-	-	-	-	52
Dindoru Mahallesi	20	23	7	12	-	-	-	-	62
Doğanca-i Sağır	-	38	7	8	-	-	-	-	53
Dokuzöyük	2	12	5	1	-	-	-	-	20
El-Hac Hasan Mahallesi	14	24	12	1	-	-	-	-	51
Graba	3	8	-	1	-	-	-	-	12
Göçoba ve Çergenışin	8	-	-	-	-	-	-	-	8
İmampazarı	-	8	6	2	-	3	-	-	19
Karahalil	11	36	12	32	1	-	-	-	92
Karamesudlu	14	31	18	5	-	-	1	-	69
Kumrular	15	45	6	16	-	-	-	-	82
Natırlı	3	56	32	21	-	-	-	-	112
Oruçlu	6	15	7	3	-	-	-	-	31
Sarıcaali	2	20	12	1	-	-	-	-	35
Yeniköy	11	23	11	37	4	-	-	-	86
<b>Genel Toplam</b>	<b>113</b>	<b>427</b>	<b>177</b>	<b>142</b>	<b>5</b>	<b>11</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>879</b>

#### d) Arıcılık

Köylerde yaşayan ahalinin uğraştığı arıcılık, diğer hayvanlar gibi yıllık bir gelir sağladığından hayvancılık başlığı altında incelenmiştir. Buna göre arıcılığın çok yaygın olmadığı görülmüştür. Bu durum arıcılığın oldukça zahmetli bir iş olmasından da kaynaklanmaktadır. Tablo 17'ye baktığımızda arıcılığın sadece Cehillü, Doğanca-i Sağır, İmampazarı, Natırlı ve Oruçlu köylerinde yapıldığı anlaşılmaktadır. Yine tabloya göre, mahallelerde arıcılık yapılmamaktadır. Bizce bunun nedeni Babaeski'deki mahalle ve köylerin iklim ve bitki örtüsünün arıcılığa pek elverişli olmamasıdır.

Tablo 17'ye göre köylerdeki toplam arı kovanı adedi 470'tir. En fazla arı kovanı 149 adetle Doğanca-i Sağır ve 138 adetle İmampazarı köylerinde bulunmaktadır. Toplam 470 adet arı kovanı, yıllık 2350 kuruş gelir getirmektedir. Bu itibarla arı kovanı başına elde edilen yıllık ortalama gelir 5 kuruş olmaktadır. Bir fikir vermesi açısından aynı dönemde, Bilecik'in köylerinde arı kovanının adedi 11,80 kuruş, Domaniç' in

köylerinde ise 3 kuruş gelir getirmektedir (Demlikoğlu, 2006: 47). Yine tabloya göre elde edilen toplam gelirin 745 kuruşu Doğanca-i Sağır, 690 kuruşu İmampazarı ve 490 kuruşu ise Natırlı köylerine aittir. Ayrıca, tablodan anladığımız gibi kovan başına köylere göre değişiklik gösteren çok az bir vergi de alınmaktadır.

*Tablo 17. Mahalle ve Köylerdeki Arıcılık*

<b>Mahalle ve Köy Adı</b>	<b>Hane Sayısı</b>	<b>Arı Kovanı Adedi</b>	<b>Yıllık Hâsılâtı (Kuruş)</b>	<b>Kovan Öşrü (Kuruş)</b>
Cehillü	17	45	225	45
Cengerli	16	-	-	-
Çiftlikler	5	-	-	-
Dindoru Mahallesi	228	-	-	-
Doğanca-i Sağır	45	149	745	149
Dokuzöyük	52	-	-	-
El-Hac Hasan Mahallesi	110	-	-	-
Graba	20	-	-	-
Göçoba ve Çergenışin	14	-	-	-
İmampazarı	22	138	690	138
Karahalil	108	-	-	-
Karamesudlu	56	-	-	-
Kumrular	48	-	-	-
Natırlı	71	98	490	84
Oruçlu	26	40	200	20
Sarıcaali	6	-	-	-
Yeniköy	105	-	-	-
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>470</b>	<b>2350</b>	<b>436</b>

#### 4- Meslekler

Babaeski'nin mahalle ve köylerinde yaşayan halkın mesleklerine baktığımızda oldukça uzun bir tabloyla karşılaşırız. Öyleki Tablo 18 diğer tablolara oranla en uzun olanıdır. Bunun nedeni, tabloda yaklaşık 70 çeşit meslek türü olmasıdır. Bölgenin sosyal ve ekonomik yapısına uygun olarak, tarım ve hayvancılıkla ilgili mesleklerin ön planda olduğu görülmektedir. Hane reisleri defterlere “Erbâb-ı ziraatten idüğü, terzi esnafından idüğü, hizmetkâr makulesinden idüğü, çoban tâifesinden idüğü” v.b.

ibarelerle kaydedilmiştir. Burada geçen “makule” takım, çeşit anlamlarına gelmektedir (Devellioğlu, 2010: 665).

Müslümanların ve gayrimüslimlerin yaptığı meslekler arasında çok belirgin bir fark bulunmamaktadır. Dinî ayırım olmaksızın halkın çoğunluğu tarım ve hayvancılık alanındaki meslekleri icra etmektedir. Fakat yine de bakkal, demirci, meyhaneci, kuyumcu, terzi gibi mesleklerde gayrimüslim halkın sayıca daha fazla olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 18’i incelediğimizde 576 kişinin “Erbâb-ı Ziraat” olduğunu, yani buradan da halkın yarısından fazlasının ziraat ile uğraştığını anlıyoruz. Buna ek olarak çiftçilik faaliyetine bağlı olarak 116 kişinin hizmetkârlık yaptığını görüyoruz. Hizmetkârların, genelde başka birisinin çiftliğinde ya da hayvan sürüsünde çalıştıkları defterlerde belirtilmiştir. Yine Tablo 18’e göre, 38 kişinin çobanlık, 17 kişinin ahz ü ita, 15 kişinin sığırtmaçlık, 11 kişinin ise demircilik ile uğraştığını anlarız. Burada adı geçen “ahz ü itâ” ise alış veriş anlamındadır (Devellioğlu, 2010: 22).

Meslekleri mahalle ve köyler bazında değerlendirdiğimizde, Dindoru Mahallesi’nin nüfusunun fazla olmasından dolayı en farklı meslek çeşitlerine sahip olduğunu görüyoruz. Göçoba ve Çergenışın Kıptiyan tâifesinin tamamı ahz ü ita yani alış veriş, ticaret ile uğraşmaktadır. Ziraat ile uğraşanlara baktığımızda, 91 kişiyle Karahalil Köyü ilk sırada yer almaktadır. En çok hizmetkâr 42 kişiyle Dindoru Mahallesi’ndedir. En çok çoban 10 kişiyle Yeniköy’dedir. İlginç bir nokta, 9 kişiyle berberlerin tamamı El-Hac Hasan Mahallesi’ndedir.

Sığır çobanı anlamına gelen ([http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_bts](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts) (23 Temmuz 2013)) sığırtmaçlık, köylere dengeli bir dağılışı göstermiştir. 949 hane içerisinde sadece bir kişinin kasaplık mesleğini yapması dikkat çekicidir. Buradan, ahalinin hayvan kesim işlerini kendisinin yaptığı sonucunu çıkarabiliriz.

Tablo 18’de günümüzde az bilinen ya da unutulmuş olan birçok mesleğin adını görüyoruz. Örneğin: “Bezirgân” ticaretle uğraşıp, çok kâr amacı güden kimse, “Dülger” yapıların kaba ağaç işlerini yapan kimse, “Zangoç” kilise hizmetini gören ve çan çalan kimse ([http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_bts](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts) (23 Temmuz 2013)), “Habbaz” ekmekçi, “Mehter” çadırlara bakan uşak, büyük hizmetkar, “Muytab” kıl dokuyan, kıldan eşya





<b>Pullukçu</b>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Saraç</b>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Sığırtmaç</b>	-	-	-	2	2	1	-	-	-	1	1	1	2	3	1	-	1	<b>15</b>
<b>Suyolcu</b>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Sürücü</b>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Terzi</b>	-	-	-	3	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	<b>7</b>
<b>Urbacı</b>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	<b>2</b>
<b>Yaycı</b>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Yazıcı</b>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Yemenici</b>	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>4</b>
<b>Yetim</b>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>
<b>Zaim</b>	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>2</b>
<b>Zangoç</b>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<b>1</b>

### 5- Gelir Getiren Diğer Alanlar

Babaeski temettuât defterlerine hane reislerinin tarım, hayvancılık, kira, meslek v.b. yıllık gelirlerinin dışında, kişiye gelir getiren diğer alanlar da kaydedilmiştir. Hatta bazı hane reislerinin yan gelirleri, kendi mesleklerinden daha çok kazandırmıştır. Örneğin bir hane reisi dülger mesleğiyle deftere kayıtlı olsa bile, çiftçilikten de para kazanabilmektedir. Ziraat ile uğraşan başka bir hane reisi de değirmencilikten gelir sağlayabilmektedir.

Tablo 19, hane reislerine para kazandıran diğer alanlarla ilgilidir. Buna göre hane reisleri, 81 kişiyle en fazla çiftçilikten yan gelir sağlamıştır. Daha sonra 44 kişi hayvancılıktan, 34 kişi bağcılıktan, 30 kişi oğlunun kazancından, 25 kişi orakçılıktan, 13 kişi kardeşinin kazancından, 12 kişi ise kiracılıktan yan gelir elde etmiştir. Yine tabloyu incelediğimizde Dindoru Mahallesi'nin, birkaç yan gelir alanı hariç diğerlerinde ilk sırada olduğunu görebiliriz. Ardından ise Karahalil Köyü gelmektedir. Bu durumun ortaya çıkmasında nüfuslarının fazla olmasının büyük payı vardır.



Tablo 19. Mahalle ve Köylerdeki Gelir Getiren Diğer Alanlar

Yan Meslek	Mahalle ve Köy Adı															Toplam		
	Cehillü	Cengerli	Çiftlikler	Dindoru Mahallesi	Doğanca-i Sağır	Dokuzöyük	El-Hac Hasan Mahallesi	Graba	Göçoba ve Çergenişin	İmampazarı	Karahalil	Karamesudlu	Kumrular	Natırh	Oruçlu		Sarıcaali	Yeniköy
Arıcılık			-											1				1
Arpalık			-	1			1											2
Arpalık ve kiracılık			-	1														1
Bahçe			-										1				1	2
Bağlık			-	19		3	3			4							5	34
Bahçivanlık			-	1														1
Bakkalık			-							1								1
Çiftçilik			-	21	2	5	17		2	8	2	8	5	1			10	81
Çobanlık			-						1	3								4
Değirmencilik			-		1				1									2
Dülgerlik			-							2								2
Eniştesinin kazancı			-				1											1
Hayvancılık			-	14	7	1	4		9	1		1	1				6	44
Hayvancılık ve kiracılık			-	1	1	2												4
Hizmetkârlık	1	2	-										2	1				6
Kardeşinin kazancı			-	2	1	1	3			6								13
Kendinin ve oğlunun hizmeti			-							1								1
Kiracılıktan	1		-	3			1	5								1	1	12
Koruculuk			-					1						1				2
Meyhane			-				1					1						2
Oğlunun kazancı			-	8	1	5	2		2	1	5	2	1	1	1		1	30
Orakçılık			-			7				9	2		2				5	25
Ortakçılık			-		2													2
Sığırtmaçlık			-			1				1			1	1				4
Tekâütlük ve kiracılık			-											1				1
Yaprakçılık			-						1				1					2

## 6- Sanayi

Babaeski temettuât defterlerine baktığımızda sanayi anlamında bir seri üretim söz konusu değildir. Tezgah, atelye v.b. küçük çaplı endüstriyel üretim yapan yerler yoktur. Ancak yine de tarım sektörüyle alakalı yağhane ve değirmenler mevcuttur. Özellikle değirmenler yıllık gelir bakımından önemli bir kazanç kapısıdır.

Dindoru Mahallesi'nde bulunan yağhanenin yıllık geliri, bitişiğindeki dükkanlarla birlikte 400 kuruştur. Un üretilen su değirmenleri ise defterlere “âsiyâb” olarak kaydedilmiştir (Devellioğlu, 2010: 49). Ayrıca “Bir bab iki göz âsiyâb hâsılâtı senevîsi” gibi ibarelerle yazılmıştır. Buna göre: Çiftlikler, Göçoba ve Çergenışın Kıptiyan Taifesi, El-Hac Hasan Mahallesi, Cengerli, Sarıcaali, Oruçlu, Graba, Dokuzöyük, Karahalil ve Kumrular köylerinde değirmen yoktur. Bu köylerde yaşayan halkın un ihtiyaçlarını civardaki değirmenlerden karşıladıkları anlaşılmaktadır. Diğer köylere göz atarsak Cehillü Köyü'nün değirmenden yıllık geliri 800 kuruş, İmampazarı Köyü'nün değirmencilikten yıllık geliri 1300 kuruş, Yeniköy'ün değirmenden yıllık geliri 1600 kuruş, Dindoru Mahallesi'nin değirmencilikten yıllık kazancı 1450 kuruş, Karamesudlu Köyü'nün değirmenden yıllık kazancı 1600 kuruş, Natırlı Köyü'nün değirmencilikten yıllık geliri 500 kuruş, Doğanca-i Sağır Köyü'nün değirmen ve değirmencilikten yıllık geliri ise 2200 kuruştur. Tüm bu verileri dikkate aldığımızda, Babaeski'nin değirmenlere bağlı üretiminden toplam yıllık geliri 9450 kuruştur.

## 7- Yıllık Gelirler ve Ödenen Vergiler

Osmanlı vergi sisteminde, Tanzimat ile birlikte gerçekleştirilen en önemli yenilik, daha önce “tekâlif-i şeriyeye” adı altında ve çok çeşitli oranlarda alınan vergiler kaldırılmış, yerine zirâi ürünlerden onda bir oranında oşür, koyunlardan ağnam resmi ve gayrimüslimlerden cizye alınması esası getirilmiştir (Kızılkkan, 2008: 59). Bu bölümde, müslüman ve gayrimüslim ahalinin bir yıllık toplam kazançları ve devlete ödedikleri vergiler ele alınmıştır. Tablo 20 hazırlanırken her köyün temettuât defterinin sonunda kayıtlı olan “Tahrir olunan temettuât yekünü” dikkate alınmıştır. Yani o köye ait olan gelirler toplamı tabloya alınmıştır. Ayrıca vergi-i mahsusa, aşar ve cizye vergileri de tablolaştırılmıştır.

Tablo 20. Mahalle ve Köylerin Yıllık Gelirleri (H.1260 – M.1844)

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Yıllık Gelir (Kuruş)
Cehillü	17	60.923,2
Cengerli	16	46.002,2
Çiftlikler	5	92.409,2
Dindoru Mahallesi	228	265.815,1
Doğanca-i Sağır	45	90.765
Dokuzöyük	52	81.243,3
El-Hac Hasan Mahallesi	110	139.545
Graba	20	45.260,2
Göçoba ve Çergenışin	14	14.020
İmampazarı	22	36.853,2
Karahalil	108	244.296,2
Karamesudlu	56	135.389,3
Kumrular	48	82.742
Natırlı	71	122.147
Oruçlu	26	47.772,05
Sarıcaali	6	51.783
Yeniköy	105	171.119
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>1.728.087,35</b>

Tablo 20’de mahalle ve köylerin yıllık temettuât toplamları verilmiştir. Senelik temettuât toplamları hesaplanırken tarla, bağ, bahçe, hayvancılık, tarım ürünleri, kira, değirmen, han, kahvehane, meslek v.b. bütün gelirler dikkate alınmıştır. 949 hanenin senelik temettuât toplamı 1.728.087,35 kuruştur. Tabloya göre en fazla gelir sağlayan mahalle Dindoru, köy ise Karahalil’ dir. En az gelire sahip yerleşim yeri ise Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan tâifesidir.

#### a) Cizye Vergisi

Bu vergi türü diğer İslam devletlerinde olduğu gibi, Osmanlı Devleti’nde de bulunmaktaydı. Cizye: İslam devletlerinde Hristiyan tebaadan alınan vergilerden birinin adıdır (Pakalın, 1983: 297). Devletin gayrimüslim ahaliyi himaye etmek karşılığında sadece yetişkinlerden aldığı kelle vergisidir (İnalçık, 2010: 73).

Cizye, İslam devletlerinde zimmî statüsündeki müslüman olmayan faal erkek nüfustan alınmıştır ve bu Osmanlı Devleti'nin en önemli gelir kaynaklarından birini teşkil etmiştir. Osmanlı Devleti'nde 16. yüzyıla kadar bu vergiyi ifade etmek üzere genellikle haraç kelimesi kullanılmış, daha sonraları cizye veya cizye-i şerî tabiri yaygınlaşmıştır. Osmanlılar şerî hukuka uygun olarak kadın, çocuk, kör, malûl, işsiz ve fakir kimseleri bu vergiden sürekli muaf tutmuşlardır. Tanzimat Fermanı'na kadar gelir seviyesi yüksek yani, âlâ olan gayrimüslimlerden alınan cizye miktarı 60 esedî kuruşa kadar çıkmıştır. Sultan II.Mahmut zamanında paradaki ayarlamalar nedeniyle cizye vergisine zam yapılmıştır. Tanzimat Dönemi'nde kişi başına cizye toplanması yerine toplu olarak toplanmasına karar verilmiştir. Fakat bunda başarılı olunamayınca tekrar eski usule dönülmüş, nihayet 1856 Islahat Fermanı'yla cizye vergisi kaldırılmıştır. Fakat bedel-i askerî adı altında 1907 yılına kadar sürmüştür (İnalçık, 1993: 45-48 ; Tabakoğlu, 2002: 378).

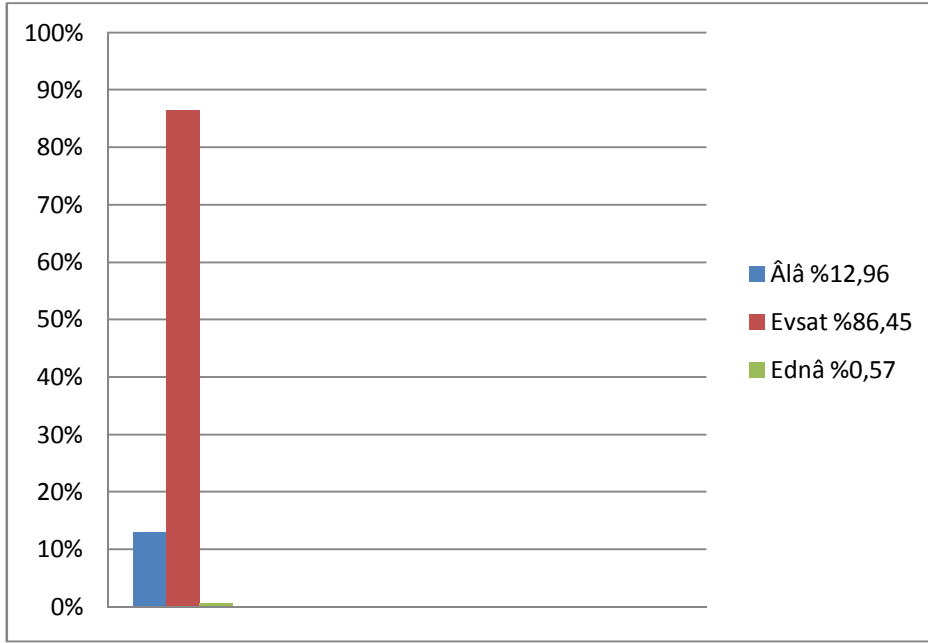
Babeski'nin mahalle ve köylerine ait temettuât defterlerinde gayrimüslim ahali, verdikleri cizye vergilerine göre sınıflandırılmıştır. Yüksek gelire sahip olanlar “Âlâ” ibaresiyle kaydedilmiştir. Bu da ortalama 4000 kuruş ve daha fazla bir yıllık gelir anlamına gelmektedir. Durumu orta seviyede, yani 500-3500 kuruş arasında yıllık geliri olanlar da “Evsat” şeklinde kaydedilmiştir. Gelir seviyesi çok düşük ve fakir olan ahali ise “Ednâ” olarak defterlere işlenmiştir.

Yukarıda anlatılanları ifade eden Tablo 21'e baktığımızda, gayrimüslim ahalinin 694 hane olduğunu ve bunun 600 tanesinin evsat, 90 tanesinin âlâ, 4 tanesinin ise ednâ olduğunu görürüz. Defterlerde 5 adet hanenin ekonomik durumlarıyla ilgili herhangi bir kayıt olmadığı için, gayrimüslim hane sayısı toplam 694 kabul edilmiştir. Âlâ durumunda olan hanelerin 21 tanesi Karahalil Köyü'nde, 18 tanesi Dindoru Mahallesi'ndedir. Evsat durumunda olan hanelerde, Dindoru Mahallesi 162 haneyle ilk sıradadır. Onu sırasıyla 91 haneyle Yeniköy ve 84 haneyle Karahalil köyleri izlemektedir. Ednâ hanelerin ise 1 tanesi Dindoru Mahallesi'nde, 2 tanesi Doğanca-i Sağır ve 1 tanesi de Dokuzöyük köylerinde bulunmaktadır.

Tablo 21. Gayrimüslim Halkın Cizye Vergisine Göre Ekonomik Durumları

Mahalle ve Köy Adı	Âlâ	Evsat	Ednâ	Hane Sayısı
Cehillü	1	4	-	5
Cengerli	-	1	-	1
Çiftlikler	-	-	-	-
Dindoru Mahallesi	18	162	1	181
Doğanca-i Sağır	7	35	2	44
Dokuzöyük	5	46	1	52
El-Hac Hasan Mahallesi	4	11	-	15
Graba	-	-	-	-
Göçoba ve Çergenışin	-	-	-	-
İmampazarı	1	20	-	21
Karahalil	21	84	-	105
Karamesudlu	4	41	-	45
Kumrular	5	43	-	48
Natırlı	10	61	-	71
Oruçlu	1	1	-	2
Sarıcaali	-	-	-	-
Yeniköy	13	91	-	104
<b>Toplam</b>	<b>90</b>	<b>600</b>	<b>4</b>	<b>694</b>

Tablo 21’i daha iyi anlamak için Grafik 8 hazırlanmıştır. Buna göre cizye vergisi veren gayrimüslim ahalinin %86,45’i evsat, %12,96’sı âlâ ve %0,57’si ise ednâ durumundadır. Ednâ durumunda olan ahalinin %1 bile olmadığını göz önüne alırsak, gayrimüslim ahalinin ekonomik olarak iyi bir durumda olduğunu söyleyebiliriz.



*Grafik 8. Gayrimüslim Halkın Cizye Vergisine Göre Ekonomik Refah Düzeyi*

### **b) Vergi-i Mahsusa**

Bu vergi çeşidi halkın yıllık ödediği bir vergidir. Tanzimat döneminde, örfî vergilerin kaldırılmasından sonra halktan yıllık gelirine göre adaletli bir şekilde vergi alınması amacıyla çıkarılmıştır. Babaeski'ye ait temettuât defterlerinin son sayfalarında, her mahalle ve köyün ödediği yıllık vergi-i mahsusa toplamları kayıtlıdır. Tablo 22'ye baktığımızda mahalle ve köylerin ödedikleri yıllık ve hane başına düşen ortalama vergi-i mahsusa miktarlarını görebiliriz.

Tablo 22'ye göre, 949 hanenin ödediği toplam vergi-i mahsusa miktarı 143.469,17 kuruştur. Bu rakamı toplam hane sayısına böldüğümüzde, 151,17 kuruşluk hane başına düşen ortalama vergi-i mahsusa miktarına ulaşırız. Tabloya göre 21.264,22 kuruşla en çok vergi-i mahsusa ödeyen Karahalil Köyü'dür. Dindoru Mahallesi 20.943,15 kuruşla ikinci sıradadır. En az vergi-i mahsusa ödeyen ise 689 kuruşla Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan tâifesidir. Hane başına düşen ortalama vergi-i mahsusa miktarlarına göre 814,4 kuruşla Çiftlikler birinci, 361,66 kuruşla Sarıcaali Köyü ikincidir. 11 köy ortalamasının üstünde yer alırken, 2 mahalle ve 4 köy ise ortalamasının altında vergi-i mahsusa ödemiştir.

Bazı özel durumlarda hane reisleri vergi-i mahsusadan muaf tutulmuştur. Örneğin Karahalil Köyü'nün 1. Hanesine kayıtlı Devlet Giray Sultan ile 2. Hanesine kayıtlı olan

Mehmet Giray ve Baht Giray Sultanlar'ın bu vergiden muaf oldukları “Bâ-emri âli vergiden muafiyetleri ibkâ idüğü” ibaresiyle belirtilmiştir (BOA, ML.VRD.TMT., nr. 5209).

Tablo 22. Mahalle ve Köylerin Ödedikleri Vergi-i Mahsusa Toplamları

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Hane Başına Düşen Ortalama Vergi	Ortalamaya Göre +/-
Cehillü	17	3.382,2	198,95	+
Cengerli	16	3.140	196,25	+
Çiftlikler	5	4.072	814,4	+
Dindoru Mahallesi	228	20.943,15	91,85	-
Doğanca-i Sağır	45	9.349,1	207,75	+
Dokuzöyük	52	8.727,2	167,83	+
El-Hac Hasan Mahallesi	110	8.834,1	80,31	-
Graba	20	3.576	178,8	+
Göçoba ve Çergenışın	14	689	49,21	-
İmampazarı	22	3.092	140,54	-
Karahalil	108	21.264,22	196,89	+
Karamesudlu	56	10.946,30	195,46	+
Kumrular	48	11.365,30	236,77	+
Natırlı	71	12.995	183,02	+
Oruçlu	26	3.166	121,76	-
Sarıcaali	6	2.170	361,66	+
Yeniköy	105	15.755,2	150,04	-
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>143.469,17</b>	<b><u>151,17</u></b>	<b><u>11+ 6-</u></b>

### c) Aşar Vergisi

Aşar toprak mahsullerinden alınan onda bir oranındaki verginin adıdır (Devellioğlu, 2010: 51). Aşar, Arapça'da onda bir demek olan öşrün çoğuludur. Terim olarak hububattan alınan vergi anlamında kullanılmıştır. İlk zamanlarda şerfi kurallara dayanılarak hububattan onda bir oranında alındığı için bu tabir ortaya çıkmıştır. Tanzimattan sonra maarif ve menafi hisseleri de eklenerek, hububattan alınan vergi sekizde bire çıkarılmıştır (Pakalın, 1983: 746).

Aşar vergisi Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarından biriydi. 19. yüzyıl ortasında tarımdan alınan aşar ve arazi vergileri tek başlarına imparatorlukta toplanan

bütün vergilerin yaklaşık yüzde 40'ını oluştuyordu (Quataert, 2003: 195). Aşar vergisinin oranı toprağın verimine, sulama şartlarına, ürün çeşitlerine, mahallî örf ve adetlere göre büyük değişiklikler gösteriyordu. Her kaza hatta her köy için ayrı ayrı tayin ediliyordu. Osmanlı maliyesi için büyük önem taşıyan aşar vergisi, toplanırken yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen cumhuriyete kadar sürmüştür. Türkiye Cumhuriyeti o zamanki gelirlerinin yaklaşık üçte birini sağlayan bu kaynağı feda ederek 1925 yılında aşar uygulamasını kaldırmıştır (Tabakoğlu, 2007: 101-102).

Babaeski'nin mahalle ve köyelerine ait temettuât defterlerinde, tarım ürünlerine göre alınan aşar vergisi oranları değişiklik göstermiştir. Bu oran; buğday için 1/15, arpa için 1/6, çavdar için 1/6, alef için 1/5, kapluca için 1/5' tir. Defterlerde "Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu" ibaresinin alt kısmında, alınan aşar vergileri kaydedilmiştir. Örneğin: Yeniköy'ün 19. hanesine kayıtlı "Çoban Izlatko", tarlası ve yetiştirdiği tarım ürünü olmadığı için aşar vergisi ödememiştir (BOA, ML.VRD.TMT., nr. 5227).

Konuyla ilgili Tablo 23'e baktığımızda mahalle ve köylerin ödediği toplam aşar vergisi 156.263,15 kuruştur. Bu miktarı, toplam hane sayısına böldüğümüzde 164,66 kuruşluk hane başına düşen vergi rakamı ortaya çıkar. Tabloya göre 10 köy ortalamasının üstünde, 2 mahalle ve 4 köy ise ortalamasının altında kalmıştır. Göçoba ve Çergenışin Kıptiyan taifesi toprakla uğraşmadığı için aşar vergisi kaydı yoktur. Karahalil köyü 24.003,15 kuruşla en çok aşar vergisi veren köy durumundadır. Onu 19.013,25 kuruşla Dindoru Mahallesi takip etmektedir. Hane başına düşen ortalama vergi miktarı bakımından 1541,6 kuruşla Çiftlikler ilk sırada yer alırken, 927,7 kuruşla Sarıcaali Köyü ikinci sıradadır. En düşük vergi ödeyen yerleşim yerleri ise 99,45 kuruşla El-Hac Hasan ve 83,39 kuruşla Dindoru mahalleleridir.



Tablo 23. Mahalle ve Köylerin Ödedikleri Aşar Vergisi Toplamları

Mahalle ve Köy Adı	Hane Sayısı	Aşar Vergisi (Kuruş)	Hane Başına Düşen Ortalama Vergi	Ortalamaya Göre +/-
Cehillü	17	6.278	369,29	+
Cengerli	16	5.048	315,5	+
Çiftlikler	5	7.708	1.541,6	+
Dindoru Mahallesi	228	19.013,25	83,39	-
Doğanca-i Sağır	45	8.035,1	178,55	+
Dokuzöyük	52	7.779	149,59	-
El-Hac Hasan Mahallesi	110	10.940,3	99,45	-
Graba	20	4.579	228,95	+
Göçoba ve Çergenışin	14	0	0	0
İmampazarı	22	2.964,2	134,73	-
Karahalil	108	24.003,15	222,25	+
Karamesudlu	56	13.474,2	240,61	+
Kumrular	48	7.874,2	164,04	-
Natırlı	71	11.984,1	168,79	+
Oruçlu	26	4.478,35	172,24	+
Sarıcaali	6	5.566,2	927,7	+
Yeniköy	105	16.535,1	157,47	-
<b>Toplam</b>	<b>949</b>	<b>156.263,15</b>	<b><u>164,66</u></b>	<b><u>10+ 6-</u></b>

#### d) Diğer Vergiler

Müslüman ve gayrimüslim halkın ödediği vergi-i mahsusa, aşar ve cizye vergilerinden başka, defterlerde “Aded-i ağnam rüsûmu, bedel-i öşrü kovan” gibi diğer vergiler de kayıtlıdır. Ağnam kelime anlamı olarak koyunlar demektir (Devellioğlu, 2010: 15). Aded-i ağnam rüsûmu ise, tıpkı aşar gibi dine dayalı olarak alınan bir vergiydi. Şerî hükümlere göre verginin oranı kırkta bir yani % 2,5 iken, Osmanlı’da %10 olarak uygulanmıştır (Eroğlu, 2010: 62). Önceleri, devlet tarafından bu iş için görevlendirilmiş memurlar aracılığıyla toplanırken, daha sonra müzayede usulü ile mültezimler tarafından toplanmıştır. Tanzimattan sonra bu usül terk edilmiş, tekrardan memurlar tarafından toplanmaya başlanmıştır (Pakalın, 1983: 21). Bedel-i öşrü kovan ise devletin arıcılık ile uğraşanlardan kovan başına aldığı bir vergi çeşididir.

Babaeski temettuât defterlerine göre hayvan sahipleri aded-i ağnam rüsûmu olarak hayvan başına 6 para ödemişlerdir. Mesela, 100 adet koyun veya keçisi olan bir hane reisi 600 para, yani defterlerdeki hesaba göre 40 para 1 kuruşa denk geldiğinden, 15 kuruş vergi ödemiştir. Arıcılık ile uğraşanlar ise, kovan başına 1 kuruş bedel-i öşrü kovan ödemişlerdir.

## SONUÇ

Osmanlı Devleti'nde Tanzimat döneminde her alanda olduğu gibi vergi sisteminde de köklü yenilikler yapılmıştır. Bu yeniliğin temelinde vergi adaletini gerçekleştirmek, yani herkesin sahip olduğu gelire göre vergi alınmasını sağlamak hedeflenmiştir. Bu amaçla H.1256 (M.1840) yılından itibaren eyaletlere bağlı sancak, kaza, mahalle, köy gibi yerleşim yerlerine ait temettuât defterleri tutulmuştur.

Temettuât defterleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, maliyeden müdevver defterler bölümünde bulunmakta olup, 1988 yılında tasnif edilmiştir. Edirne eyâletine bağlı olan Babaeski'ye ait temettuât defterlerinde iki mahalle, on dört köy ve beş çiftlik yer almaktadır.

Temettuât defterlerine göre Babaeski'nin mahalle ve köylerinde toplam 949 hane bulunmaktadır. Bu hanelerde tahminen beş bine yakın insan yaşamaktadır. Nüfusun dörtte birini müslümanlar, dörtte üçünü ise gayrimüslimler oluşturmaktadır. Halkın %65'i kırsal alanlarda yaşarken, %35'i de mahallelerde yaşamaktadır.

Halkın en önemli geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Başta buğday olmak üzere çavdar, alef, şair, kapluca, susam, üzüm ve tütün yetiştirilmektedir. Halkın temel besin maddesi buğdaydır. Gayrimüslimler açısından önemli bir yeri olan üzüm, şarap yapımında kullanılmaktadır. Tarımdan elde edilen gelir, yıllık gelirin büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Hayvancılık faaliyetleri açısından baktığımızda, mahalle ve köylerde toplam 18 binden fazla hayvan bulunmaktadır. Bu hayvanların %60'ı küçükbaş, %35'i büyükbaş, %5'i ise yük hayvanıdır. Etinden, sütünden ve gücünden yararlanan hayvanlar daha çok tercih edilmektedir. İnek, öküz, manda, domuz, koyun, keçi, beygir, kısırak, merkep v.b. gibi hayvanlar yetiştirilmektedir. Ahali, büyükbaş hayvanların sağlam olanlarından, küçükbaş hayvanların tamamından yıllık bir gelir elde etmektedir. Yük hayvanlarının ise yıllık herhangi bir geliri yoktur. Arıcılık faaliyetlerinin tamamı köylerde yapılmaktadır. Toplamda 470 adet arı kovanı, yıllık 2350 kuruş gelir getirmektedir.

Halkın mesleklerine baktığımızda tarım ve hayvancılığa bağlı olan iş kollarının ağır bastığı görülmektedir. 949 adet hane reisinin 576 tanesi çiftçilik yapmaktadır. Bu da %60'lık bir orana denk gelmektedir. Halkın geri kalanı ise: Hizmetkârlık,

sığırtmaçlık, çobanlık, ahz ü itâ, demircilik, terzilik, bakkallık, fırıncılık, değirmencilik, nalbantlık, berberlik, dülgerlik v.b. işler yapmaktadır.

Babaeski'nin mahalle ve köylerinde yaşayan halk tarım, hayvancılık ve meslek gelirlerine göre çeşitli vergiler ödemektedir. Devlet, vergi mükelleflerinden vergi-i mahsusa, aşar, cizye, aded-i ağnam rüsûmu ve bedel-i öşrü kovan adlı vergileri tahsil etmektedir. Özellikle aşar vergisi devlet hazinesini dolduran en önemli vergilerdendir. Ayrıca gayrimüslimler de, gelir seviyelerine göre farklılık gösteren cizye vergisi ödemektedirler.

## KAYNAKÇA

### Arşiv Belgeleri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, DH.İ.UM., nr., 72.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, DH.İ.UM.EK., nr., 19.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, DH.ŞFR., nr., 125.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, DH.ŞFR., nr., 149.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, İE. ŞKRT., nr., 663.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5218.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5211.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5221.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5223.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5220.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5219.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5226.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5212.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5222.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5225.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5215.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5209

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5216.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5210.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5224.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5217.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5213.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 5227.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 6011.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 6018.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ML.VRD. TMT.d. , nr. 6019.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ŞD., nr., 32.

## Basılı Eserler

Arslan, A., (2011), *Kasabadan Kente Bir Cumhuriyet Yürüyüşü Lüleburgaz 2. Kitap Ekonomi ve Siyaset Tarihi*, Görünüm Yayınları, Lüleburgaz.

Arslan, İ., (2002), “XIX. Yüzyıl Osmanlı Tarihinde Temettuât Defterleri'nin Yeri: İğdiç (Selimağa Köyü) Temettuât Defteri Örneği”, [Elektronik Versiyon], *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.5, S.8, (25 Temmuz 2013), ss. 57-86.

Babaeski Belediyesi, *Mahalleler*, <http://www.babaeski-bld.gov.tr> (09 Temmuz 2013).

*Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, (2010), Temettuât Defterleri, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayn Nu. 108, İstanbul.

Bizbirlik, A., ve Atar, Z., (2009), “XIX. Yüzyıl Osmanlı Tarihinde Temettuât Defterleri'nin Yeri: Saruhan Sancağı Mütevellî Çiftliği Temettuât Defteri Örneği”, [Elektronik Versiyon], *Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Dergisi*, C.11, S.1, (27 Temmuz 2013), ss.37-57.

Bozkurt, N., (2011), “1844-1845 Tarihli Temettuât Defterlerine Göre Kütahya Sancağı Dazkırı Kazası Evciler Köyü'nün Sosyal Ve Ekonomik Yapısı”, [Elektronik Versiyon], *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.4, S.19, (27 Temmuz 2013), ss.138-156.

Bütün, Ş., (2001), *Temettuât Defterlerine Göre (H.1260 – M.1844) Burdur'un Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.

Ceylan, M.A., (2011), “Vize’de (Kırklareli) Yerleşmenin Gelişimi”, [Elektronik Versiyon], *Marmara Coğrafya Dergisi*, S.1, (13 Aralık 2013), ss. 53-92.

Çakar, E., (2002), “Kanuni Sultan Süleyman Kanun-Nâmesine Göre 1522 Yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun İdarî Taksimatı”, [Elektronik Versiyon], *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* C.12, S.1, (27 Temmuz 2013), ss.261-282.

Danişmend, İ.H., (2011), *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, C.1, Doğu Kütüphanesi, İstanbul.

Demlikoğlu, U., (2007), *1845 (H.1261) Tarihli Temettuât Defterlerine Göre Hüdavendigâr Eyaleti Bursa Sancığı Domaniç Kazasına Bağlı Bozbelen, Durabey, Hisar, Çok, Ilıcaksu, Domur, Bükerler, Çiftlik, Çarsamba Köylerinin İktisâdî ve İçtimâî Durumu*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

Devellioğlu, F., (2010), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara, Aydın Kitabevi Yayınları.

*Edirne Vilayet Salnameleri*, (1870, 1892, 1901), Edirne Vilayet Matbaası, Edirne.

Eroğlu, O., (2010), “Osmanlı Devleti’nin Son Dönemlerinden Cumhuriyet’in İlk Yıllarına Kamu Maliyesi”, [Elektronik Versiyon], *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 12, Özel S., (27 Temmuz 2013), ss.57-89.

*Evlîya Çelebi Seyhatnamesi*, (1986), (çev.) Mehmet Zillioğlu, C.3, Üçdal Neşriyat, İstanbul.

Finkel, C., (2007), *Rüyadan İmparatorluğa Osmanlı, Osmanlı İmparatorluğu’nun Öyküsü 1300 – 1923*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Gökmen, E., (2008), “Saruhan Sancağında Temettuât Tahriri”, [Elektronik Versiyon], *Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, S.45, (27 Temmuz 2013), ss.73-90.

İnalcık, H., (1993), “Cizye”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, VII, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, ss.45-49.

İnalcık, H., (2009), *Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I Klasik Dönem (1302-1606): Siyasal, Kurumsal ve Ekonomik Gelişim*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.



İnalçık, H., (2010), *Osmanlılar: Fütühat, İmparatorluk, Avrupa ile İlişkiler*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Kallek, C., (2002), “Kile”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, XXV, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, ss.568-571.

Karaçam, N., (1995), *Efsaneden Gerçeğe Kırklareli*, Belediye Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Kırklareli.

Kayhan, M., (2006), *Temettuât Defterlerine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Barla'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.

Kırklareli Valiliği, (1967), *Kırklareli İl Yıllığı 1967*, İstanbul.

Kırklareli Valiliği, (2000), *Kırklareli 2000*, Kırklareli.

Kızıllan, A., (2008), “Osmanlı Vergi Düzeninde Temettuât Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme”, [Elektronik Versiyon], *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.20, (27 Temmuz 2013), ss.57-66.

Kütükoğlu, M., (1995), “Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarından Temettû Defterleri”, [Elektronik Versiyon], *Belleten*, C.59, S.225, (27 Temmuz 2013), ss.395-412.

Öztürk, S., (2003), “Türkiye’de Temettuât Çalışmaları” [Elektronik Versiyon], *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.1, S.1, (07 Aralık 2013), ss.287-304.

Pakalın, M.Z., (1983), *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.1-2-3, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi.

Quataert, D., (2003), *Osmanlı İmparatorluğu 1700 – 1922*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Roux, J.P., (2007), *Türkler'in Tarihi - Pasifikten Akdeniz'e 2000 Yıl*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.

Saydam, A., (2002), “ Tanzimat Devri Reformları ” , *Genel Türk Tarihi, C.7*, Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, ss.253-290.

Sezen, T., (2006), *Osmanlı Yer Adları*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın Nu. 21, Ankara.

Şemseddin Sami, (2011), *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul, İdeal Kültür Yayıncılık.

Tabakoğlu, A., *Osmanlı Dünyayı Nasıl Yönetti*, İz Yayıncılık, İstanbul.

Tabakoğlu, A., (2002), “Yenileşme Dönemi Osmanlı Ekonomisi”, *Türkler, C.14*, Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, ss.207-240.

Tabakoğlu, A., (2007), “Öşür”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, XXXIV*, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, ss.100-102.

TDK, *Büyük Türkçe Sözlük*, <http://www.tdk.gov.tr> (23 Temmuz 2013).

TÜİK, (2012), *Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi*, <http://www.tuik.gov.tr> (09 Temmuz 2013).

Yurtseven, A., (2013), “XIX. Yüzyılın Ortalarında Kurşunlu Kazası'nın Sosyal Durumu, [Elektronik Versiyon], *International Journal of Human Sciences, C.10, S.1*, (12 Kasım 2013), ss.795-819.

Zinkeisen, J.W., (2011), *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi, C.1*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul.

26 Şaban 1312, ( 04 Mart 1894), Edirne Gazetesi.

## EKLER

**EK-1: BABAESKİ' NİN MAHALLE VE KÖYLERİNE AİT TEMETTUÂT  
DEFTERLERİNDEN ÖRNEK TRANSKRİPSİYONLAR**

**A) CEHİLLÜ KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05218)**

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Cehillü karyesinde mukîm ahâli-i İslâmiyyenin emlâk ve arazî ve hayvânâtı temettuâtlarının mikdârını mübeyyin defterdir.

**Hane 1 Numro 1**

**Hoca oğlu Mehmed Ağa**

Erbâb-ı zirâatten idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 580 Kuruş

Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu

Hınta, kile 32 (15)	Şair, kile 22 (6)	Çavdar, kile 12 (6)	Alef, kile 3,5 (5)
<u>480</u>	<u>132</u>	<u>72</u>	<u>17,5</u>

Kapluca , kile 2,5 (5)	Susam 1 (30)	Üzüm 50 (10)
<u>12,5</u>	<u>30</u>	<u>12,5</u>

	756,5
Adedi ağnâm rüsûmu (ağnâm re's 150)	22,5
Bedel-i öşrü kovan	10
	+
Yekûn	<u>789 Kuruş</u>

Mezrû' tarla dönüm 60	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	6591
	H.1261(Ber vechi tahmin)	3200
		+
		<u>9791 Kuruş</u>

Gayr-i mevrû' tarla dönüm 20	Bağlık 5	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	112,5
		H.1261	112,5
			+
			<u>225 Kuruş</u>

Sağmal camuş ineği re's 4	Hâsılât-ı senevîsi	280 Guruş	Koşum öküzü çift	4
---------------------------	--------------------	-----------	------------------	---

Kısır camuş ineği re's 3      Kısır kara sığır ineği re's 3      Birer yaşında camuş düğesi re's 3

Sağmal kara sığır ineği 3      Hâsılât-ı senevîsi 60 Guruş      Bir yaşında tosun 1

İki yaşında camuş düğesi 2 (İki seneden sonra hâsılât alınacağı)      Kısırak re's 6

İkişer yaşında düğre re's 4      Üç yaşında tay re's 4

Arı kovanı 10	Hâsılât-ı senevîsi	H.1260	50
		H.1261	00
		+	<u>50</u>
			50 Kuruş

Sağmal koyun re's 80	Hâsılât-ı senevîsi	H.1260	560
		H.1261(Tahmînen)	400
		+	<u>960</u>
			960 Kuruş

Kısır koyun re's	Hâsılât-ı senevîsi	H.1260	175
Toklu 30		H.1261	175
		+	<u>350</u>
Kısır 40 = 70			350 Kuruş

Mecmû'undan bir senede temettuâtı 7828,5 Kuruş

## Hane 15      Numro 15

### Karagöz Tanaş (Zimmi)

Hizmetkâr makulesinden idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 35 Kuruş

Yedinde olan kağıdı (evsat)

Karye-i mezbûrede çiftlik sahibi Habîbe Hatunun hizmetkârı idüğü. Emlâk ve arâzi ve hayvânâtı olmayub hizmetkârlık ile melûf olduğu. Bir senede temettuâtı 500 Kuruş

Tahrir olunan temettuât      Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş oldukları

yekûnu 60923,5 Kuruş

3382,5 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız altmış bin dokuz yüz yirmi üç buçuk kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr

### B) CENGERLİ KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05211)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazasına tâbî Cengerli Karyesinde sâkin ahâlî-i İslâmın emlâkı ve arâzî ve temettuâtlarının mikdârını mübeyyin defterdir.

#### Hane 13 Numro 13

#### Sekbân oğlu Ahmed

Erbâb-1 zirâatten idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 42,5 Kuruş

Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu

Hımta, kile 2	Şair, kile 2
(15)	(6)
<u>30</u>	<u>12</u>

Yekûn 42 Guruş

Mezrû tarla dönüm 5	Hâsılât-1 senevîsi H.1260	378
	H.1261(Ber vechi tahmin)	150
		<u>528 Kuruş</u>

Gayr-i mezbû tarla dönüm 5 (Bunlardan kiraya vermemiş idüğü)

Sağmal kara sığır ineği 1 Hâsılât-1 senevîsi 20 Kuruş

İki yaşında tosun re's 1 (İki seneden sonra temettû olunacağı) Kısır kara sığır ineği 1

Mecmûundan bir senede temettuâtı	398
Hizmetkârlıktan temettuât	192
	+ _____
	590 Kuruş

Tahrir olunan temettuât	Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş oldukları
yekûnu 46002,5 Kuruş	3140 Kuruş

Karye-i mezbûre ahâlisinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız kırk altı bin iki buçuk kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr

### C) ÇİFTLİKLER (ML.VRD.TMT.d. 05221)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazasında kâin çiftlikâtın tahrîr ve terkîm olunan emvâl ve emlâk ve temettuâtlarının mikdârını mübeyyin defterdir.

#### Düğüncülü Çiftliği

#### Mutasarrıf Mustafa Ağa bin Yusuf Ağa

Mûmâ-ileyh Bergos kasabası ahâlisinden olduğu

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 1000 Kuruş  
Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu

Hınta, kile 120 (15)	Şair, kile 55 (6)	Çavdar, kile 10 (6)	Alef, kile 25 (5)
<u>1800</u>	<u>330</u>	<u>60</u>	<u>125</u>

Keten, kile 4 (20)
<u>80</u>

	2395
Adedi ağnâm rüsûmu (ağnâm re's 200/6)	30
	+ <u>        </u>
	2425 Kuruş

Mezrû tarla dönüm 400	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	21555
	H.1261(Ber vechi) tahmin	16300
		+ <u>        </u>
		37855 Kuruş

Gayr-i mezrû tarla dönüm 450 (Bunlardan âhire isticâr etmemiş olduğu)

Sağmal camuş ineği re's 5	Hâsılât-ı senevîsi 350 Guruş	Koşum öküzü çift 11
Kısır camuş ineği re's 8	Kısır kara sığır ineği re's 18	Kısırak re's 15
Sağmal kara sığır ineği 13	Hâsılât-ı senevîsi 260 Guruş	Binek bargiri re's 1
Birer yaşında dişi malak re's 4	İki yaşında erkek malak re's 2	Camuş öküzü çift 2
İkişer yaşında dişi malak re's 3	(Üç seneden sonra hâsılât alınacağı)	
İkişer yaşında tosun re's 6	(İki seneden sonra temettû olunacağı)	
İkişer yaşında düğe re's 8	(İki seneden sonra hâsılât alınacağı)	
İkişer yaşında dişi tay re's 4	İkişer yaşında erkek tay re's 3	Birer yaşında tay re's 3
Sağmal koyun re's 90	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	630
	H.1261	630
		+ <u>        </u>
		1260 Kuruş

Kısır koyun re's 70	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	275
Toklu 40	(Tahmînen) H.1261	275
		+ <u>        </u>
		550 Kuruş
		+-----
		110

Mecmûundan bir senede temettuatı 23070 Kuruş

Tahrir olunan temettuât  
yekûnu 25617,5 Kuruş

Altmış senesi vergi-i mahsûsadan bu senede  
vermiş olduğu yekûnu 1319,5 Kuruş

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr

### Ç) DİNDORU MAHALLESİ (ML.VRD.TMT.d. 05223)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kasabasında Dindoru Mahallesinde mukîm olan ahâlilerin emlak ve arâzî ve temettuâtlarının mikdârını mübeyyin defterdir.

#### Hane 3 Numro 3

#### Mûytâb Ali

Mûytâb esnafından idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 48 Kuruş 5 para

Öşrü üzüm 40  
(para 10)

10

10 Kuruş

Gayr-i mevrû' tarla dönüm 3 Bağlık 4 Hâsılât-1 senevîsi H.1260 90  
H.1261 90

+ 180 Kuruş

Kiraya vermiş olduğu tarla dönüm 5 Hâsılât-1 senevîsi 110 Guruş

Mecmûundan bir senede temettuâtı 200

Mûytâblıktan bir senede temettuû 500

+ 700 Kuruş



**Hane 98 Numro 98****Çolak Miço (Zımmi)**

Habbaz esnafından idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 23 Kuruş

(Yedinde cizyesi evsat) Emlâk ve arâzi olmayıp fırıncılık ile melûf olduğu. Bir senede tahmînen temettuî 550 Kuruş

Tahrir olunan temettuât Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş yekûnu 215588 Kuruş 10 para oldukları 18166,5 Kuruş

Mahalle-i mezbûre ahâlisinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız iki yük onbeş bin beş yüz seksen sekiz kuruş on paraya bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdür-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr

**D) DOĞANCA-İ SAĞIR KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05219)**

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Doğanca-i Sağır Karyesinde mukim ahâlinin emlâk ve arazî ve hayvanât ve temettuâtlarını mübeyyin defterdir.

**Hane 34 Numro 34****Çaylak oğlu Kostandi (Zımmi)**

Hizmetkâr makulesinden idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 37,5 Kuruş

(Yedinde kağıdı evsat) Öküz çift 1 Bir çift öküzden başka nesnesi olmayıp hizmetkarlık ile melûf olduğu. Bir senede tahmînen temettuî 450 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât

Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş

yekûnu 90765 Kuruş

oldukları 9349 Kuruş 10 para

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız doksan bin yedi yüz altmış beş kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyn	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdüf-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr

#### E) DOKUZÖYÜK KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05226)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Dokuzöyük Karyesinde mütemekkin bulunan ahâlîlerin emlak ve arazî ve hayvanât ve temettuâtlarını mübeyyin defterdir.

**Hane 17 Numro 17**

**Petko veledi Mihalaki (Zımmi)**

Çoban makulesinden idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 75 Kuruş

Rüsûm olarak bir senede vermiş olduğu 11 Kuruş 10 para

Ağnâm resmi (85/6)

(Yedinde cizyesi evsat)

İsticâr etmiş olduğu tarla dönüm 4

Hâsilât-ı senevîsi H.1260 44 Kuruş

Gayr-i mevrû' tarla dönüm 10

Sağmal koyun re's 40

Hâsilât-ı senevîsi H.1260 280

H.1261 280

+

560 Kuruş

Kısır koyun re's 45	Hâsilât-ı senevîsi	H.1260	112,5
		H.1261(Tahmînen)	112,5
			+ 225 Kuruş
Mecmûundan bir senede temettuâtı		436,5	
Çobanlıktan temettuî		400	
			+ 836,5 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş  
yekûnu 81243,5 Kuruş 10 para oldukları 8727,5 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız seksen bir bin iki yüz kırk üç buçuk kuruş on paraya bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-ı Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-ı Kazâ-i mezbûr

#### F) EL-HAC HASAN MAHALLESİ (ML.VRD.TMT.d. 05212)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kasabasında El-Hac Hasan Mahallesinde mukîm bulunan ahâli-i İslâmın emlak ve arâzî ve temettuâtlarının mikdârını mübeyyin defterdir.

#### Hane 18 Numro 18

#### Sünnetçi Süleyman Kalfa

Berber esnafından idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 81 Kuruş

Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu

Hınta, keyl 4 (15)	Şair, keyl 2 (6)	Çavdar, keyl 2 (6)	Üzüm (para10)	10 2,5
<u>60</u>	<u>12</u>	<u>12</u>		

86,5 Kuruş

Mezrû tarla dönüm 5	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	778,5
	H.1261	420
		+ <u>        </u>
		1198,5 Kuruş

Öküz çift 1	Bağlık 2	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	22,5
		H.1261	22,5
			+ <u>        </u>
			45 Kuruş

Sağmal kara sığır ineği 1 Hâsılât-ı senevîsi 20 Kuruş

Sağmal camuş ineği 1 Hâsılât-ı senevîsi 70 Kuruş

İkişer yaşında dişi dana 2

Mecmûundan bir senede temettuâtı	891
Berberlikten bir senede temettuât	300
	+ <u>        </u>
	1191 Kuruş

**Hane 9 Numro 9****Kara Benaki (Zimmî)**

Terzi idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 109,5 Kuruş

Öşrü üzüm 5 (10)	<u>        </u>	10	(Yedinde cizyesi evsat)
	1		

Bağlık 1 Hâsılât-ı senevîsi H.1260 6 Kuruş 10 para

Mecmûundan bir senede temettuâtı	6	10
Terzilikten temettuât	500	
	+ <u>        </u>	
	506 Kuruş	10 para

Tahrir olunan temettuât Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş oldukları  
yekûnu 117924,5 Kuruş 7096 Kuruş 10 para

Mahalle-i mezbûr ahâlisinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız bir yük on yedi bin dokuz yüz yirmi dört buçuk kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr

### G) GRABA KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05225)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Graba Karyesinde mukîm ahâlilerin emlâk ve arazî ve temettuâtlarının miktarını mübeyyin defterdir.

#### Hane 18 Numro 18

#### Hüseyin bin Abdullah

Kiracı esnafından idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 40 Kuruş

Öküz çift 1 Bir çift öküzden mâada nesnesi olmayıp kiracılık ile melûf olduğu

tahmînen bir senede temettuâtı 500 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât yekûnu

Altmış senesi vergi yekûnu

45260,5 Kuruş

3576 Kuruş

Tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız kırk beş bin iki yüz altmış buçuk kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr

**Ğ) GÖÇOBA ve ÇERGENİŞİN KIPTİYAN TAİFESİ (ML.VRD.TMT.d.  
05222)**

Baba-i Atik kazasında mütevattın Göçoba ve Çergenışın kıptiyân tâifesinin tahrîr olunan emvâl ve temettuâtlarının miktârını mübeyyin defterdir.

**Numro 1**

**Hüseyin Pehlivan oğlu Çeribaşı Hamza kıpti**

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 59 Kuruş

Kısır camuş ineği 2 Sağmal camuş ineği 1 Hâsılât-ı senevîsi 70 Kuruş

İki yaşında dişi malak 1 İki yaşında erkek malak re's 1

Binek bargiri re's 1

Mecmûundan bir senede temettuâtı 70

Ahz ü itâdan tahmînen bir senede temettuâtı 930

+  
1000 Kuruş

Tahrir olunan temettuât

Altmış senesi vergi yekûnu

yekûnu 14020 Kuruş

689 Kuruş

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr

### H) İMAMPAZARI KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05215)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî İmampazarı Karyesinde mukîm ahâlinin emlâk ve arazî ve hayvanât ve temettuâtlarını mübeyyin defterdir.

#### Hane 10 Numro 10

#### Değirmenci Tanaş

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 80 Kuruş

(Yesinde cizyesi evsat)

Baba-i Atikli Ömer Beyin değirmeninde mütemekkin olduğu

(Bunlardan kiraya vermemiş olduğu) Gayr-i mevrû tarla dönüm 10

Kısır inek 2 İki yaşında tosun 1 (İki seneden sonra temettû olunacağı)

Hergele 2 Değirmencilikten temettuâ 1000 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât yekûnu Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş

36853,5 Kuruş

oldukları 3092 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız otuz altı bin sekiz yüz elli üç buçuk kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr

### I) KARAHALİL KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05209)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazasına tâbî Karahalil Karyesinde mukîm bulunan ahâlîlerin emlâk ve arazî ve temettuâtlarının miktârını mübeyyin defterdir.

#### Hane 1 Numro 1

#### Devlet Giray Sultanın Emlâkı

Bâ-emri âlî vergiden muâfiyetleri ibkâ idüğü

Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu

Hınta, kile 90 (15)	Şair, kile 40 (6)	Çavdar, kile 25 (6)	Alef, kile 15 (5)
<u>1350</u>	<u>240</u>	<u>150</u>	<u>75</u>

Kapluca, kile 10 (5)	Susam, kile 1,5 (30)	1905 Kuruş
<u>50</u>	<u>45</u>	

Mezrû tarla dönüm 150	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	17405
	H.1261	8500
	+	<u>25905</u> Kuruş

Gayr-i mezrû dönüm 100 Koşum öküzü çift 5 Koşum mandası çift 1

Sağmal camuş ineği 2 Hâsılât-ı senevîsi 140 Kuruş

İki yaşında dişi düğe re's 2 Kısırak re's 4 Kısır kara sığır ineği re's 2

Mecmûundan bir senede temettuâtı 17545 Kuruş



**Hane 86 Numro 86****Hallaç İstanko**

Hallaç esnafından idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 46 Kuruş 23 para  
(Yedinde olan cizyesi evsat) Kısır camuş ineği 2 Merkeb re's 1

Emlâk ve arâzî ve sâir bir nesnesi olmayıp hallaçlık ile melûf olduğu

Tahmînen bir senede temettuâtı 400 Kuruş

Oğlu Ustoyan karye-i mezkûrede sığırtaç yanında hizmetkâr temettuât 100 Kuruş

Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş Tahrîr olunan temettuât yekûnu  
oldukları 21264 Kuruş 22 para 244296,5 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız iki yük kırk dört bin iki yüz doksan altı buçuk kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr

**İ) KARAMESUDLU KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05216)**

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Karamesudlu Karyesinde mukîm ahâli-i İslâmın emlâk ve arâzî ve hayvanât ve temettuâtlarını mübeyyin defterdir.

**Hane 10 Numro 10****Ahmed veledi Mahmud**

Hizmetkâr taifesinden

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 27,5 Kuruş

Hane ve sairesi olmayıp şunun bunun yanında gündelik ve sair hizmetkarlık ile melûf olduğu. Tahmînen bir senede temettuû 400 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât yekûnu

Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş

135389,5 Kuruş 10 para

oldukları 10946,5 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız bir yük otuz beş bin üç yüz seksen dokuz buçuk kuruş on paraya bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Bende Abdülmümin Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Bende Es- Seyyid Ömer Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Bende Hacı Halîl Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Bende Hüseyin Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Bende Eci Yanaki Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Bende Eci Hristaki Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr
---------------------------------------------------------	----------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------	-------------------------------------------------	----------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------

#### J) KUMRULAR KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05210)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Kumrular Karyesinde mukîm bulunan reayanın emlâk ve arazî ve hayvanât temettuâtlarının miktarını mübeyyin defterdir.

**Hane 8 Numro 8**

**Bahçıvan Mihal (Zımmî)**

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 118 Kuruş 10 para  
Aşar olarak vermiş olduğu

Üzüm	20
(para10)	<u>5</u>

Gayr-ı mezbû tarla dönüm 4	Bağlık 3	Hâsılât-ı senevîsi	H.1260	275
			H.1261	275
				+ _____

Merkep 1

550 Kuruş

Mecmûundan bir senede temettuâtı	275
Oğlu Zahari hizmetkârlıktan temettuât	400
	+ ----- 675 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât yekûnu Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş  
82742 Kuruş oldukları 11365,5 Kuruş 10 para

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız seksen iki bin yedi yüz kırk iki kuruşa bâliğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-ı Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-ı Kazâ-i mezbûr

### K) NATIRLI KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05224)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Natırlı Karyesinde mukîm ahâlîlerinin emlak ve arazî ve hayvanâtı ve temettuâtlarıyla mübeyyin defterdir.

#### Hane 2 Numro 2

#### Franko veledi Yorgaki (Zımmî)

Erbâb-ı zirâatten idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 235 Kuruş

Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğu

Hımta, kile 18 (15)	Şair, kile 10 (6)	Çavdar, kile 3,5 (6)
----- 270	----- 60	----- 21

Kapluca, kile 4 (5)	<u>20</u>	Üzüm (para10)	40 <u>10</u>
------------------------	-----------	------------------	-----------------

Öşr-ü kovan	381	40
Adedi ağnâm rüsûmu (ağnâm 100/ para6)	15	
(Yedinde olan evrakı âla)	+ <u>436</u>	Kuruş

Mezrû tarla dönüm 30	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	3338
	(ber-vechi tahmîn) H.1261	1600
	+ <u>4938</u>	Kuruş

(Bunlardan kiraya vermiş idüğü)

Gayr-i mezrû tarla dönüm 30	Bağlık 4	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	90
		H.1261	45
		+ <u>135</u>	Kuruş

Sağmal kara sığır ineği 3 Hâsılât-ı senevîsi 60 Kuruş Bir yaşında tay 3

Binek bargiri 1 Koşum öküzü çift 2 Camuş öküzü çift 1

Kısır kara sığır ineği 2 Kısır camuş ineği 1 Kısırak 4

İki yaşında camuş tosunu 2 (İki seneden sonra temettû olacağı)

İki yaşında kara sığır düğesi 3 (İki seneden sonra hâsılât olacağı)

Dört yaşında kara sığır tosunu 2 (Gelecek seneye temettû olacağı)

Arı kovanı 36	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	180
	H.1261	125
	+ <u>305</u>	Kuruş

Sağmal koyun 50	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	350
	(ber-vechi tahmîn) H.1261	180
	+ <u>530</u>	Kuruş

Kısır koyun	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	137,5
	(ber-vechi tahmîn) H.1261	80
Toklu 50	+ <u>217,5</u>	Kuruş
Kısır 5 = 55		

Mecmûundan bir senede temettuatı 4155,5 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât yekûnu

Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş

122147 Kuruş

oldukları 12995 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız bir yük yirmi iki bin yüz kırk yedi kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr

#### L) ORUÇLU KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05217)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Oruçlu Karyesinde mukîm ahâlilerin emlâk ve arazî ve temettuâtlarının miktârını mübeyyin defterdir.

#### Hane 19 Numro 19

#### Derviş Abdî oğlu Sağır Abdullah

Sene-i sâbıkada vergi vermemiş idüğü

Emlâk ve arâzi ve hayvânâtı olmayıp sağır idüğünden işe dahi iktidârı olmayarak vâlidesi yanından mukîm olduğı

#### Hane 20 Numro 20

#### Yörük Hüseyin oğlu Yetim Şakir

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan babasının vermiş olduğı bir senelik vergisi

67,5 Kuruş Aşar olarak sene-i sâbıkada babasının vermiş olduğı

Hınta, kile (15)	3,5	Şair, kile (6)	2	Üzüm (para10)	20
	<u>52,5</u>		<u>12</u>		<u>5</u>

69,5 Kuruş

Üç mah mukaddem babası fevt olup merkûm Şakir iki yaşında yetim kalmış idüğü

Tahrîr olunan temettuât Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş  
yekûnu 47772 Kuruş 5 para oldukları 3166 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız kırk yedi bin yedi yüz yetmiş iki kuruş beş paraya bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr

### M) SARICAALİ KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05213)

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Sarıcaali Karyesinde mukîm ahâlîlerin emlak ve arazi ve temettuâtlarının miktârını mübeyyin defterdir.

#### Hane 1 Numro 1

#### Mustafa bin Hüseyin

Erbâb-ı zirâatten idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğı 310 Kuruş

Aşar olarak sene-i sâbıkada vermiş olduğı

Hınta, kile 75 (15)	Şair, kile 13 (6)	Keten, kile 0,5 (20)	Alef, kile 6 (5)
<u>1125</u>	<u>78</u>	<u>10</u>	<u>30</u>

Adedi ağnâm rüsûmu (ağnâm26/para6)	1243 3	36
	+ <u>1246 Kuruş</u>	<u>36 para</u>

Mezrû tarla dönüm 60 Hâsılât-ı senevîsi H.1260 11187  
 (Ber-vechi tahmîn) H.1261 8650  
 +  
 19837 Kuruş

(Bunlardan kiraya vermemiş idüğü) Gayr-i mezrû tarla dönüm 40

Kısır camuş ineği 2 İkişer yaşında tay 2 Kısır kara sığır ineği

Binek bargiri 1 Sağmal kara sığır ineği 3 Hâsılât-ı senevîsi 60 Kuruş

İkişer yaşında erkek malak 2 (İki seneden sonra temettû olunacağı) Kısırak 3

Birer yaşında erkek dana 2 (Üç seneden sonra temettû olunacağı) Bir yaşında dana 1

Sağmal koyun 10 Hâsılât-ı senevîsi H.1260 70  
 H.1261 70  
 +  
 140 Kuruş

Kısır ve toklu 16 Hâsılât-ı senevîsi H.1260 40  
 H.1261(Tahmînen) 40  
 +  
 80 Kuruş

Mecmûundan bir senede temettuâtı 11357 Kuruş

Tahrîr olunan temettuât yekûnu Altmış senesi vergi-i mahsûsadan

51783 Kuruş

2170 Kuruş

Karye-i mezbûr ahâlîsinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu yalnız elli bir bin yedi yüz seksen kuruşa bâlîğ olmuştur.

Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Vücûh-ı Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-i Kazâ-i mezbûr

**N) YENİKÖY KARYESİ (ML.VRD.TMT.d. 05227)**

Edirne'ye mülhak Baba-i Atik kazâsına tâbî Yeniköy Karyesinde mukîm ahâlilerin emlâk ve arazî ve temettuâtlarının miktârını mübeyyin defterdir.

**Hane 89 Numro 89**

**Çorbacı oğlu Nikola (Zimmî)**

Hizmetkâr makulesinden idüğü

Sene-i sâbıkada vergi-i mahsûsadan bir senede vermiş olduğu 80 Kuruş

Aşarı	Üzüm (para10)	40	
		<u>10</u>	(Yedinde olan kağıdı)

(Bunlardan istîcâr etmemiş idüğü)

Gayr-i mevrû tarla dönüm 6	Bağlık 2	Hâsılât-ı senevîsi H.1260	90
		H.1261	90
			<u>+</u>
			180 Kuruş
Kısır kara sığır ineği 1	Öküz çift 1	Merkeb 1	

İki yaşında düğe 1 (İki seneden sonra hâsılât alınacağı)

Mecmûundan bir senede temettuâtı	90
Hizmetkârlıktan temettuâtı	420
	<u>+</u>
	510 Kuruş

Tahrir olunan temettuât	Altmış senesi vergi-i mahsûsadan vermiş oldukları
yekûnu 171119 Kuruş	15755,5 Kuruş

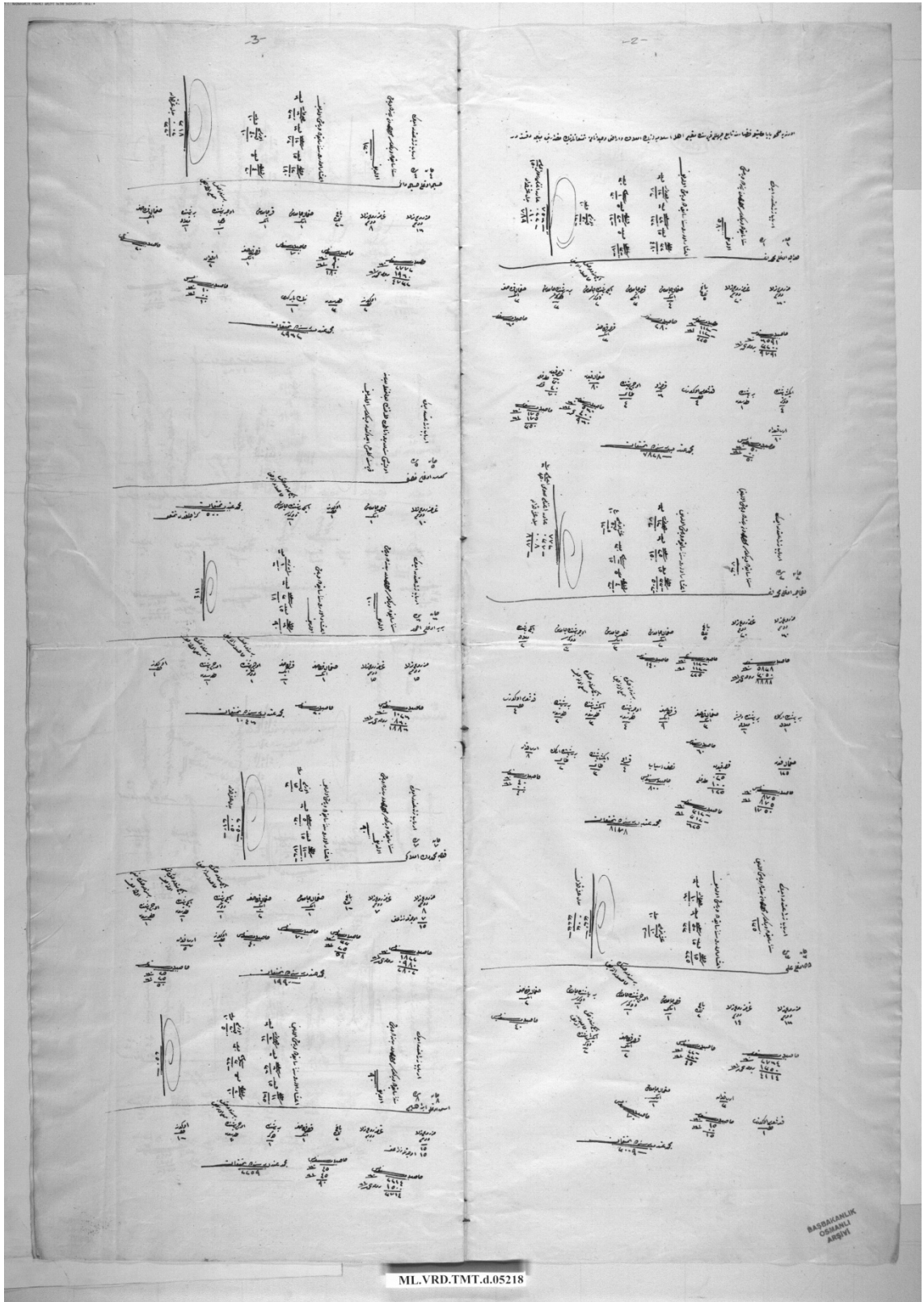
Karye-i mezbûr ahâlisinin tahrîr olunan temettuâtlarının yekûnu bir yük yetmiş bir bin yüz on dokuz kuruşa bâlîğ olmuştur.



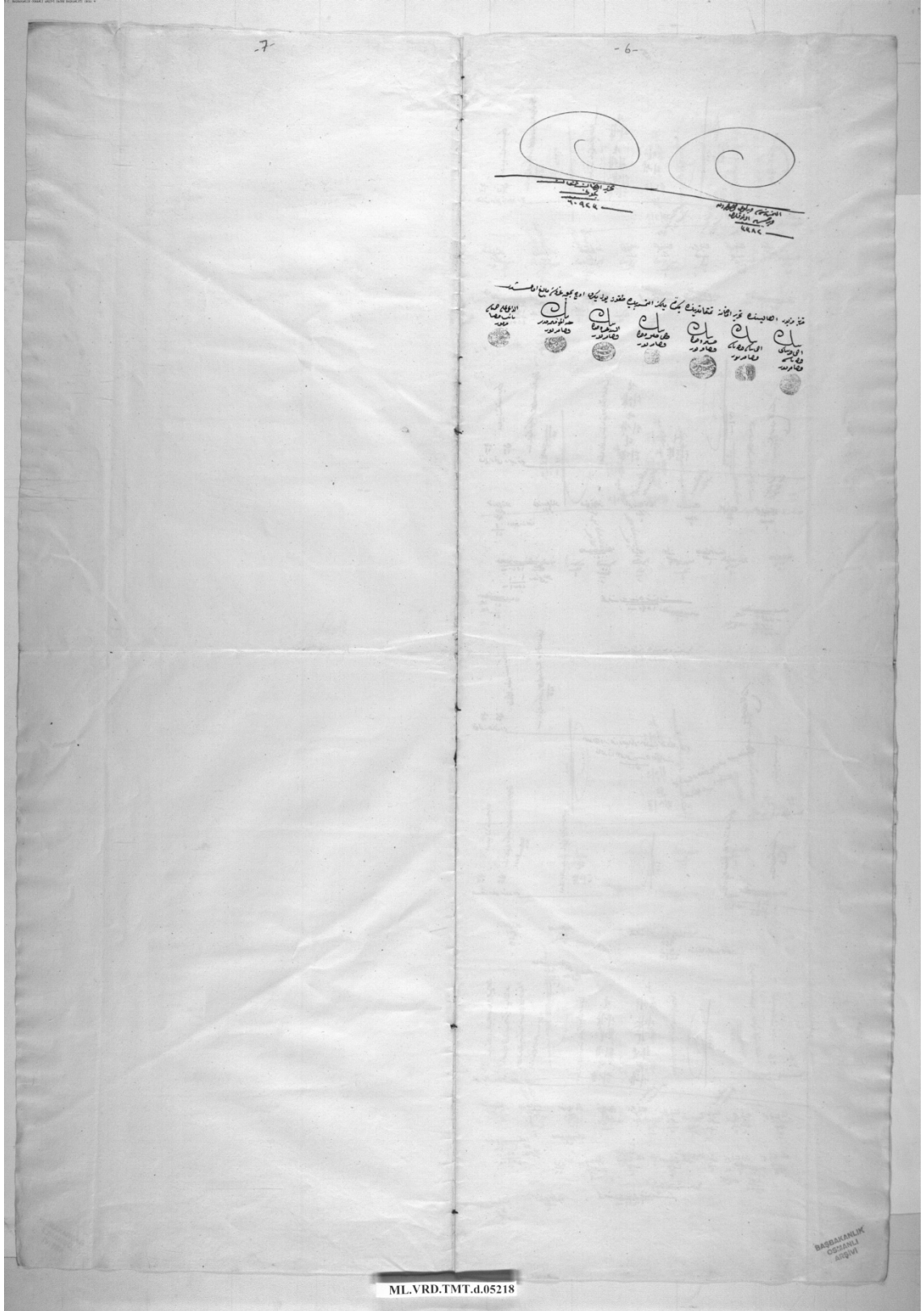
Ed-Dâ'î Ali Cemîlî	Bende Abdülmümin	Bende Es- Seyyid Ömer	Bende Hacı Halîl	Bende Hüseyin	Bende Eci Yanaki	Bende Eci Hristaki
Nâ'ib-i Kazâ-i mezbûr	Müdîr-i Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Vücûh-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr	Kocabaşı-1 Kazâ-i mezbûr

**EK-2: BABAESKİ' NİN MAHALLE VE KÖYLERİNE AİT TEMETTUÂT  
DEFTERLERİNDEN ÖRNEK BELGELER**

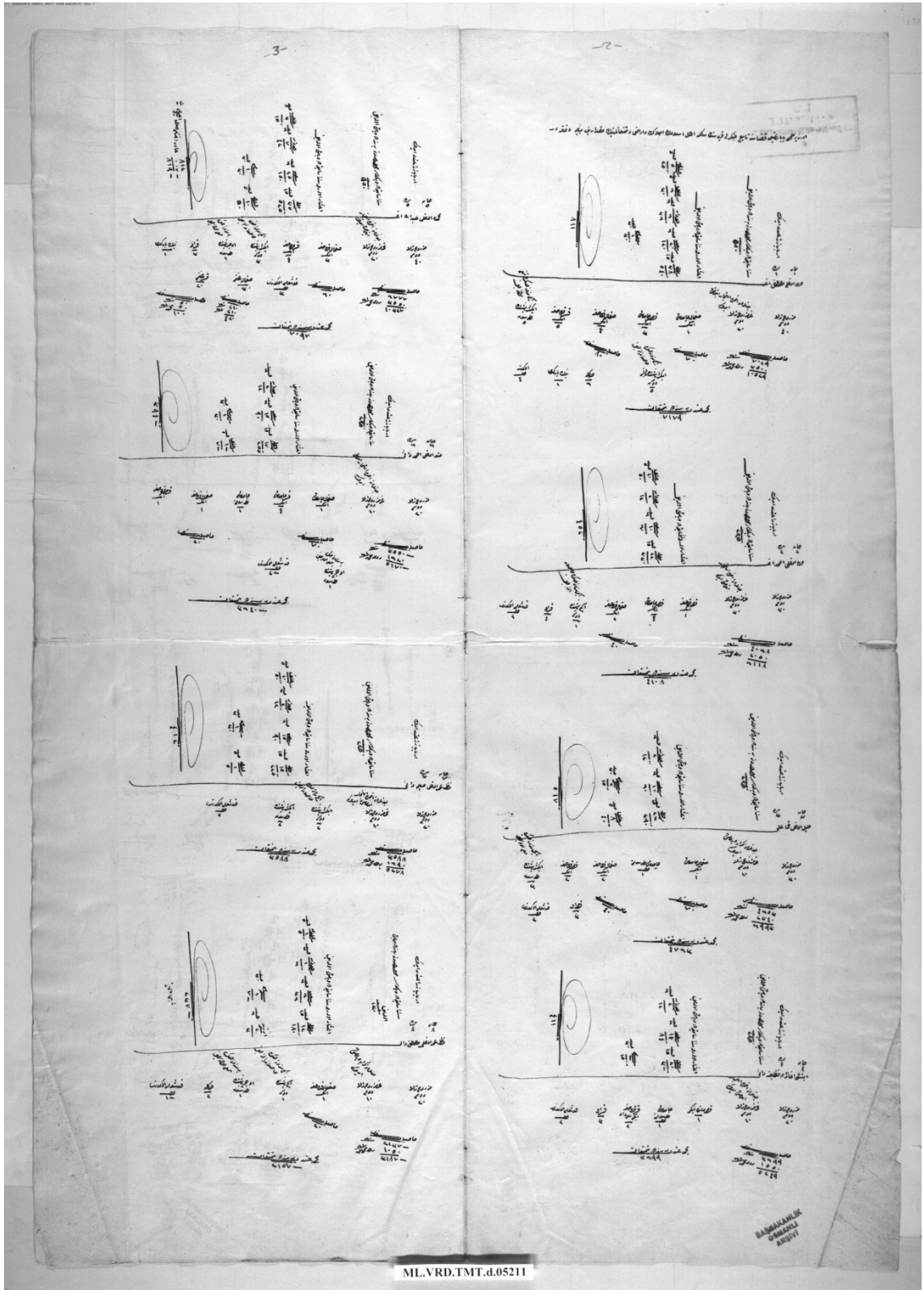
# 1. Cehillü Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



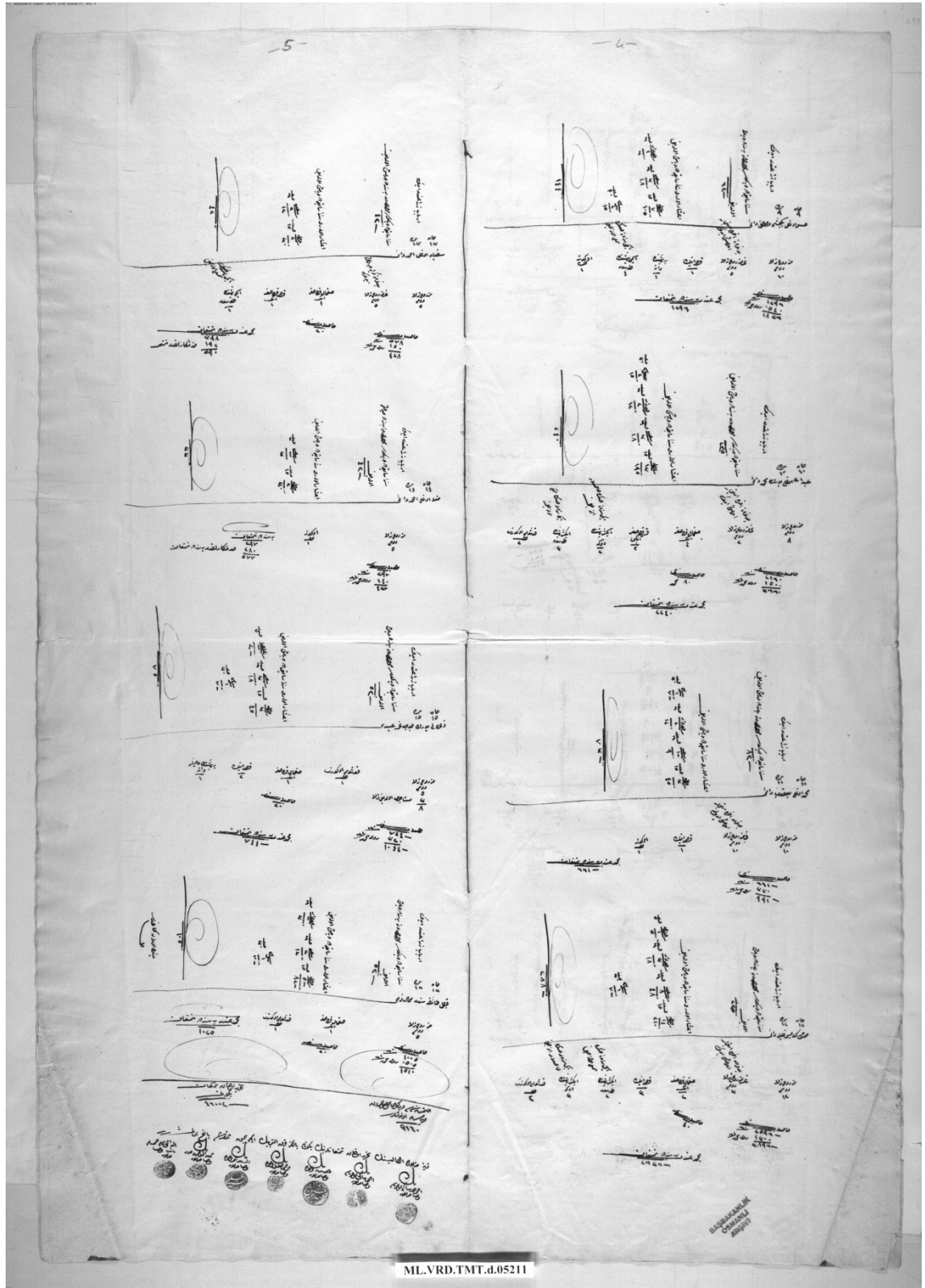
## 2. Cehillü Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



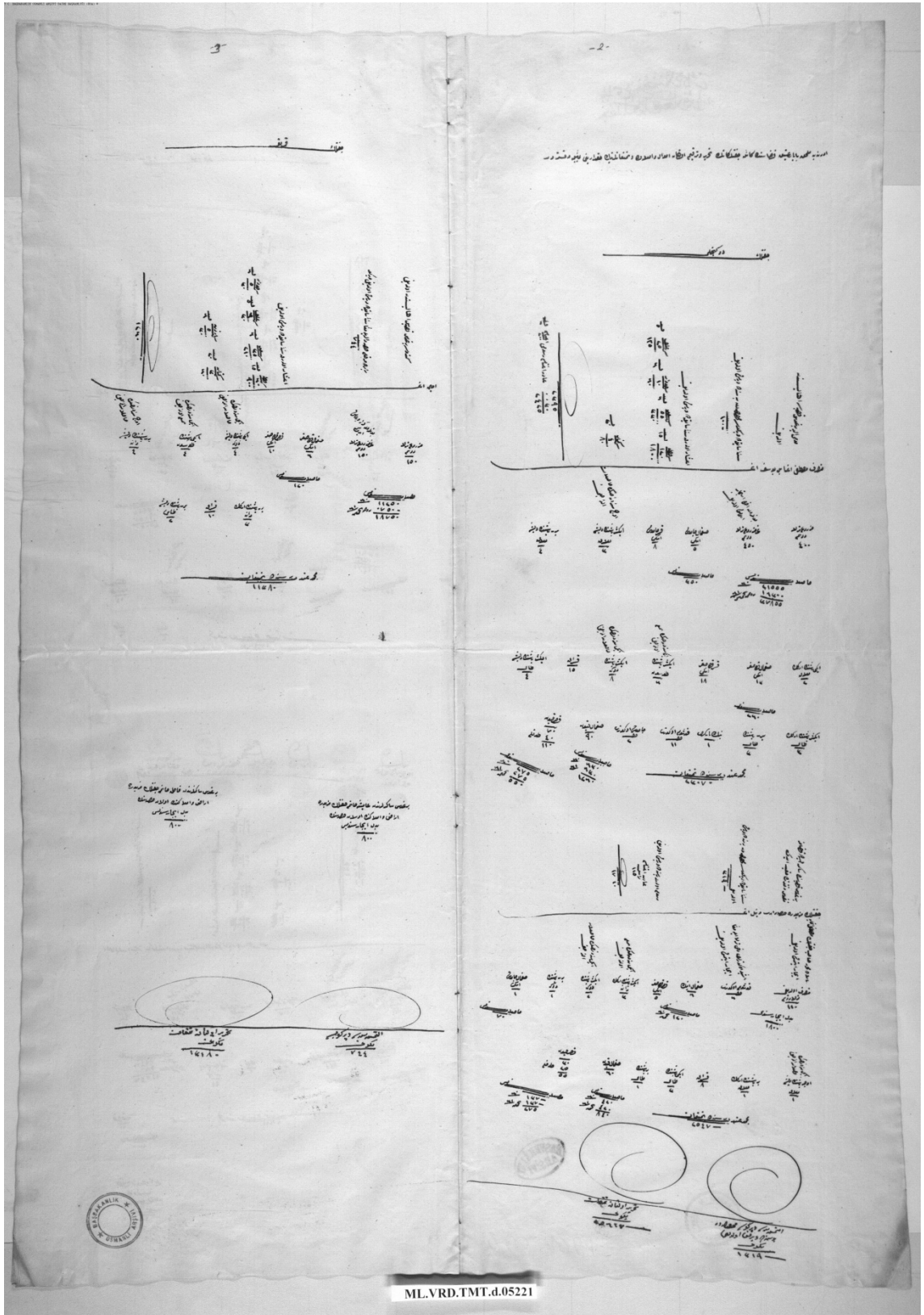
### 3. Cengerli Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



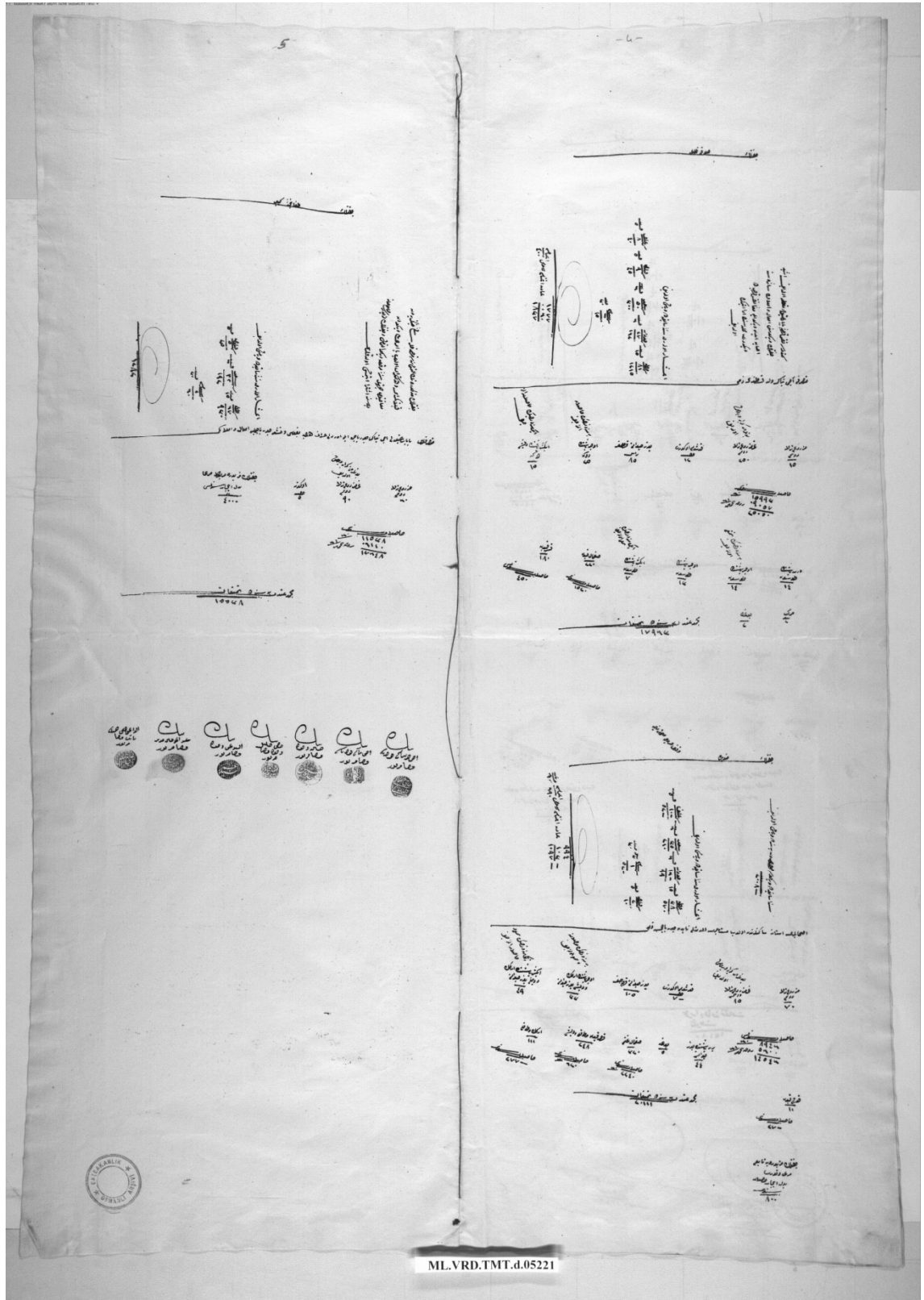
### 4. Cengerli Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



### 5. Çiftlikler Temettuât Defterinin İlk Sayfası

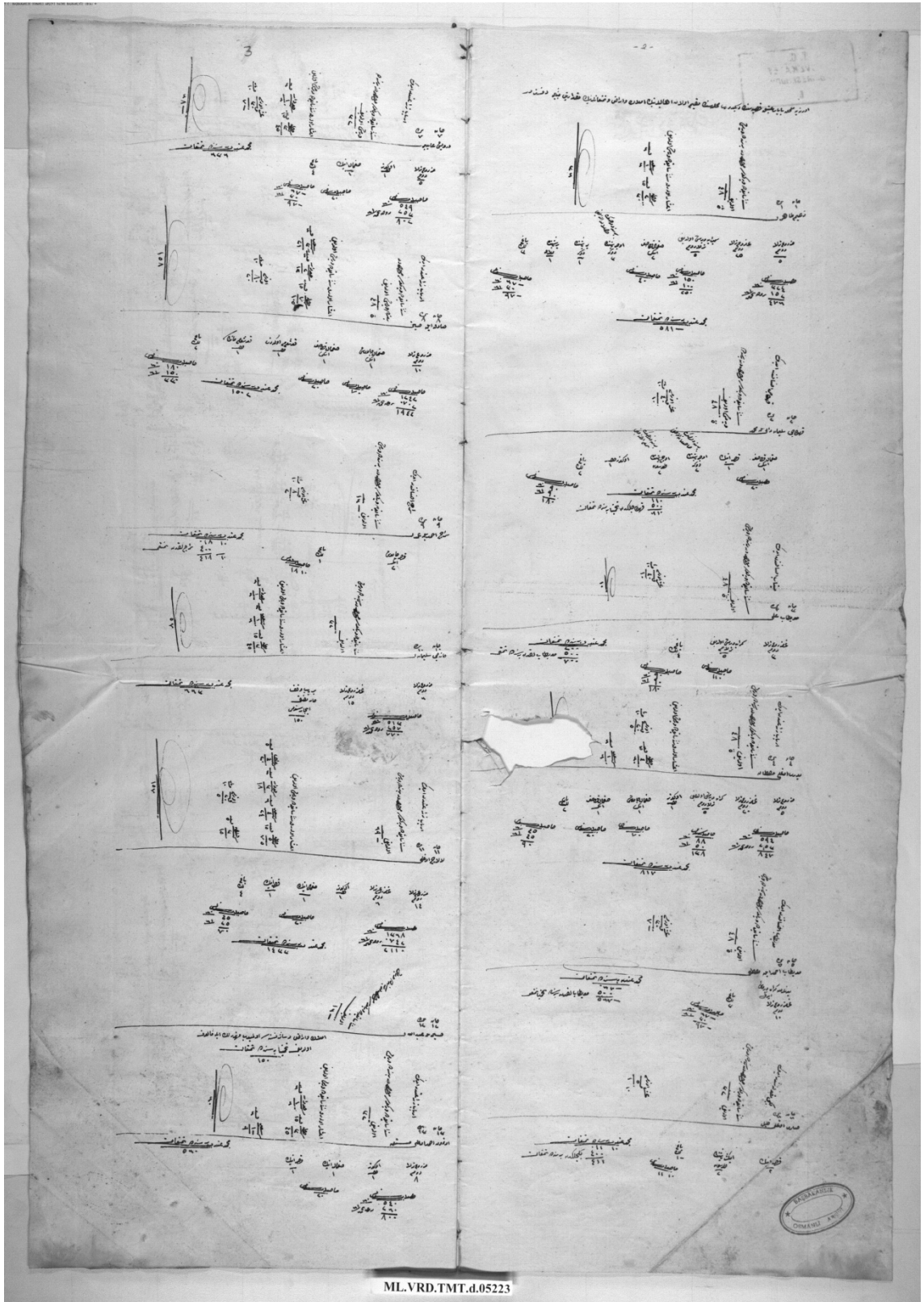


### 6. Çiftlikler Temettuât Defterinin Son Sayfası

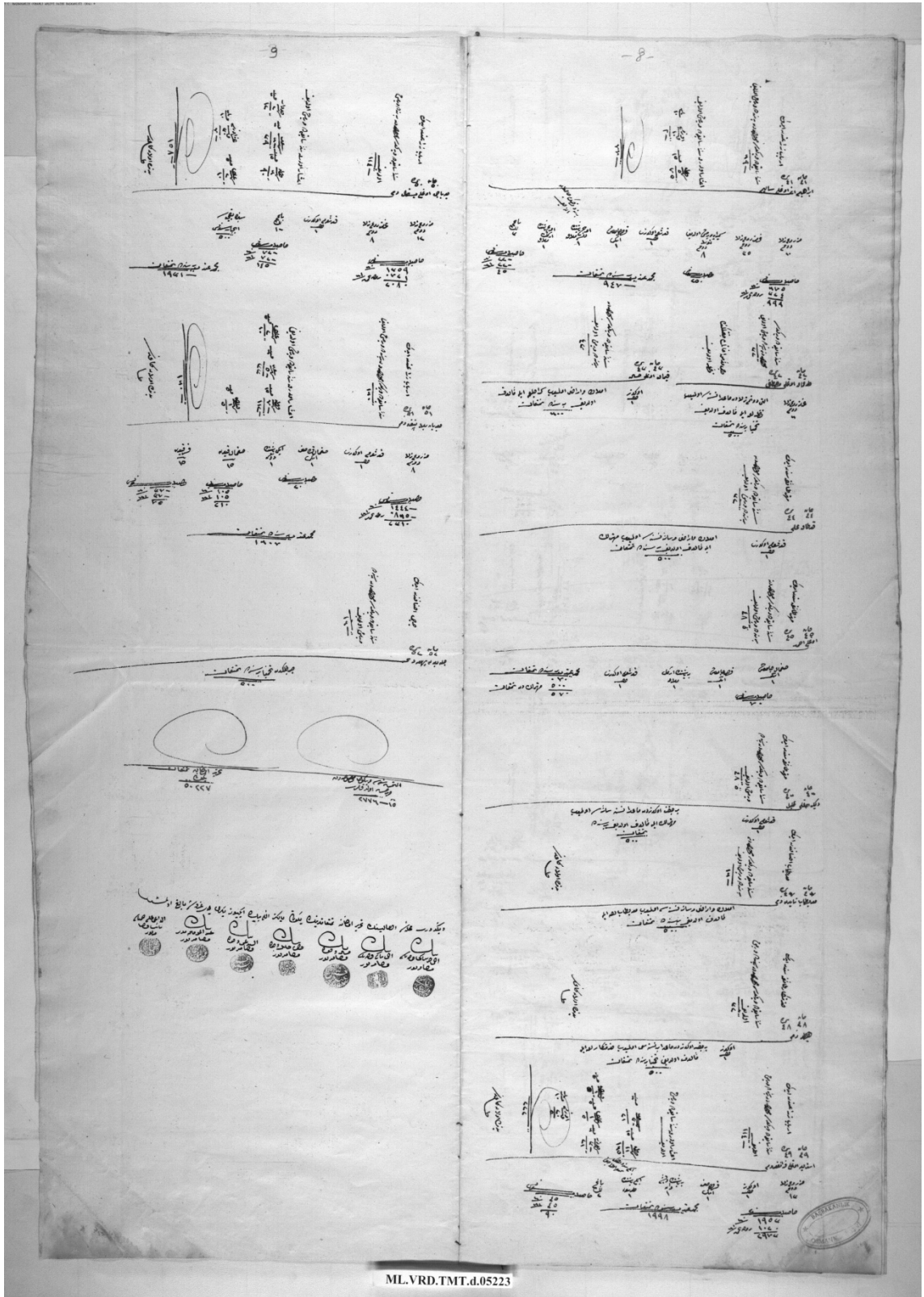




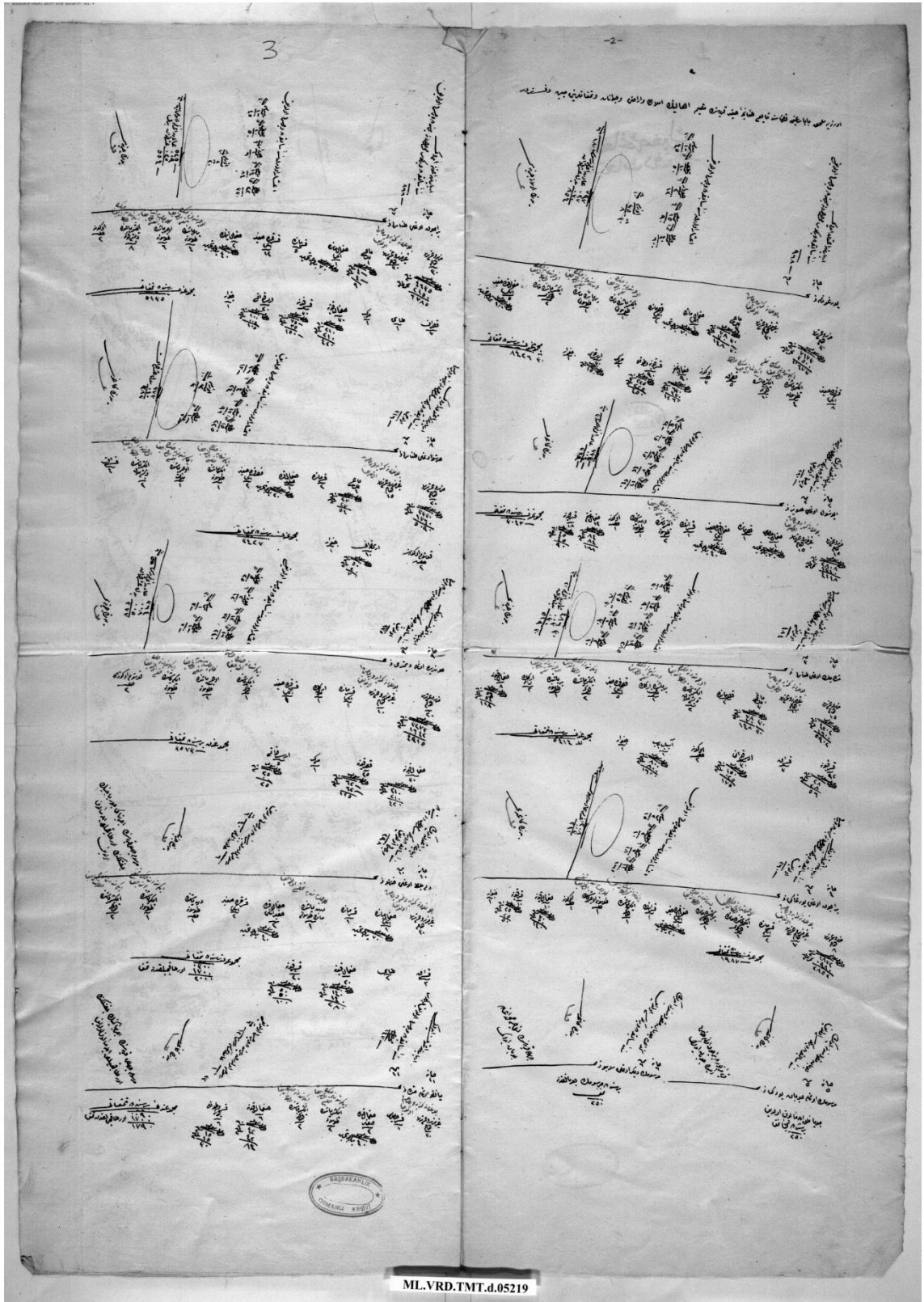
### 7. Dindoru Mahallesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



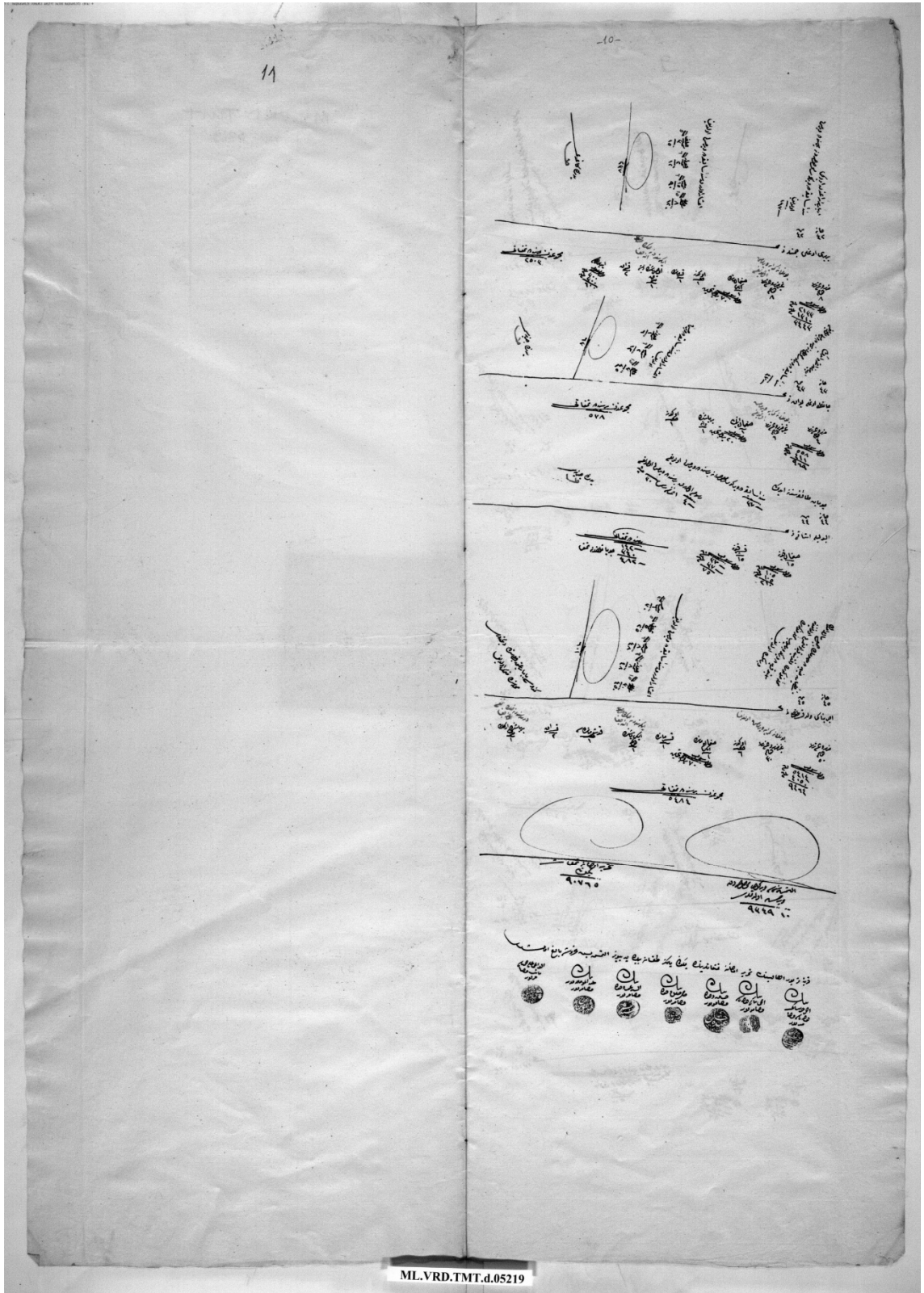
### 8. Dindoru Mahallesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



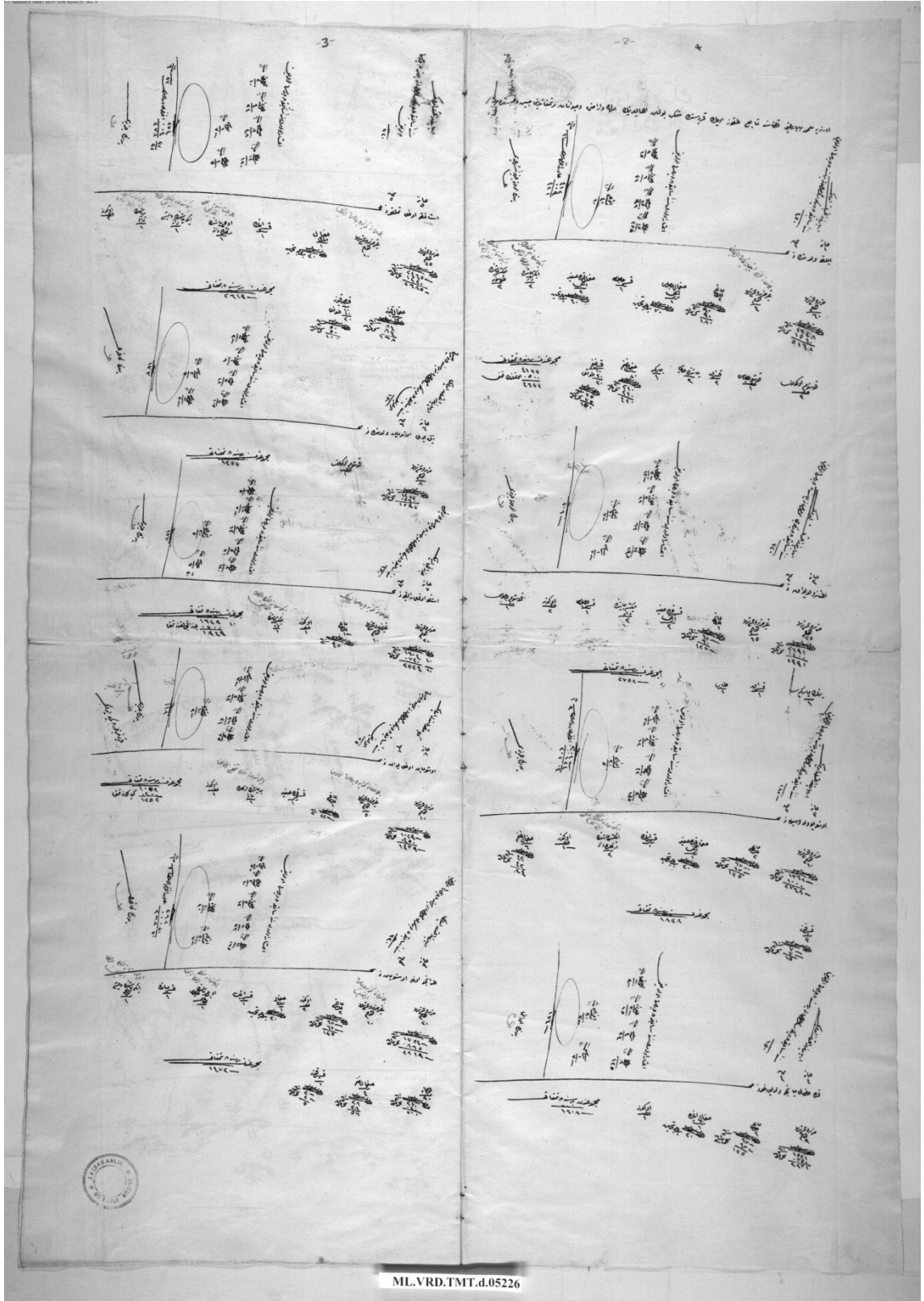
### 9. Doğanca-i Sağır Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



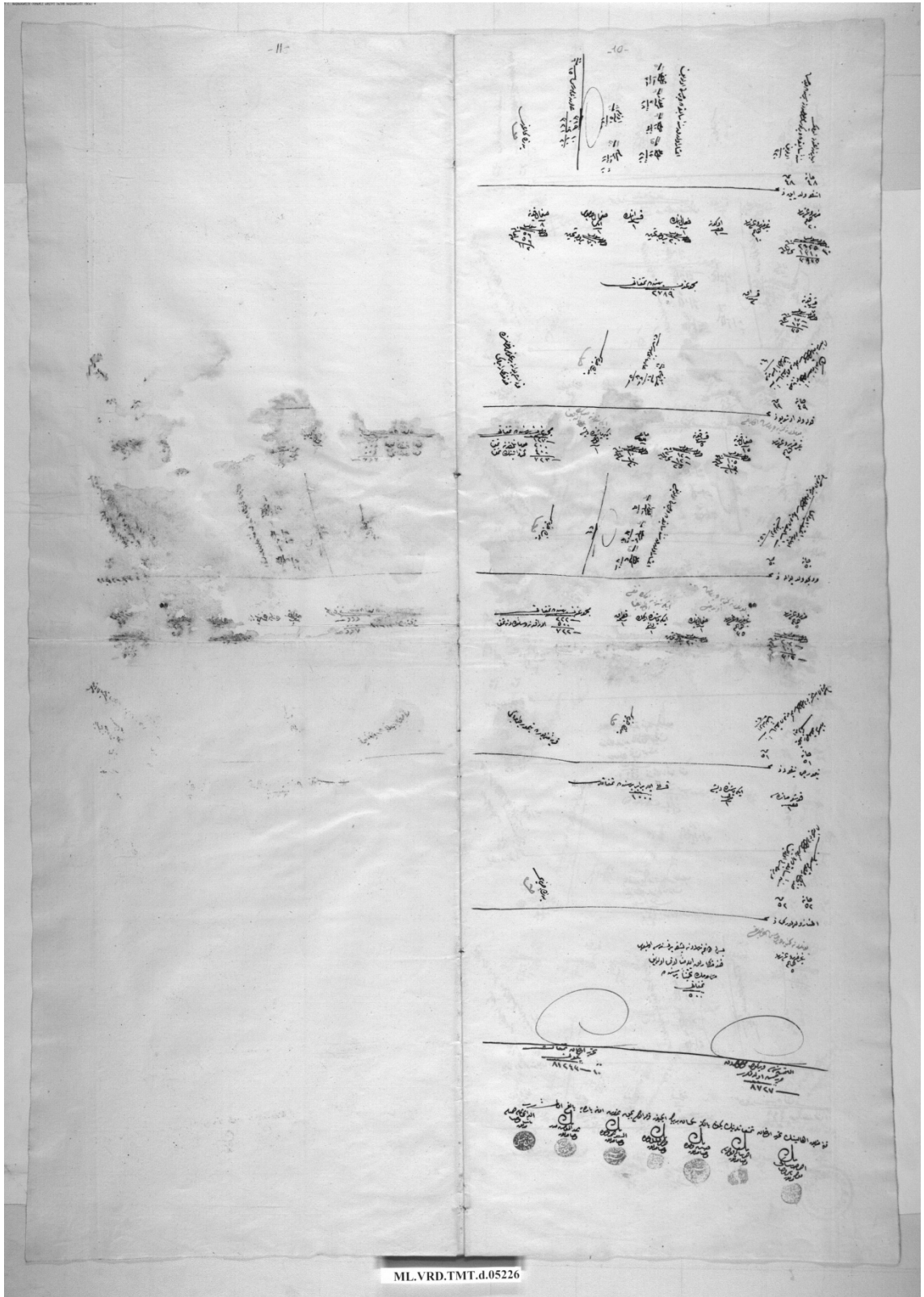
### 10. Doğanca-i Sağır Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



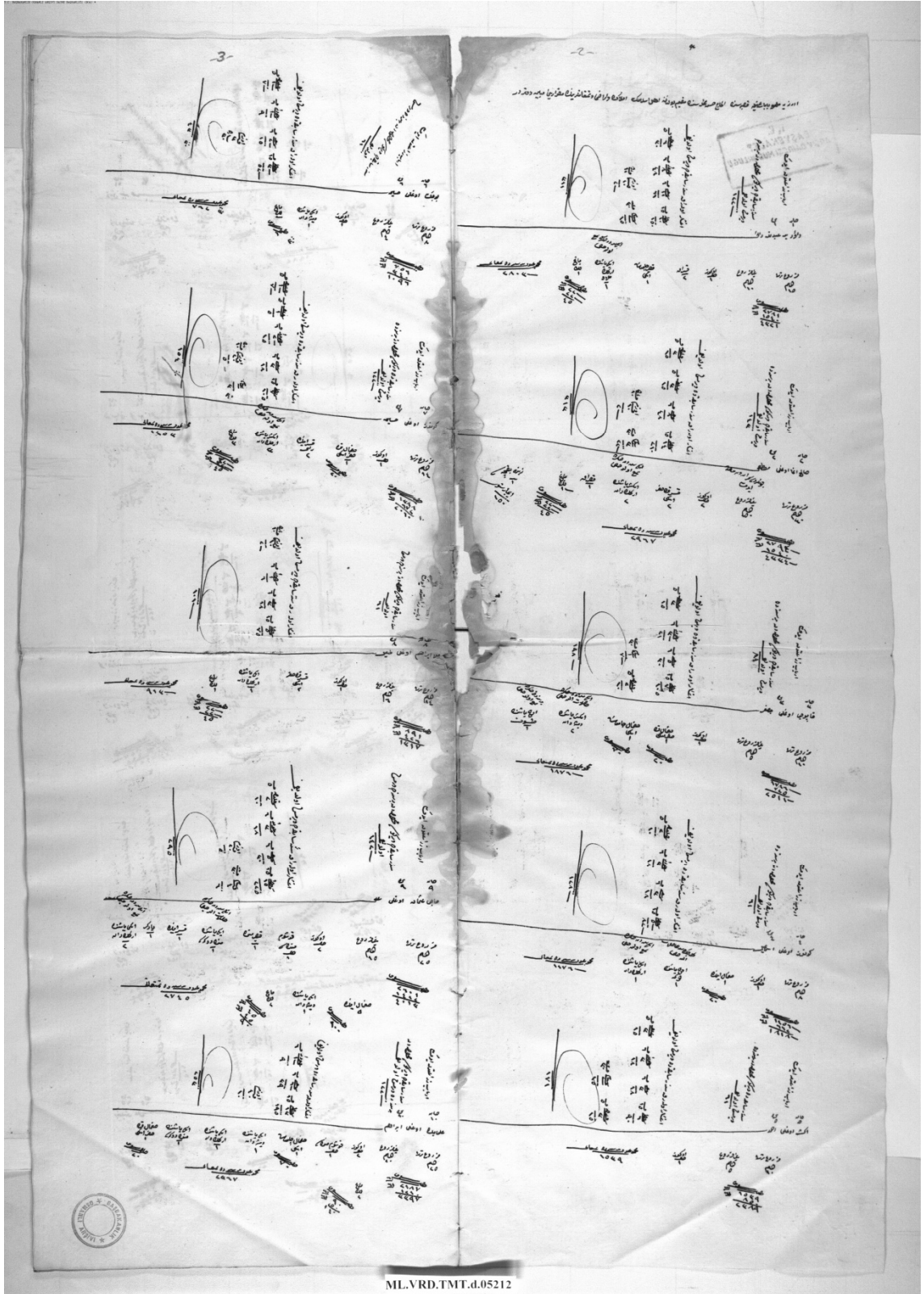
### 11. Dokuzöyük Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



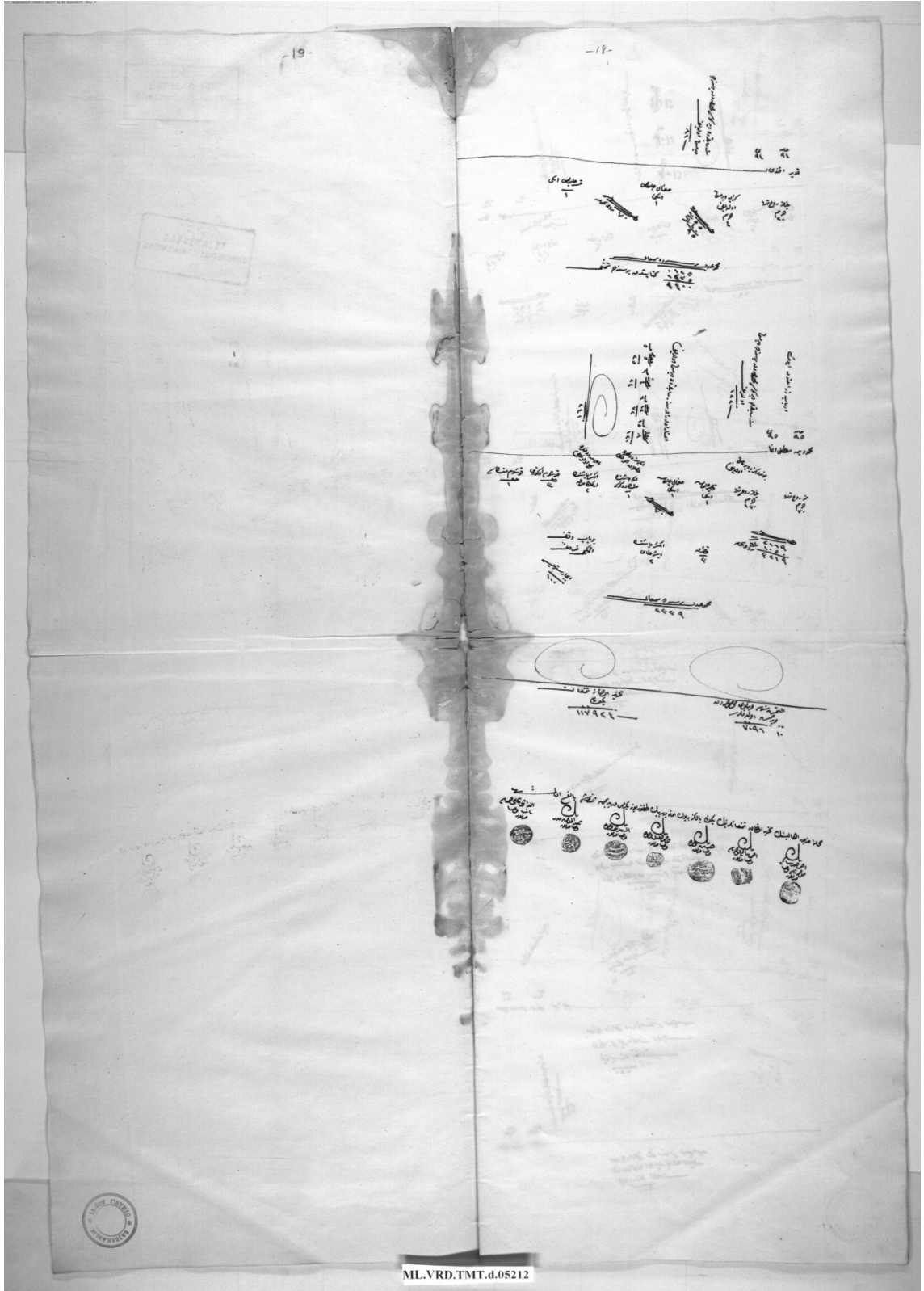
### 12. Dokuzöyük Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



### 13. El-hac Hasan Mahallesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası

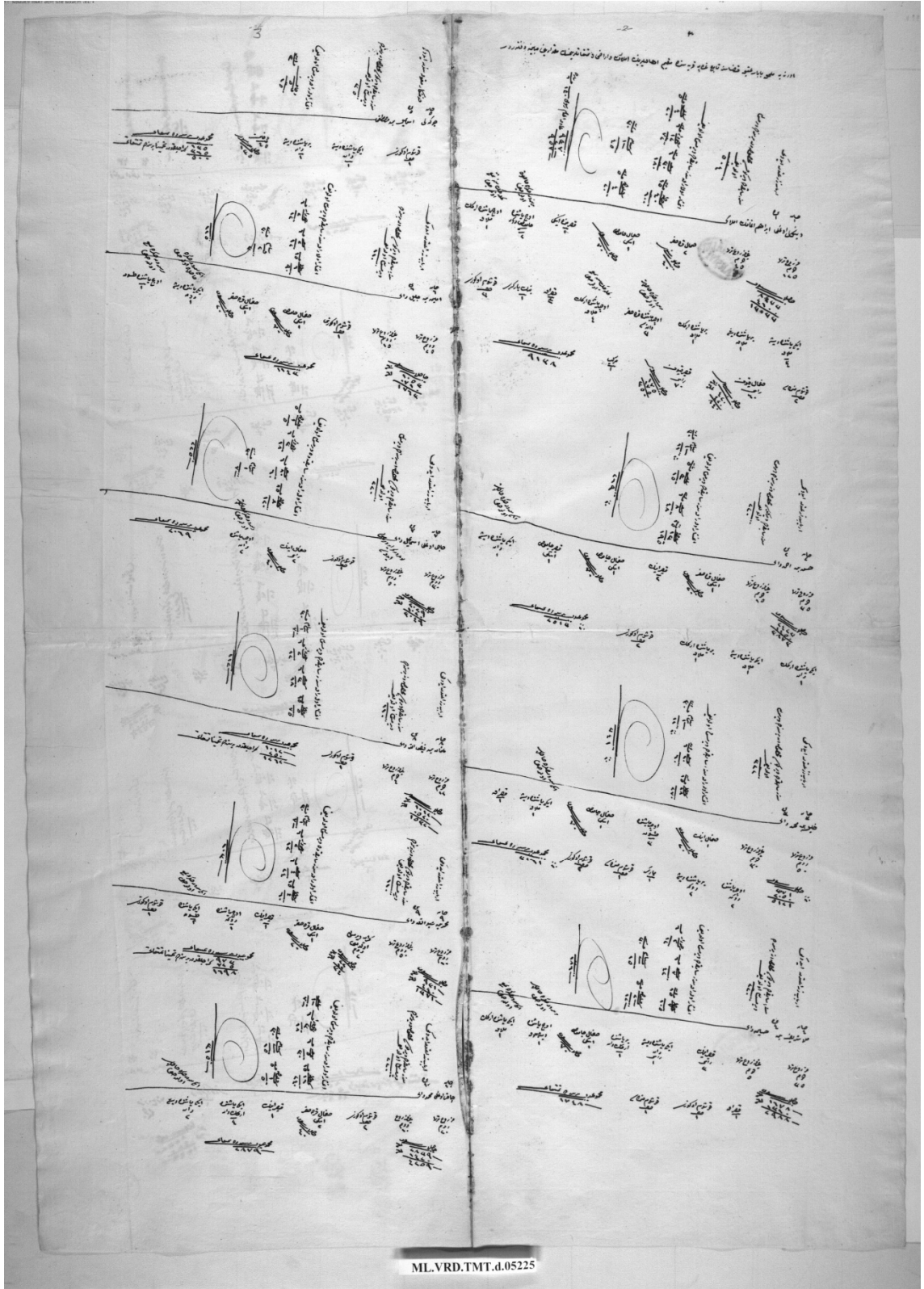


### 14. El-hac Hasan Mahallesi Temettuât Defterinin Son Sayfası

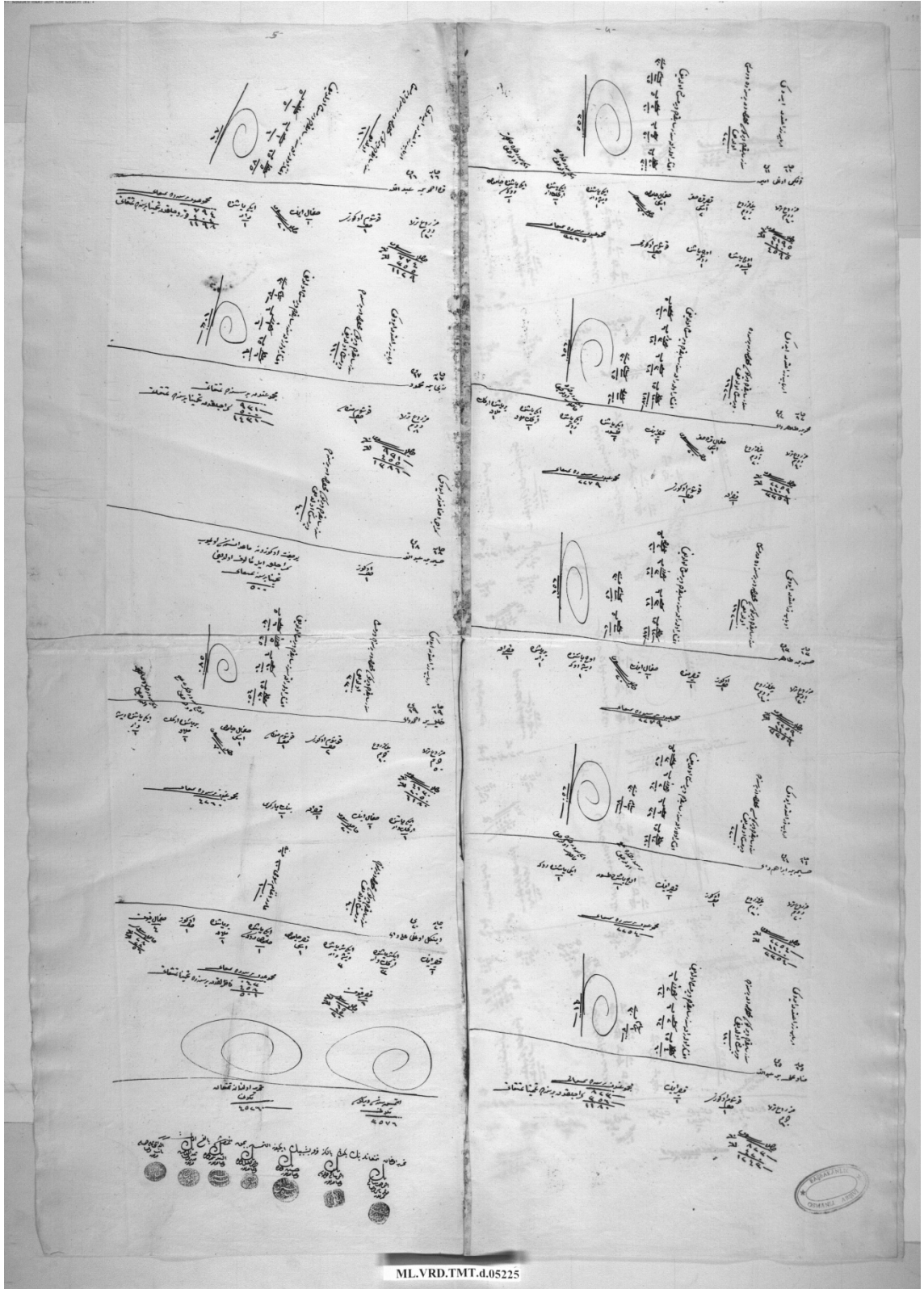




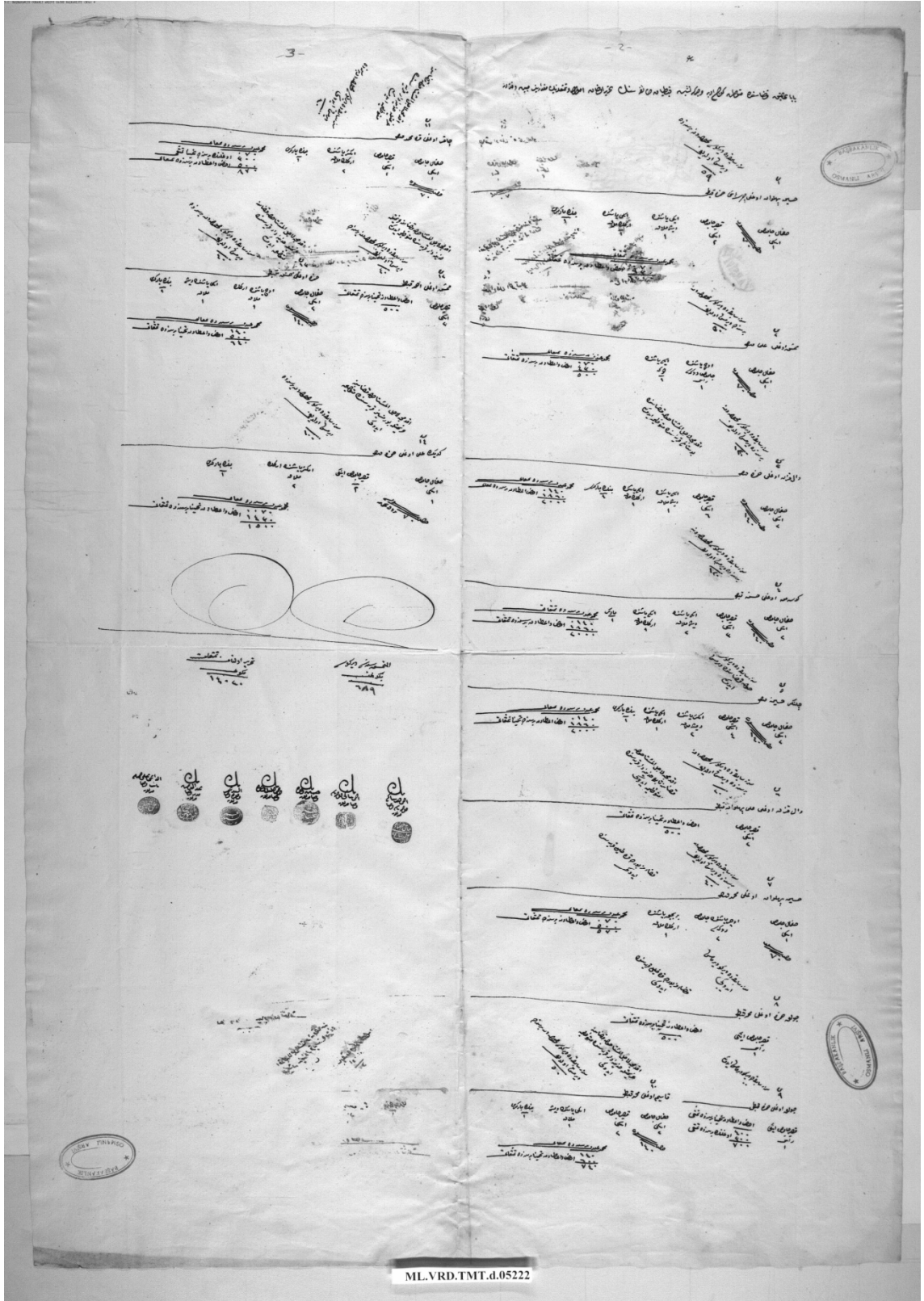
### 15. Graba Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



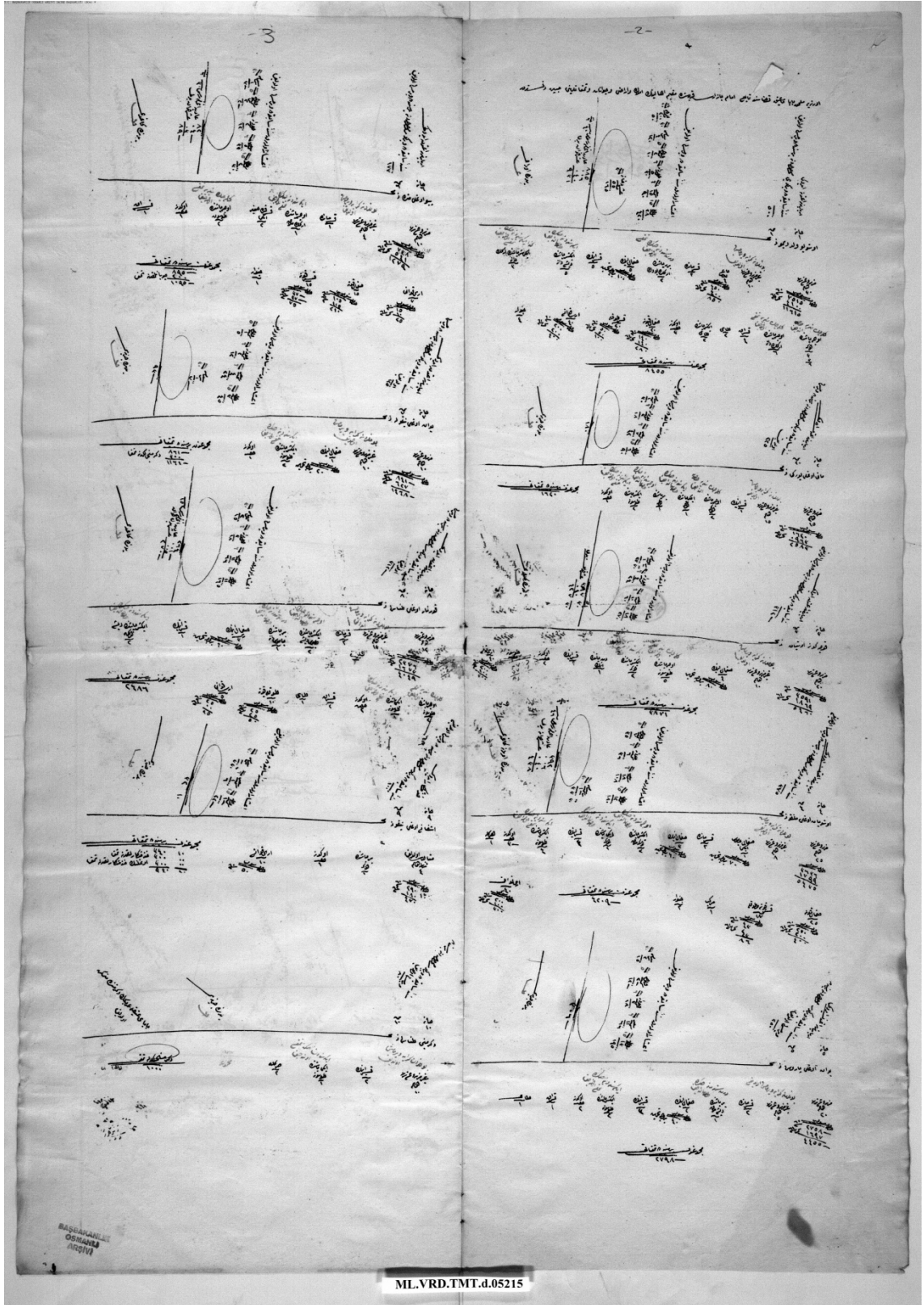
16. Graba Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



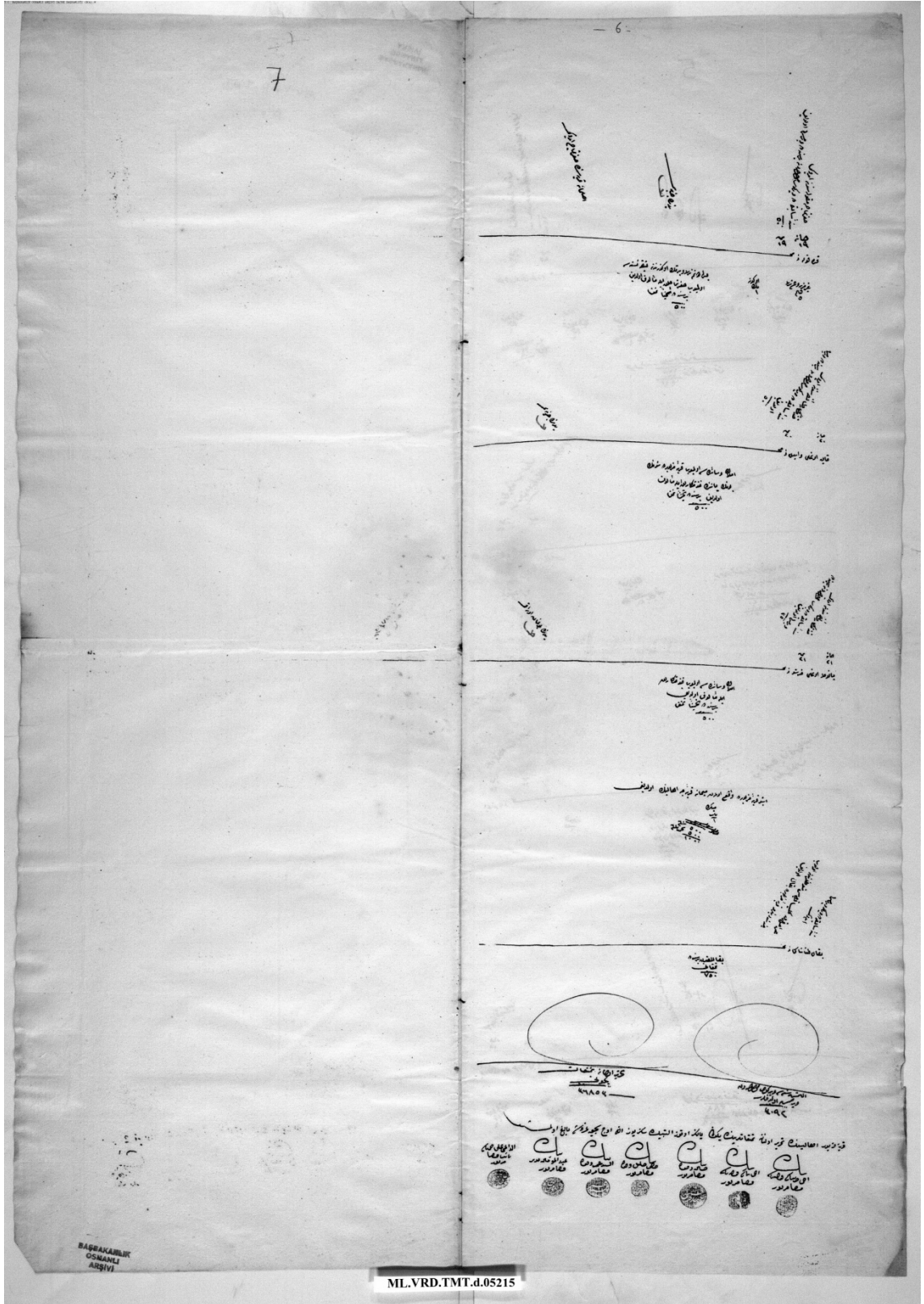
### 17. Gocoba ve Cergenisin Temettuât Defterinin Tek Sayfası



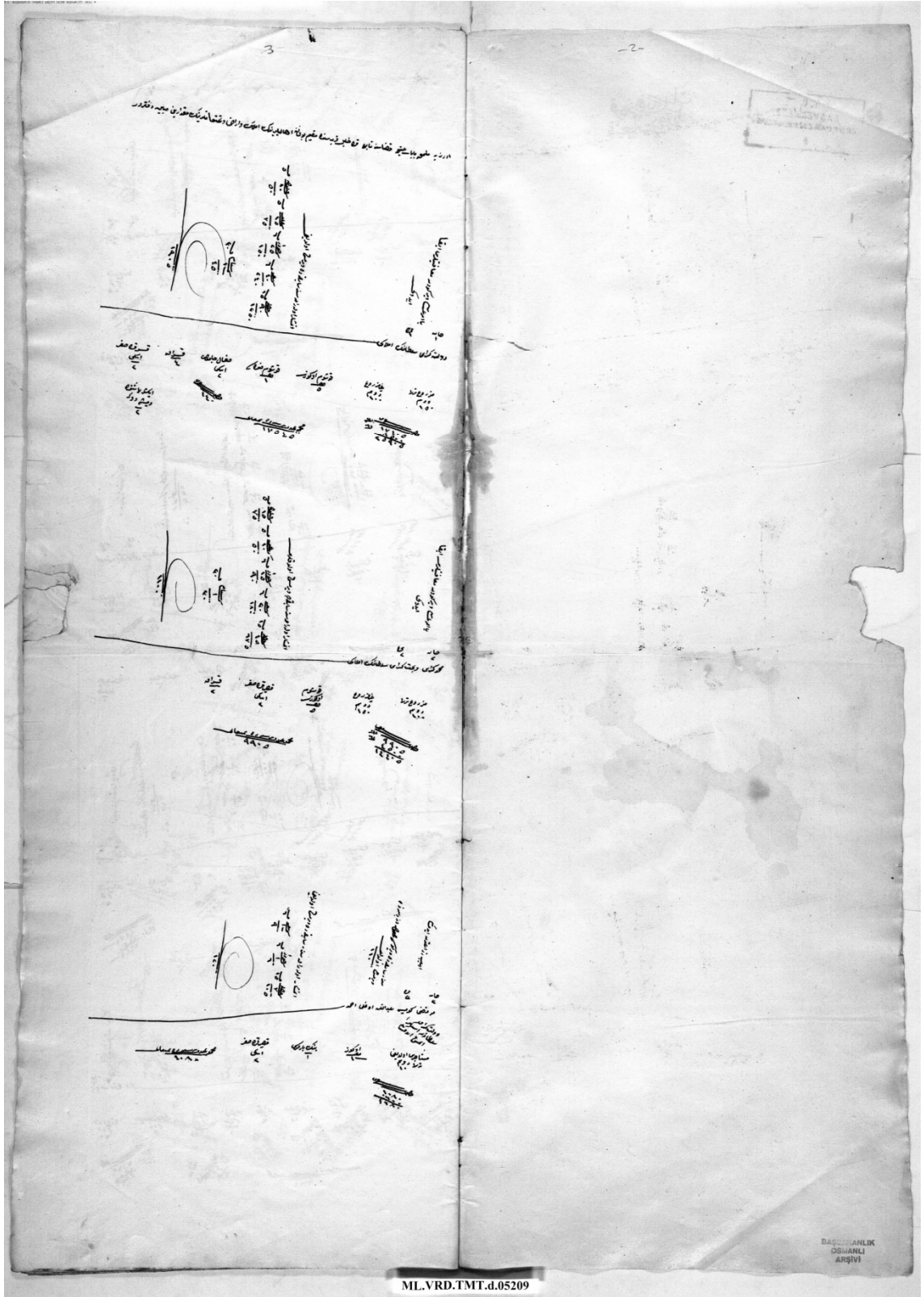
### 18. İmampazarı Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



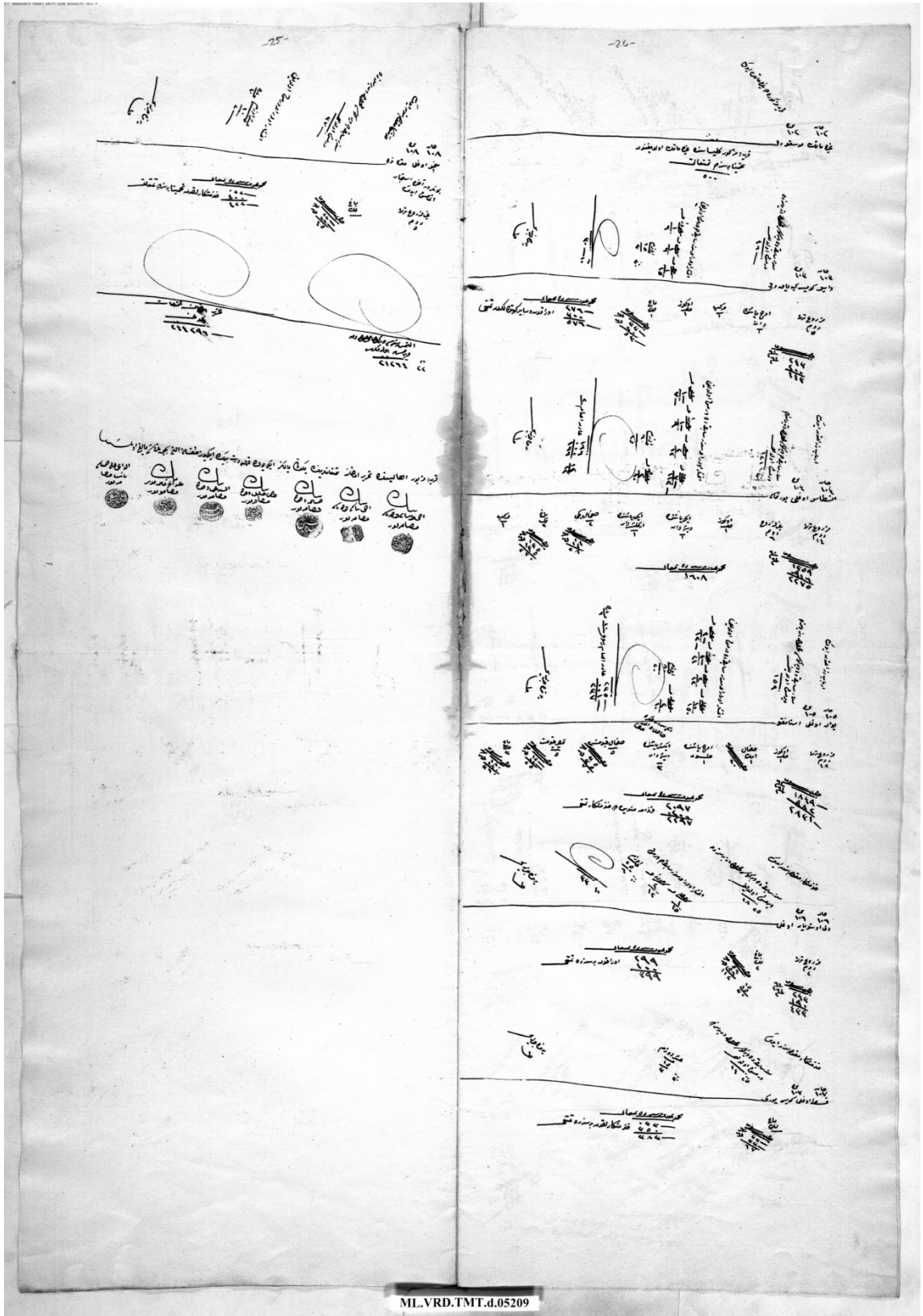
### 19. İmampazarı Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



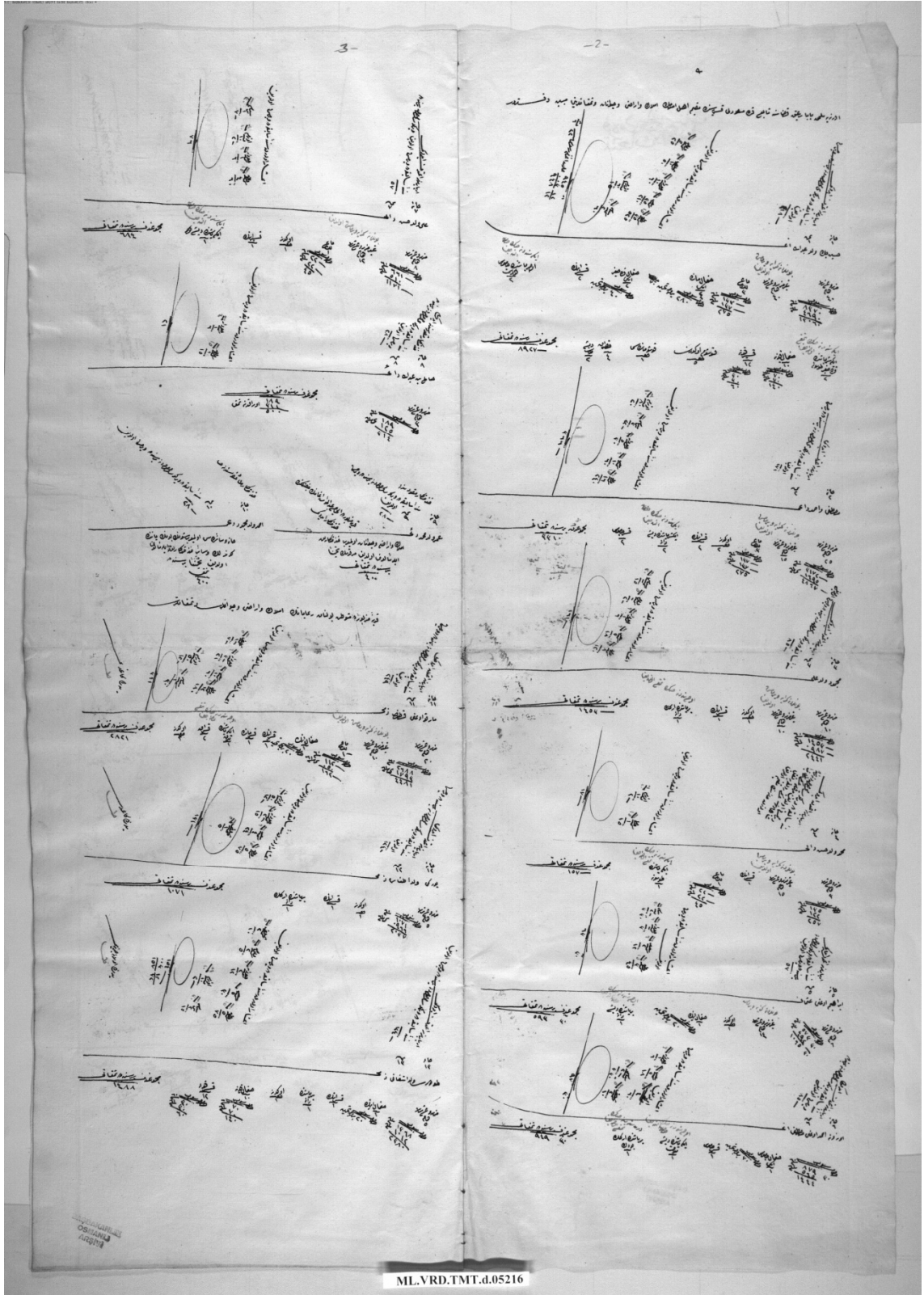
### 20. Karahalil Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



21. Karahalil Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası

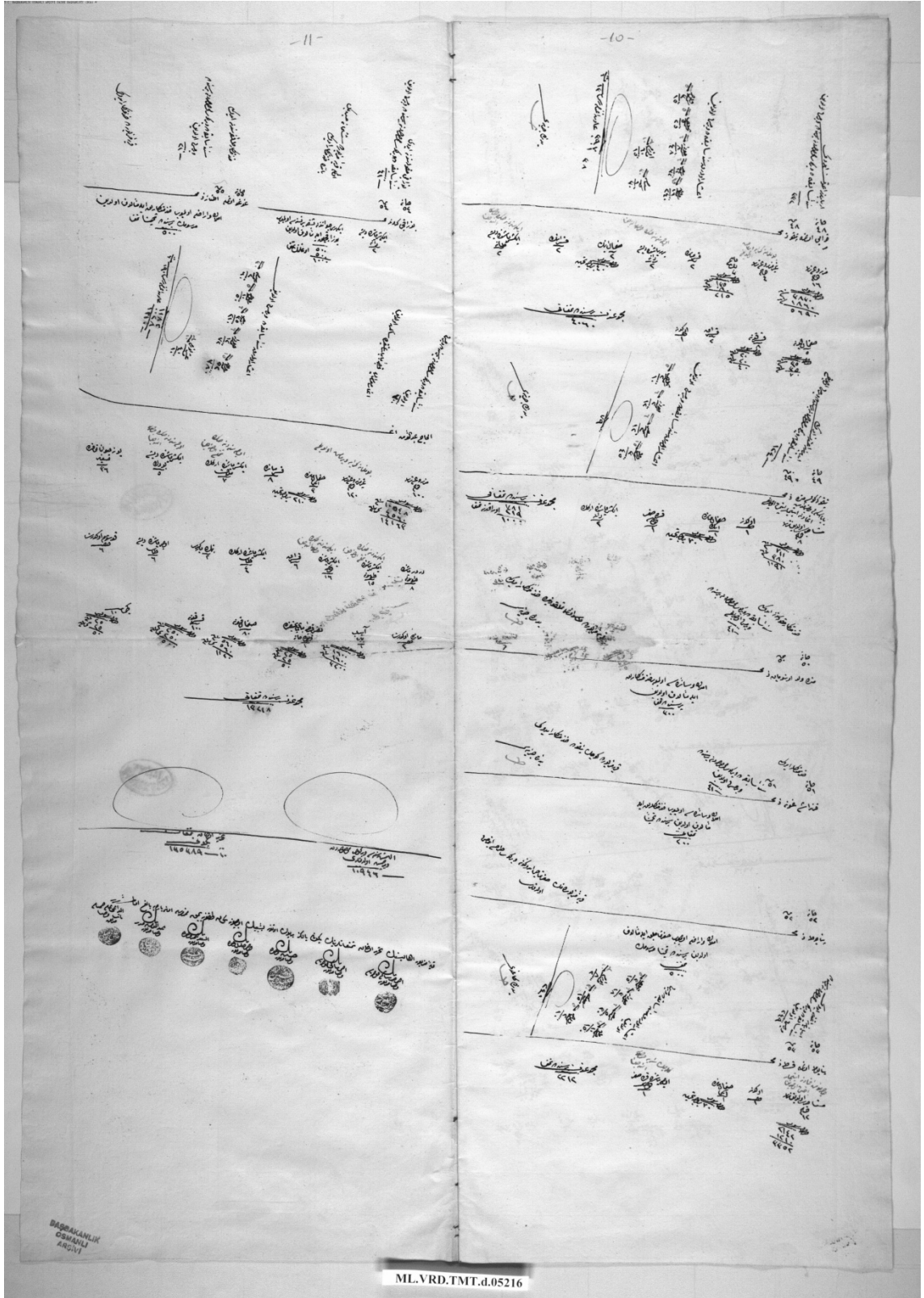


## 22. Karamesudlu Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası

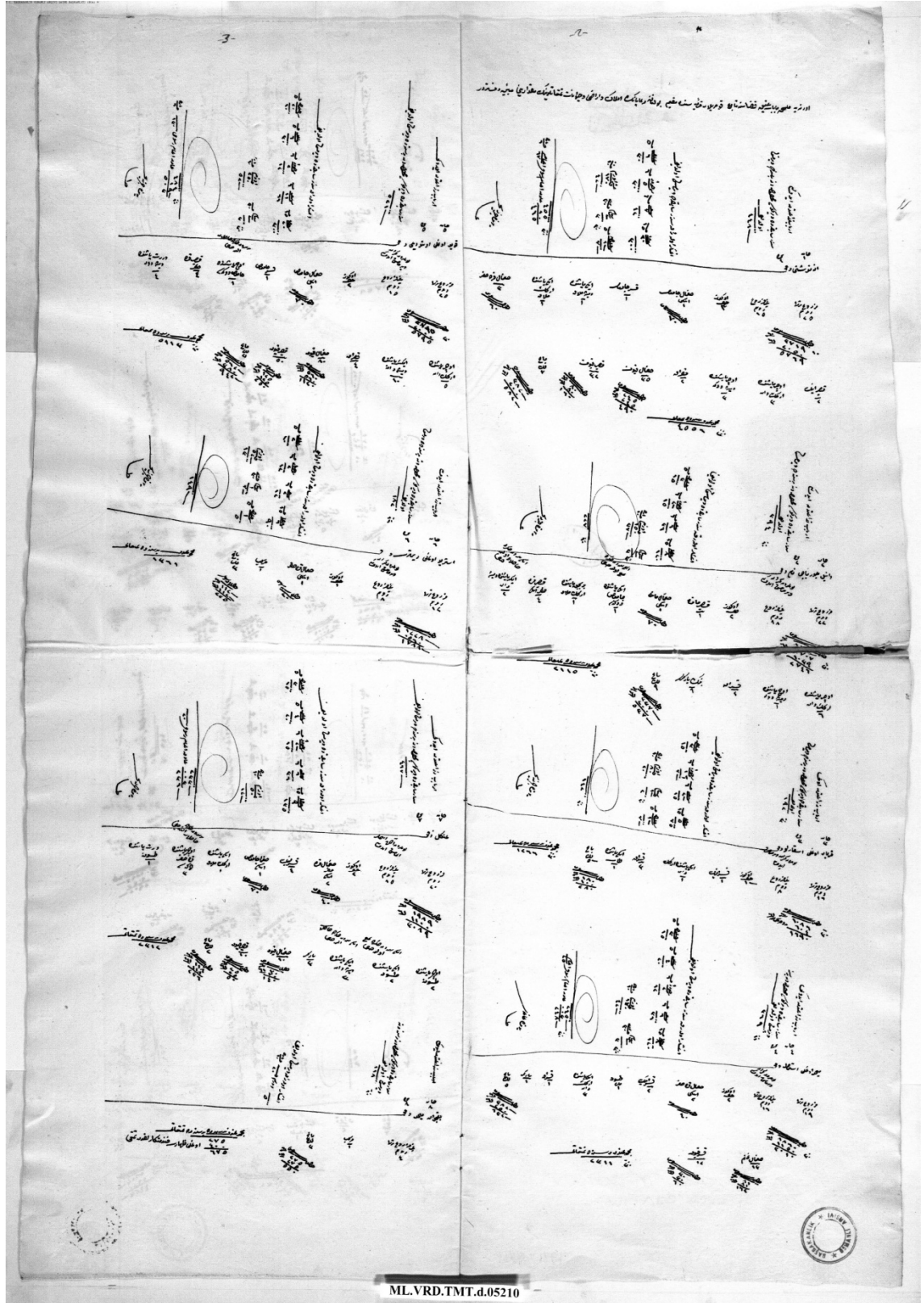




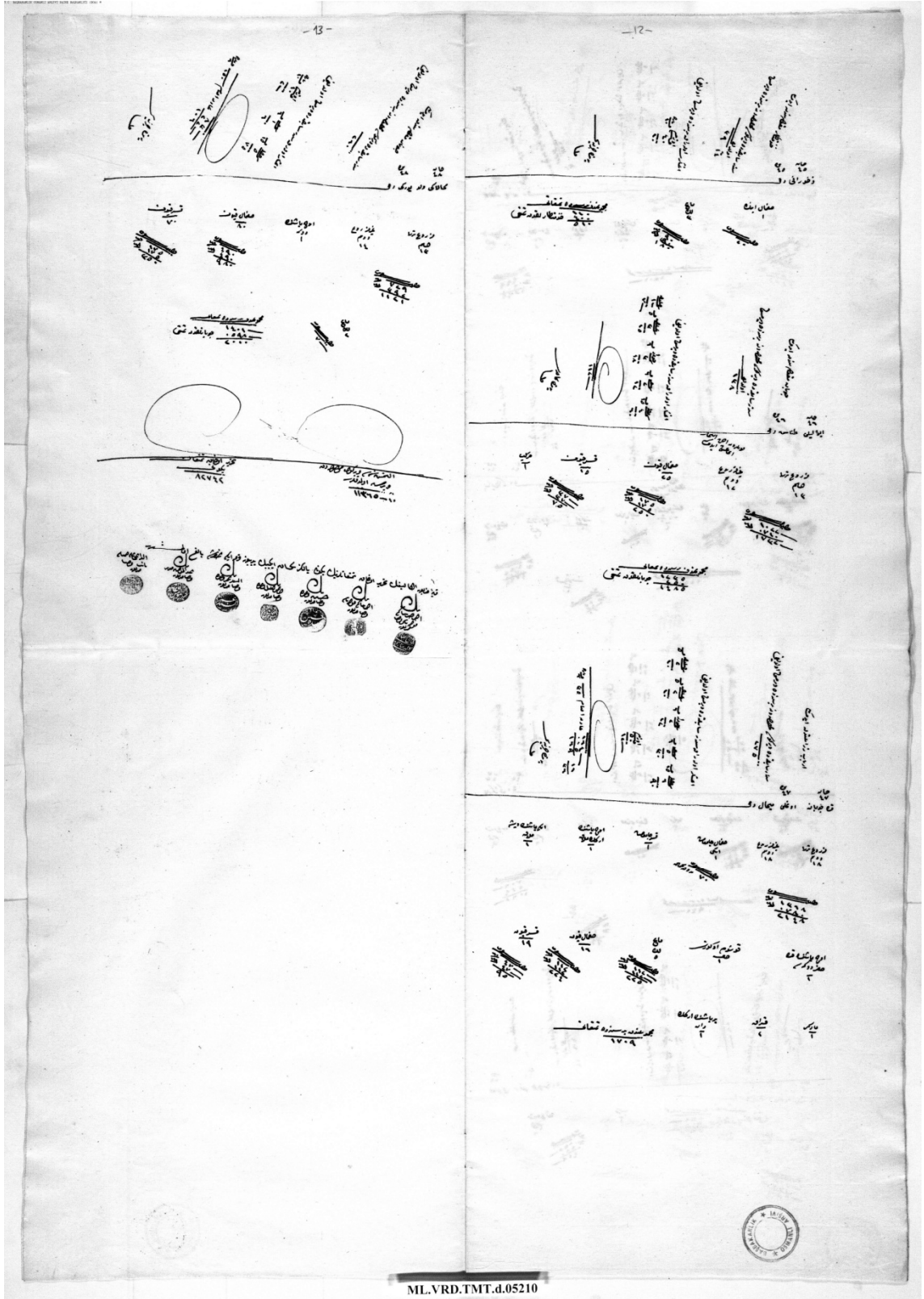
### 23. Karamesudlu Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



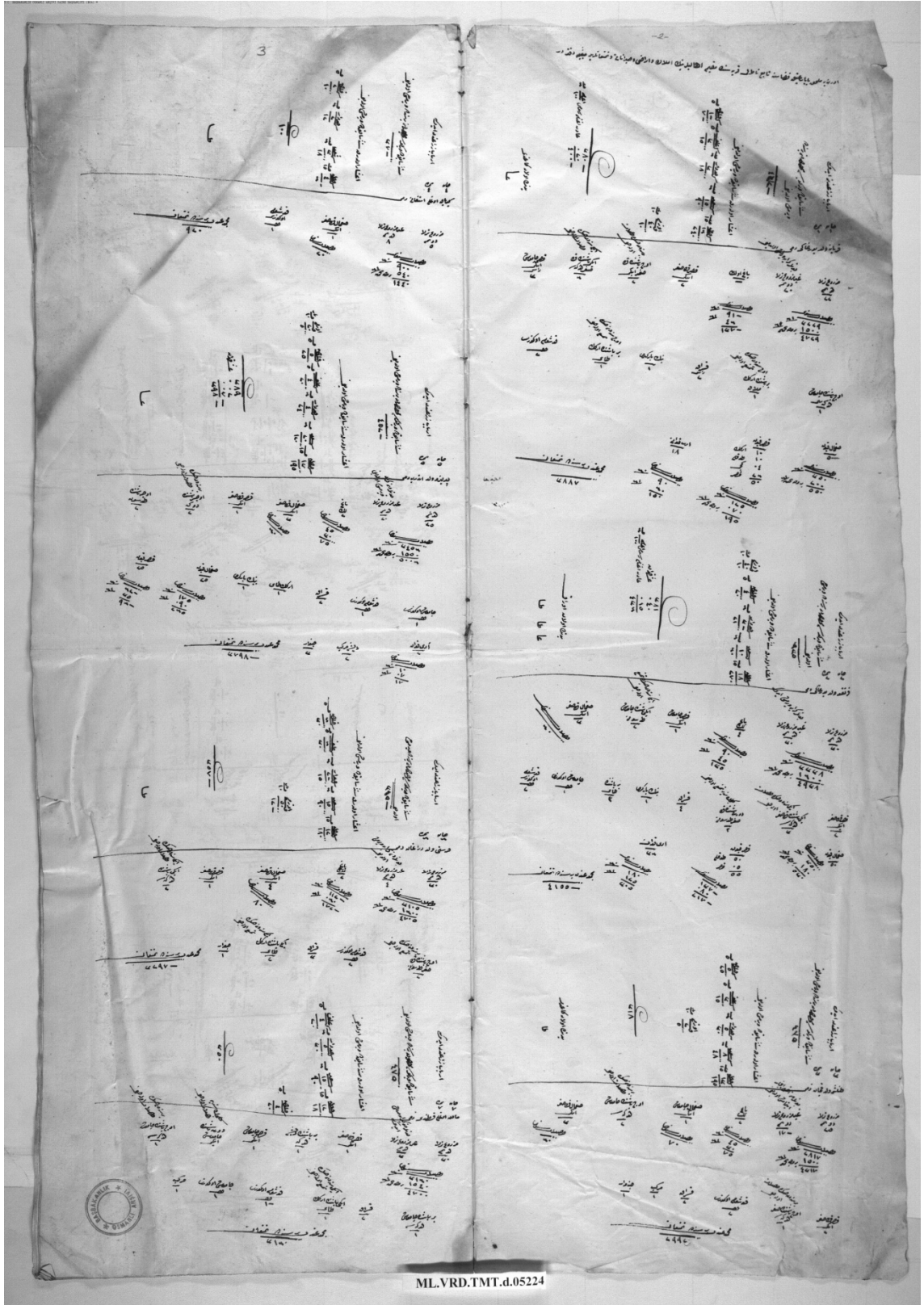
### 24. Kumrular Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



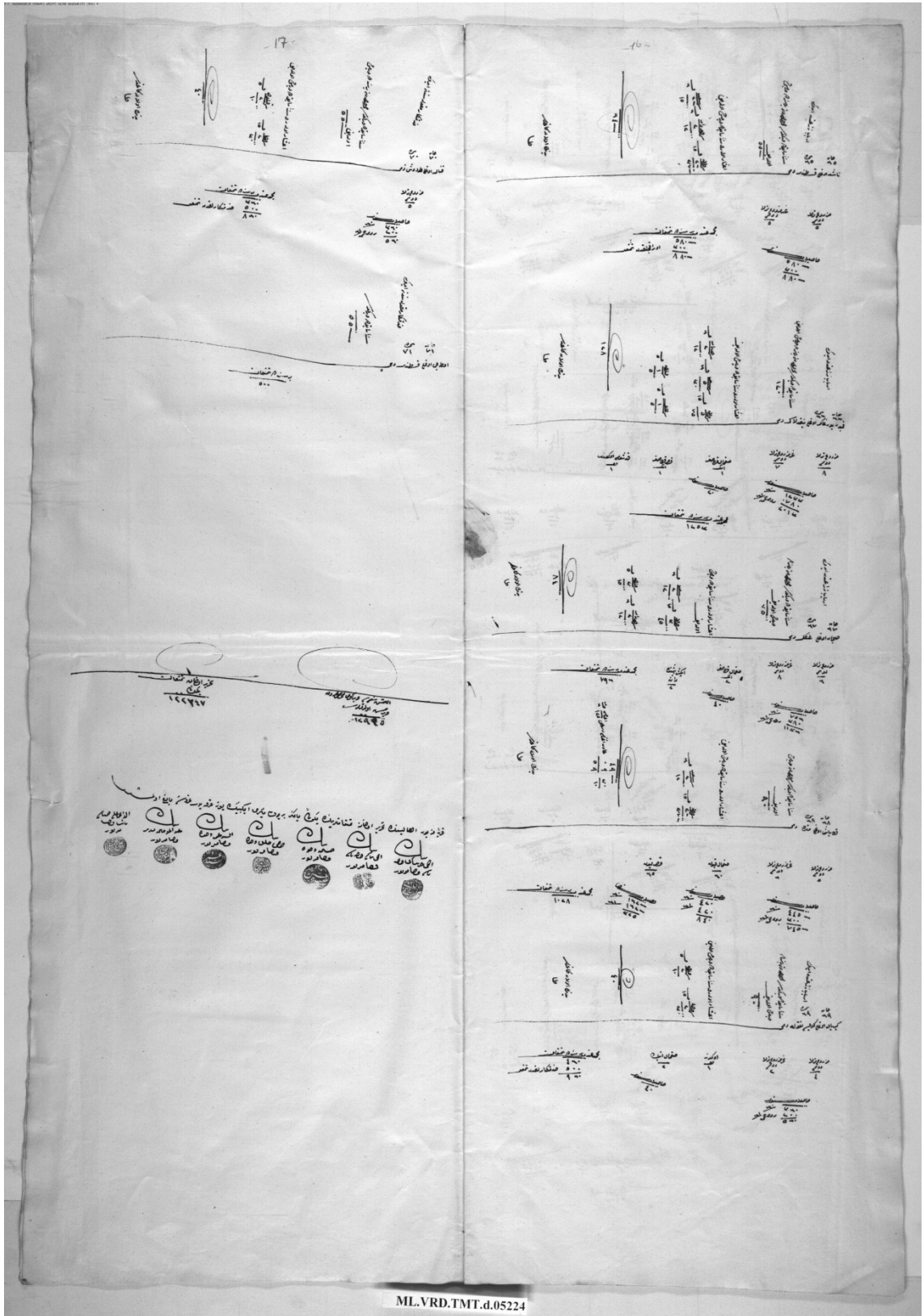
### 25. Kumrular Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



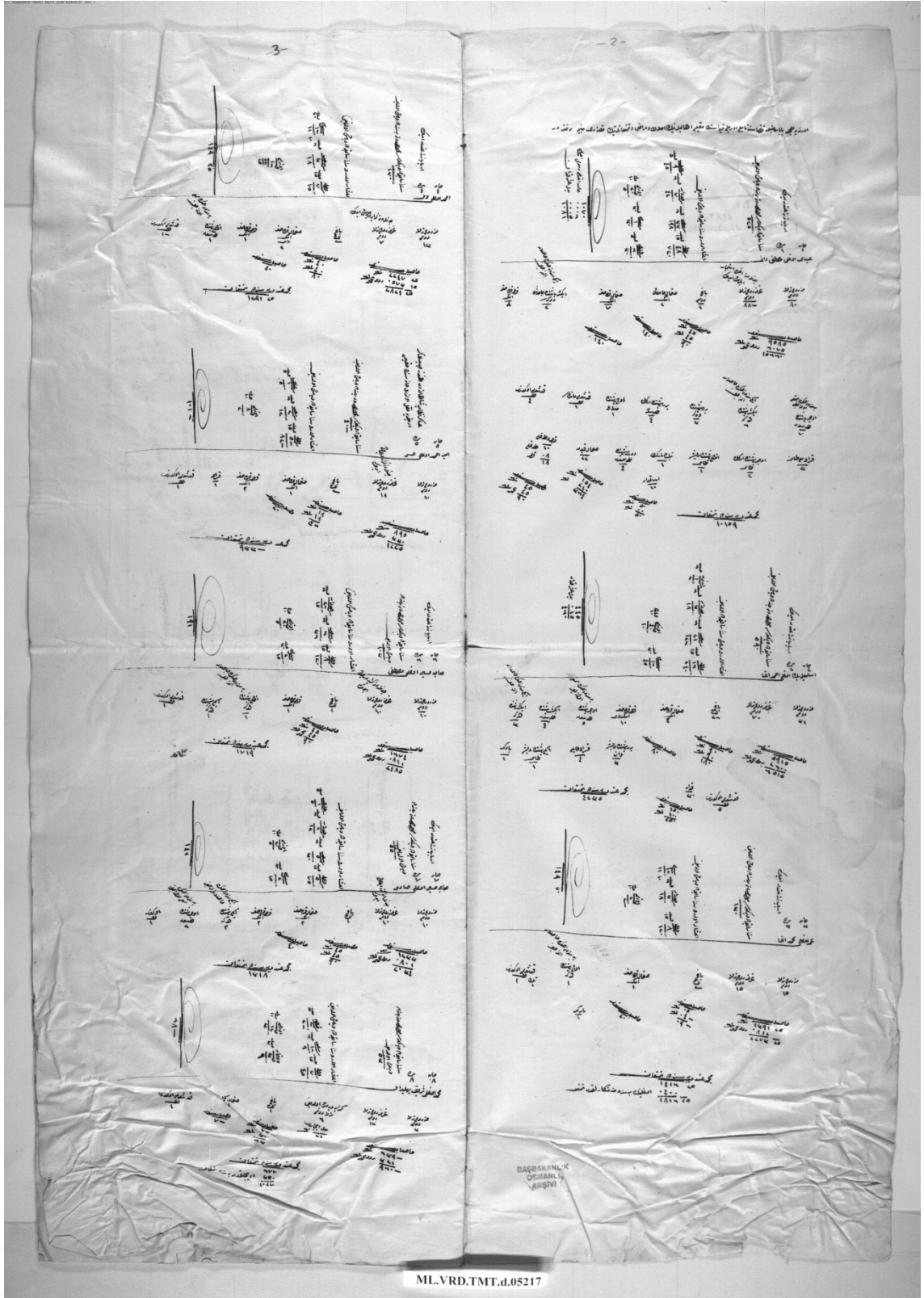
### 26. Natırlı Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



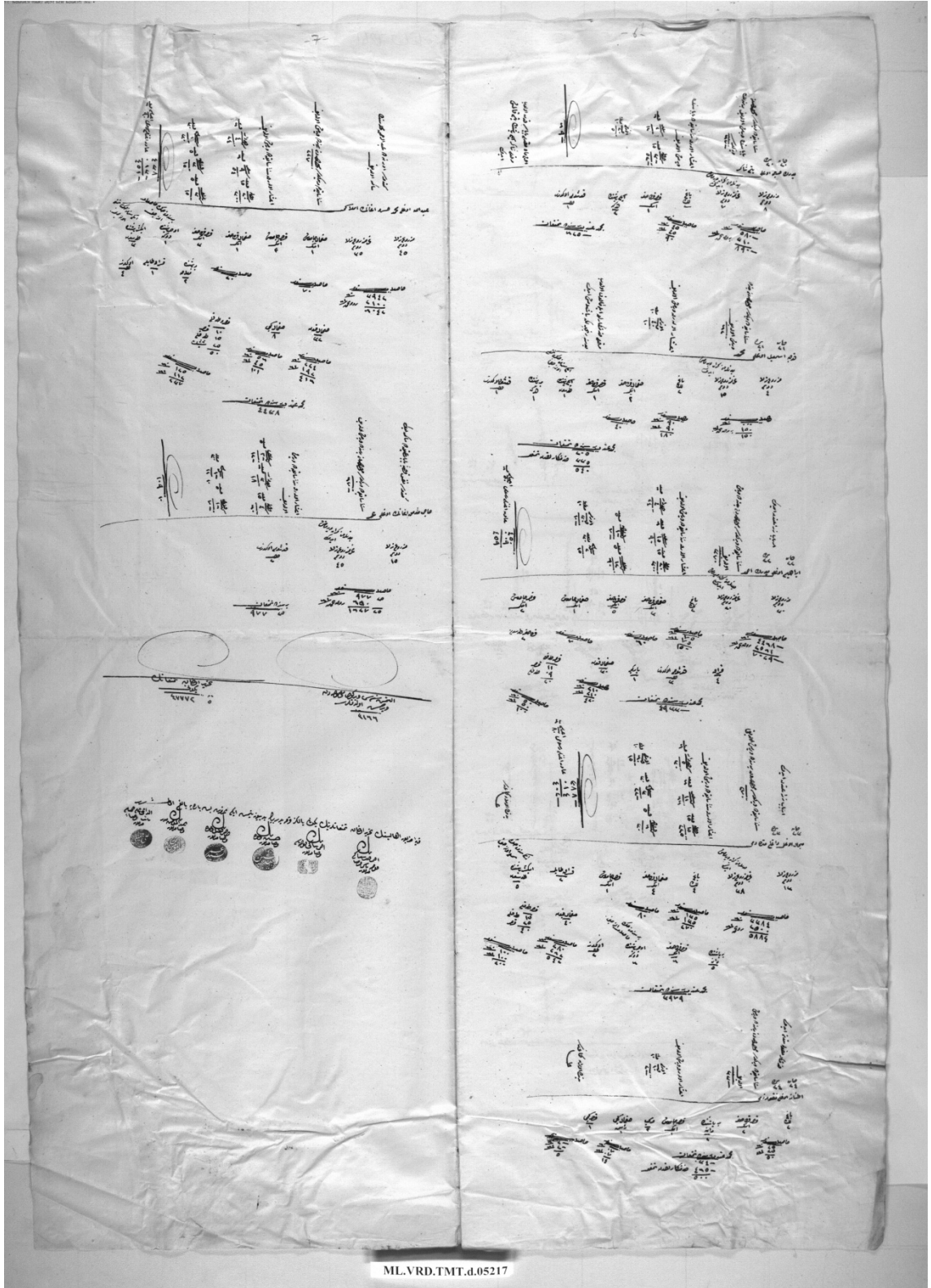
27. Natırlı Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası



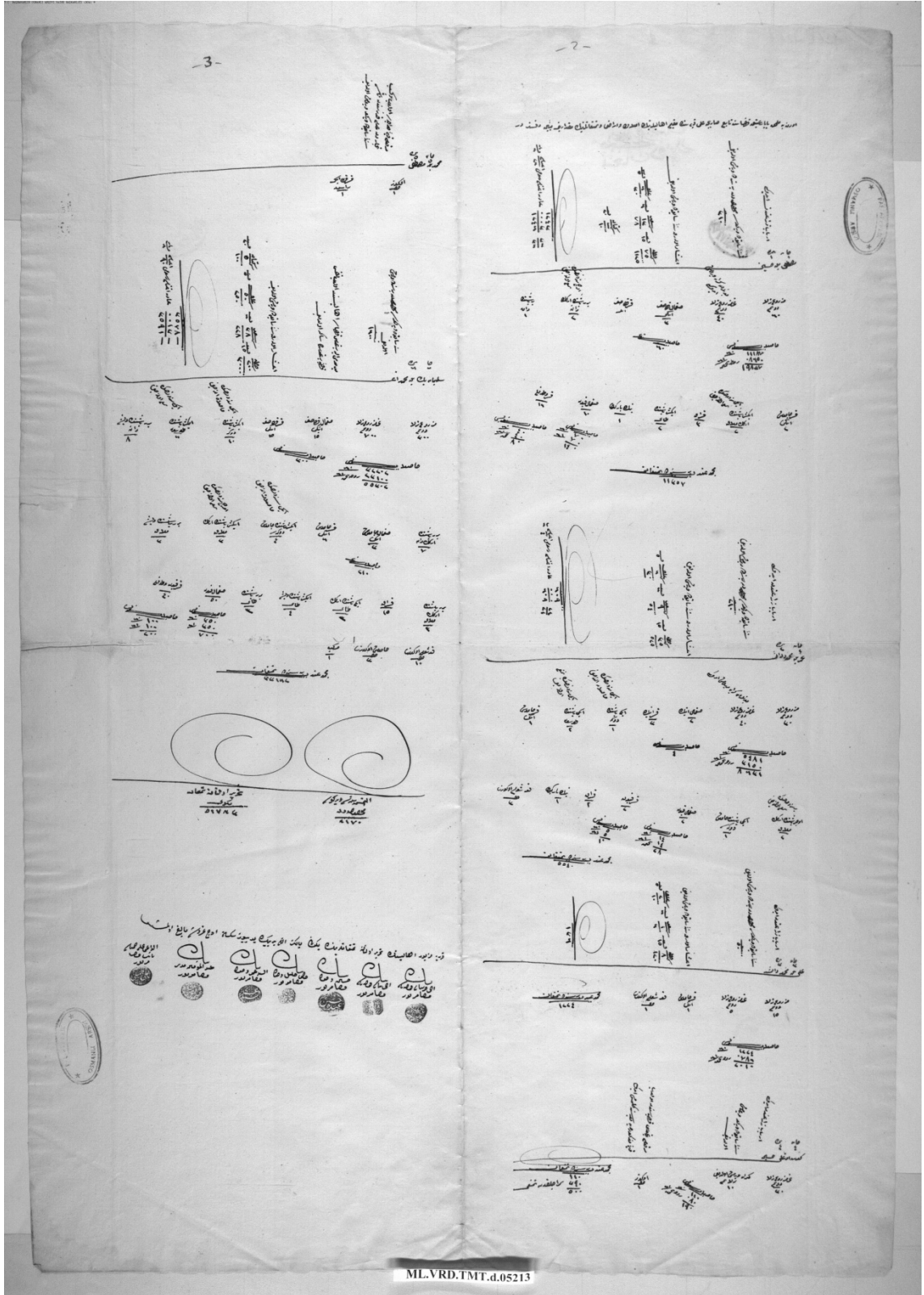
### 28. Oruçlu Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



### 29. Oruçlu Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası

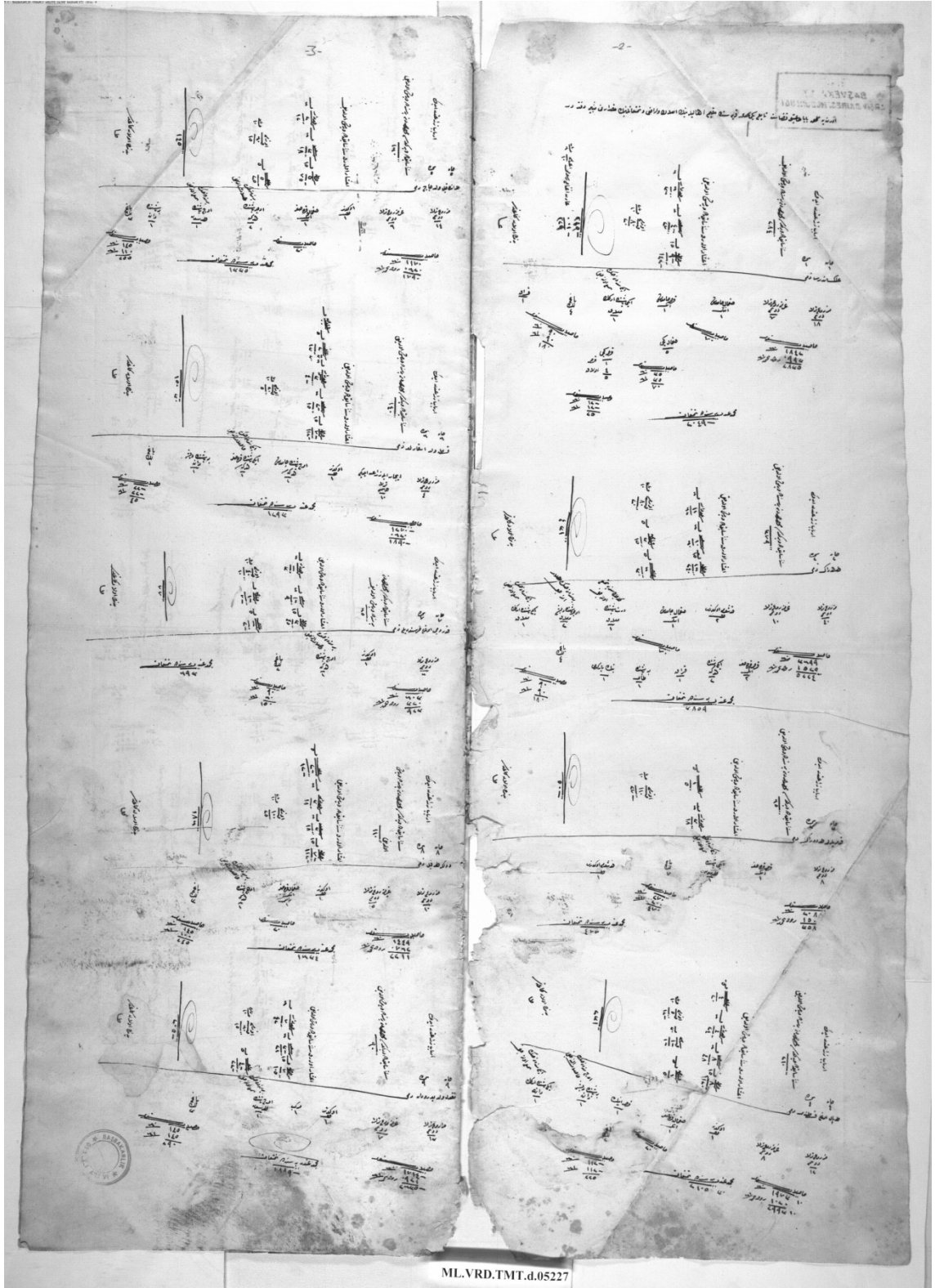


### 30. Sarıcaali Karyesi Temettuât Defterinin Tek Sayfası





### 31. Yeniköy Karyesi Temettuât Defterinin İlk Sayfası



32. Yeniköy Karyesi Temettuât Defterinin Son Sayfası

